

2017

FEJÉR MEGYE
GAZDASÁGI
ÉRTÉKTÁRA

A mediaworks kiadványa
Content first

A megye legnagyobb vállalkozásai
a 2016. év nettó árbevétele alapján

ÜZLETI STRATÉGIÁJUK A FENNTARTHATÓSÁG

700 ezer tonna papír évente, kizárólag hulladékból

Az elmúlt 10 évben a Prinzhorn Csoport hazai zászlóshajója, a Hamburger Hungaria Európa egyik legmodernebb, világviszonylatban is versenyképes gyárává vált. A vállalat évi 700 000 tonna, papírhulladék alapú hullám-alappapírt termel, a hazai papírpiacon 85%-os részesedéssel bír. Az osztrák családi kézben lévő cégcsoport ezzel Dunaújvárost és így Magyarországot Európa jelentős papírgyártási központjává emelte.

Bezárás helyett az élre törtek: kapacitásbővítés és zöld energia

„10 évvel ezelőtt még azon gondolkodtunk, hogy bezárjuk-e a régi papírgyárat, hogy csökkentsek a veszteségeinket. Mára azonban éppen ez a dunaújvárosi telephely lett cégcsoportunk, a Prinzhorn Csoport egyik legsikeresebb egysége” – mondta el Bencs Attila, a Hamburger Hungaria ügyvezető igazgatója, aki a kezdetektől igazgatja a vállalatot. Az elmúlt évtized rendkívül eseménydús volt a dunaújvárosi papírgyár életében. Összességében több mint 150 milliárd forintot fordított a Prinzhorn család a dunaújvárosi telephelyre, mindez egyedülálló a magyar papírpár történetében.

A Prinzhorn cégcsoport telephelye Dunaújvárosban

Bátor tulajdonosi döntés

Az európai papírpiacon a válság után nem sokan hittek a gazdasági növekedésben. A Prinzhorn Csoport viszont a beruházások visszafogása helyett jelentős befektetésekkel válaszolt a kihívásokra. Mára a tények igazolták a tulajdonosok bátor döntéseit. Hatalmas piaca lett a csomagolópapírnak és a hulladék alapú csomagolóanyag ma különösképp nagy hozzáadott értékkel bír. A fejlesztéseknek és a kiváló szakember gárdának köszönhetően rendkívüli hatékonysággal üzemelnek a csoport gyártósorai, így az erős versenyben is az élre tudtak állni, kiváló minőségű, papírhulladék alapú hullámkarton-alappapírt, első osztályú és testre szabott csomagolási megoldásokat kínálva.

Fejlesztések a fenntarthatóság jegyében

A sikereket az elmúlt évtizedben két nagyszabású - uniós szinten is jelentősnek mondható - környezetvédelmi beruházással alapozták meg. 2009-ben 85 milliárd forintos beruházással olyan új gépsort helyeztek üzembe, amely évi 400 ezer tonna papírt gyártott, 100%-ban papírhulladékból. Ezt követte 2016-ban egy újabb nagyszabású fejlesztés: 46 milliárd forintos beruházással építették meg azt a csúcstechnológiát képviselő, vegyes üzemelésű erőművet, mely révén a vállalat képes szinte kizárólag saját előállítású energiát használva működni. Az erőmű a jelenleg elérhető legmagasabb hatásfokkal használja fel a papírgyártás során visszamaradt, anyagában már korábban hasznosított hulladékokat is. Mindemellett az elmúlt években 2,5 milliárd forintot fordítottak szennyvíztisztítás technológia-fejlesztésre, melynek révén „zöld-áramot” termelnek, az eljárás során termelődött biogázt is fel tudják használni.

Európai benchmarkká vált a felújított papírgép

A kiváló minőséget csak csúcstechnológiával lehet elérni. Éppen ezért döntött úgy a cég 2 éve, hogy 6 milliárdos fejlesztéssel továbbmodernizálja a 2009-ben üzembe helyezett papírgépét, aminek éves kapacitása így 15%-al emelkedett.

2016-ban szintén 6 milliárd forintos beruházással újították meg azt a 40 éve üzembe állított papírgépet, amely mára Európa benchmarkjává, követendő technológiai példájává vált. Ezen felül 3 milliárd forintból a telephely infrastruktúráját is korszerűsítették, hiszen a cégnél 1,6 millió tonna anyagot mozgatnak meg évente, ami a vasúti szállításon felül naponta 350-400 kamiont is jelent.

A zöld fejlesztések a jövő

A Prinzhorn Csoport átfogó stratégiája 2030-ig szól: dinamikus bővülésre készülnek a Közép-Kelet Európai térségben, így Dunaújvárosban, a Hamburger Hungariánál is. A folyamatos növekedés érdekében további papírhulladék hasznosító gyártósor telepítését fontolgatják mintegy 93 milliárd forint értékben. A fejlesztéssel a jelenlegi 700 ezer tonna éves termelési kapacitást 1 millió tonnára növelnék. Az exkluzív minőségű, mázolt fehér csomagolópapír-gyártás meghonosítása érdekében 30 milliárd forint befektetése is szóba jöhet, de viszonylag konkrét elképzelés további 30 milliárdos beruházással még egy erőmű építése, amelyben a válogatókból származó hulladékok elégetésével újabb energiaforráshoz juthat a vállalat. A jövő tervei is jól példázzák azt a már tradícióvá vált, több generáción átívelő üzleti gondolkodást, melyben a gazdasági érdekek párosulnak a környezetvédelemmel és a versenyképesség folyamatos fenntartásával.

Kedves Olvasó!

Különleges szerep jut a társadalomban a gazdaság szereplőinek, a vállalkozásoknak. Mérettől függetlenül ők a közösség motorjai. A vállalkozás az egyetlen hely, ahol nem csak termék és szolgáltatás, hanem pénz termelődik. Valljuk be őszintén, mindannyian ebből élünk. Akár közvetlenül kapjuk fizetésünket, akár a társaságok által befizetett adóból – minden új pénznek ez az elsődleges forrása.

Éppen ezért a vállalkozásokat különleges tisztelet övezi mindenhol a világon, a „maszek” bélyeg rásütésének kora óta pedig Magyarországon is lassan helyre áll a rend, és a gazdasági társaságoktól az egyéni vállalkozókig mindenki a jól megérdemelt helyére kerül.

A Fejér Megyei Hírlap célja is az volt négy évvel ezelőtt, amikor a TOP 100 című kiadványát létrehozta, hogy különleges figyelmet irányítson a megye vállalkozásaira. Mint említettem, ezt a figyelmet mérettől függetlenül megérdemlik, de mégis akadnak kicsik és igazán nagyok is. Mert a számok nem hazudnak.

Idén is a társaságok nettó árbevétele alapján készült el a TOP 100 lista, amelyet négyszáz további céggel bővítettünk, hogy az áttekintés minél pontosabb legyen.

Ők a legnagyobbak Fejér megyében.

A megye pedig, jórészt ezen cégek jóvoltából kiemelkedő helyet foglal el országos összevetésekben is. A gazdaság mutatói, a cégek által fizetett társasági adó alapján többnyire az első három megye között található, ami a lélekszámot tekintve kimagasló teljesítményt sejtet.

Külön köszönjük a Központi Statisztikai Hivatal, valamint a Nemzeti Adó- és Vámhatóság szakembereinek, hogy elemzéseikkel segítenek megvilágítani a megye gazdaságának teljesítményét! Továbbá köszönjük a megyei szervezetek vezetőinek és országgyűlési képviselőinek, hogy olvasóinknak bemutatják a múlt és a jelen mellett a megye gazdaságának jövőbeli vízióját is!

Pósa Árpád
főszerkesztő
Fejér Megyei Hírlap

Menyhárt Róbert
igazgató
Nemzeti Adó- és Vámhivatal
Fejér Megyei Adó- és
Vámigazgatósága

Freid Mónika
elnökhelyettes
Központi Statisztikai Hivatal
Tájékoztatási Igazgatóság

IMPRESSZUM

Top 100+400 – Fejér megye gazdasági értéktára

FŐSZERKESZTŐ: Pósa Árpád
TERVEZŐSZERKESZTŐ: Kruclli Gábor
FEJÉR MEGYEI ÜZLETSZERVEZÉSI VEZETŐ: Borsos Dávid
Készült a Fejér Megyei Hírlap szerkesztőségében,
8000 Székesfehérvár, Ady utca 15. Telefon: 22/542-700
HIRDETÉSFELVÉTEL: 8000 Székesfehérvár, Ady utca 15.
Telefon: 22/542-733

Kiadja a Mediaworks Hungary Zrt.
1034 Budapest, Bécsi út 122-124.
A KIADÁSÉRT FELEL: Liszkay Gábor elnök-vezérigazgató

NYOMDA: Gyomai Kner Nyomda Zrt.
ISSN: 2415-9360

Fejér megye és a TOP 100+400 gazdasági teljesítménye 2016-ban

Elemzésünk a Fejér megyében székhellyel rendelkező, s azon belül a nettó árbevétel alapján rangsorolt 100+400 társas vállalkozás szerepét, gazdálkodási jellemzőit mutatja be a 2016. évi társasági adó Gyorsjelentés alapján. Összeállításunk a naptári évvel azonos üzleti évet választó, kettős könyvvizetésű vállalkozások adatait reprezentálja, s – mivel súlyuk a megyében nem számottevő – a komplex gazdasági folyamatokat a pénzügyi szektorral együtt vettük figyelembe. A TOP 500 körbe kerüléshez 2016-ban legalább 503 millió forint nettó árbevételre volt szükség, a TOP 100 körbe ennek több mint öt és félszeresét (2 814 millió forint) kellett realizálni. Az ötszáz legnagyobb nettó árbevételt elérő vállalkozásból öten 2016-ban kezdték meg a tevékenységüket, melyek közül egy vállalkozásnak még az első száz közé is sikerült bejutnia. Ez utóbbi körben az előző évihez képest 14 újonnan bekerülő vállalkozás szerepel. A naptári évtől eltérő üzleti évet választók társaságiadó-bevallás benyújtási határideje eltérő, emiatt külön fejezetben tárgyaljuk, megjegyezve azt is, hogy az eltérő mérlegforduló miatt a teljes körű áttekintésre csak a 2015. évi összesített bevallásadataik alapján volt lehetőség. Fejér megyében közöttük több olyan meghatározó gazdasági szereplőt találunk, melyek szerepét nem hagyhatjuk figyelmen kívül. Mi sem bizonyítja ezt jobban, mint az, hogy a nettó árbevételük alapján az érintett 37 gazdasági társaság közül 27 helyet kapna a 2016-os TOP 500 vállalkozás között, sőt közülük 14 a „százas” listát erősítené.

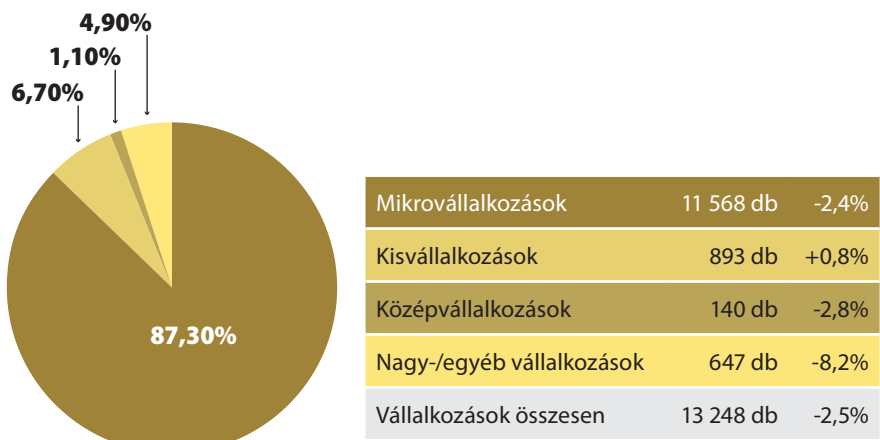
I. A BEVALLÁSOK SZÁMÁNAK ALAKULÁSA

A 2016. évi társaságiadó-bevallási kötelezettséget a naptári évvel azonos üzleti év szerint működő adózóknak 2017. május 31-ig kellett teljesíteniük. Mivel bevezetésük óta töretlen népszerűségnek örvendnek az adminisztrációs terhek csökkentésé-vel járó alternatív adózási formák (kisadózó

vállalkozások tételes adója, kisvállalati adó, egyszerűsített vállalkozói adó), ezzel párhuzamosan a társaságiadó-bevallást benyújtók száma évről évre mérséklődik. Fejér megyében 13 248 kettős könyvvizetésű vállalkozás 2016-os bevallása került feldolgozásra, 87 százalékuk mikrovállalkozásként (1. sz. ábra). Összességében az előző évhez képest 2,5 százalékkal mérséklődött a bevallást benyújtók száma a megyében, mely irá-

nyát és mértékét tekintve is azonos a Közép-Dunántúlon tapasztalt elmozdulással. A vállalkozási kategóriák szerinti megoszlásban érdemi változás nem történt, annak ellenére sem, hogy a meghatározó súlyú mikrovállalkozások számában volt a legnagyobb, mintegy háromszáz csökkenés. Az egyes vállalati kategóriák – mikro-, kis-, közép- (továbbiakban KKV) – szerinti megoszlását tekintve, amely cégek nem felelnek meg a vonatkozó törvény besoro-

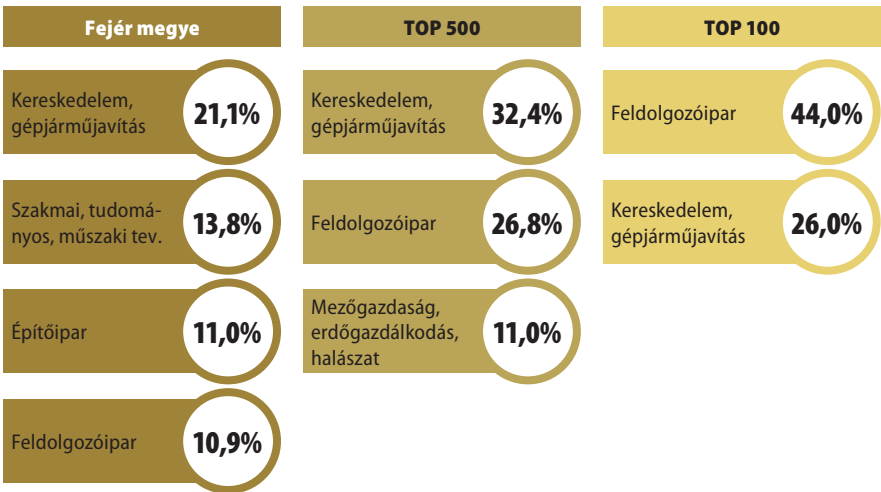
A társas vállalkozások száma, változása az előző évhez képest, és vállalati kategória szerinti megoszlása 2016-ban Fejér megyében

1. sz. ábra

lási kritériumainak, illetőleg meghatározó állami vagy önkormányzati részesedéssel bírnak, a továbbiakban egyéb vállalkozásként említjük. A Fejér megyei bevallásadatak alapján 647 cég volt érintett, s ebben az egyéb körben 8,2 százalékos volt a mérséklődés az előző évhez képest. A bevallást benyújtók gazdasági tevékenységeit tekintve eltérő kép rajzolódik ki. A gazdálkodói kör szűkebb szegmenseire fókuszálva csökken azon nemzetgazdasági ágak száma, melyek súlya elérte vagy meghaladta a 10 százalékot. (2. sz. ábra). A megyei vállalkozások több mint egyötöde – akárcsak 2015-ben – a kereskedelmet és gépjárműjavítást jelölte meg fő tevékenységként, közel 2 800 vállalkozás tartozott ide. Őket követték a szakmai, tudományos, műszaki tev-

A vállalkozások számának főbb nemzetgazdasági ágak szerinti megoszlása 2016-ban

2. sz. ábra

A társas vállalkozások számának foglalkoztatotti létszám szerinti megoszlása 2016-ban

Foglalkoztatotti létszám	Fejér megye	TOP 500	TOP 100
0-1 fő	60,6%	6,6%	2,0%
2-9 fő	31,2%	12,8%	3,0%
10-49 fő	6,8%	47,2%	16,0%
50-249 fő	1,1%	25,4%	47,0%
250 fő felett	0,3%	8,0%	32,0%

3. sz. ábra

lalkozásai 14 százalékot közelítő részarányával, de a feldolgozóipar, valamint az építőipar súlya is meghaladta az említett tízszázalékos küszöböt. A nettó árbevételt tekintve az élen járó 500 cég feldolgozóipari pozíciója erősödött, 134 vállalkozás kapcsolódott e tevékenységi körhöz, megközelítve a kereskedelem, gépjárműjavítás 32,4 százalékos koncentrátságát. A megyében második helyezett szakmai, tudományos, műszaki tevékenység e körben 3,6 százalékos arányt jelentett, a mezőgazdaság súlya azonban 7,3 százalékponttal meghaladta a megyei átlagot. A szűkebb TOP 100 cég esetében a feldolgozóipar válik meghatározóvá, fő tevékenységként 44 vállalkozás jelölte meg, s a kereskedelemmel együtt a teljes kör 70 százalékát lefedték. A bevallások

számának feldolgozóiparon belüli megoszlása tekintetében a fém alapanyag, fémfeldolgozási termékgyártáshoz kapcsolódott a legtöbb bevallás mind a megyei, mind az élvonalbeli cégek esetében. A vállalkozások számának foglalkoztatotti létszám szerinti megoszlását tekintve a Közép-Dunántúlon és megyei szinten is igaz, hogy a vállalkozások többsége önfoglalkoztató volt, vagy egy főt alkalmazott az elmúlt két évben. Azon cégek, részesedése, melyek kevesebb mint 10 alkalmazottal végezték tevékenységüket, meghaladta a 90 százalékot (3. sz. ábra).

Egészen más a helyzet a megyén belül nettó árbevétel alapján kiemelt cégek esetében, akik körében több mint négyszáz vállalkozás jelölt meg 10 fő feletti foglalkoztatotti létszámot, a százas listába kerülteknél pedig már csak öt olyan vállalkozás volt, akik ennél is kevesebb létszámmal működtek. A megyében 250 fő feletti foglalkoztató 40 vállalkozás teljes egészében a TOP 500-as kör részét képezte, nyolctizedük az első száz rangsorában helyezkedett el.

Megyei szinten csak a 250 fő feletti foglalkoztatók száma nem csökkent az előző évhez képest, a legnagyobb 500 vállalkozás esetében a 0-1 főt foglalkoztatók és az 50 fő feletti kategóriákban lévők száma is emelkedett. Körükben a legnagyobb mértékű, 27 százalékos bővülés a legkevesebb fővel működőket érintette, számuk 26-ról 33-ra nőtt.

II. GAZDÁLKODÁS
FŐBB MUTATÓI

1. Üzemi bevételek

A Fejér megyei társas vállalkozások alaptevékenységet meghatározó üzemi bevétele 2016-ban 3 237,5 milliárd forint volt, 2,9 százalékos mérséklődés eredményeként (4. sz. ábra).

A változás mértéke azonos, iránya azonban ellentétes volt a régiós elmozdulással, s míg a Közép-Dunántúl üzemi bevételeinek minden eleme növekedést mutatott, addig Fejér megyében a nettó árbevétel és az egyéb bevételek is csökkentek az előző évhez képest, mely a kiemelt vállalkozásokat is jellemezte. A számviteli törvény egy későbbiekben is említett változása miatt utóbbi tétel előző évvel történő összehasonlítása fokozott óvatosságot igényel, hiszen a korábban rendkívüli bevételként feltüntetett tétel 2016-tól e kategóriában is szerepelhet. Az aktivált saját teljesítmények értéke csaknem kétharmadával emelkedett, részaránya azonban az egy százalékot sem érte el az üzemi bevételen belül.

Az üzemi bevételben a meghatározó súlyt a gazdasági tevékenységek legfőbb mutatója, az értékesítés nettó árbevétele képviseli, így az üzemi bevétel alakulásáról leginkább a bevallás e sora alapján lehet képet kapni.

A fenti folyamatok következtében ugyan 2015-höz képest valamivel alacsonyabb lett a Fejér megyei üzemi bevételek

Az üzemi bevétel elemeinek alakulása és megoszlása (milliárd Ft)

Megnevezés	Közép-Dunántúl		Fejér megye		TOP 500		TOP 100	
	2016	Megoszlás	2016	Megoszlás	2016	Megoszlás	2016	Megoszlás
Nettó árbevétel	7 720,5	94,9%	3 090,7	95,5%	2 643,0	96,2%	2 222,5	96,7%
Egyéb bevétel	344,6	4,3%	125,8	3,9%	89,2	3,2%	63,5	2,8%
Aktivált telj. értéke	67,7	0,8%	21,0	0,6%	16,0	0,6%	12,5	0,5%
Üzemi bevétel összesen	8 132,8	100,0%	3 237,5	100,0%	2 748,2	100,0%	2 298,5	100,0%

4. sz. ábra

nyabb lett a Fejér megyei vállalkozások részesedése, de még így is a közép-dunántúli nettó árbevétel legnagyobb, négytizedes részaránya kapcsolható hozzájuk.

A 2016. évi társaságiadó-bevallásában 10 364 megyei vállalkozás tüntetett fel összességében 3 090,7 milliárd forint árbevételt, mely 2 százalékkal maradt el az egy évvel korábbtól. Figyelembe kell azonban venni, hogy ezt az összeget a 2015-ösnél kevesebb vállalkozás produkálta, viszont az átlagos árbevétel közel azonos, 300 millió Ft volt. A megyei árbevétel 85,5 százaléka a TOP 500 céghez kötődött, az első száz legnagyobb árbevételű kimutató cég részesedése (2 222,5 milliárd forint) több mint héttizedes volt.

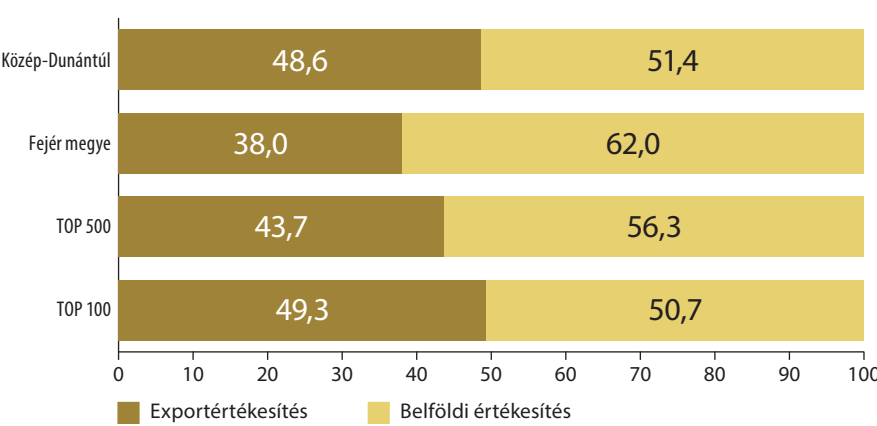
A legnagyobb árbevételű nemzetgazdasági ágaknál első helyen a feldolgozóipar szerepel a megyei nettó árbevétel felével, azonban 74 milliárd forinttal kevesebb nettó árbevételről adtak számot, mint egy évvel korábban.

Ezen belül a legnagyobb szerepet a 43 milliárd forint árbevétel-csökkenést kimutató fémalapanyag-gyártás, fémfeldolgozás ágazat játszotta, 2016-ban 650 milliárd forinttal járultak hozzá a megyei értékesítés nettó árbevételéhez.

A kereskedelem, gépjárműjavítás a második legnagyobb árbevételű realizáló szektor úgy, hogy a bevétel-növekedés szempontjából is az élen jár, 927 milliárd forint árbevételű 13 milliárd forintos növekménnyel ért el, 30 százalékos súlyt képviselve a megyei árbevételből. Legnagyobb mértékű – több mint 40 százalékos – bővülést azonban a pénzügyi, biztosítási tevékenység cégei érték el, a körükben kimutatott közel 7 milliárd forint kis súlyt képviselt a megye árbevételéből.

A TOP 500-as körben a legnagyobb forgalmat szintén a feldolgozóipar és a kereskedelem vállalkozásai bonyolították.

A nettó árbevétel értékesítési irányok szerinti megoszlása 2016-ban (%)

5. sz. ábra

A megyei cégek feldolgozóiparban kimutatott árbevételének csupán 4 százaléka nem kapcsolódott a legnagyobb 500 céghez. A két szektor súlya a TOP 100-as körben tovább erősödik, értékesítéseik 91 százaléka e két nemzetgazdasági ágban összpontosult, hasonlóan az egy évvel korábbihoz.

A nettó árbevétel értékesítési irányok szerinti megoszlása a különböző térségekben eltérő képet mutat (5. sz. ábra).

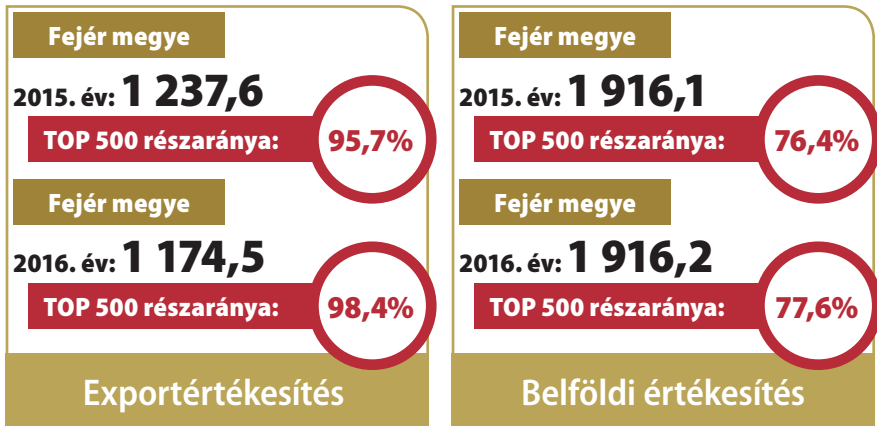
Míg régiós szinten csaknem fele-fele arányban oszlott meg a belföldi, illetve a külpiaci értékesítés, addig a Fejér megyei vállalkozásoknál – földrajzi pozíciójuk miatt is – a belföldi érdekltség dominált, árbevételük 62 százaléka hazai piacokról származott. Említésre méltó, hogy a külföldre történő értékesítések aránya 7 százalékponttal meghaladta az országost 2016-ban.

Az exportértékesítésekből származó árbevétel - 5 százalékos mérséklődés mellett - 1 174,5 milliárd forint volt a megyében. A belföldi értékesítések stagnáltak, 1 916,2 milliárd forintt realizálódott hazai eladásokból.

Az árbevétel alapján meghatározó 500 vállalkozás pozíciója erősödött mindkét értékesítési irány tekintetében (6. sz. ábra), annak ellenére, hogy a határon túli értékesítésből származó bevétel körükben is mérséklődött.

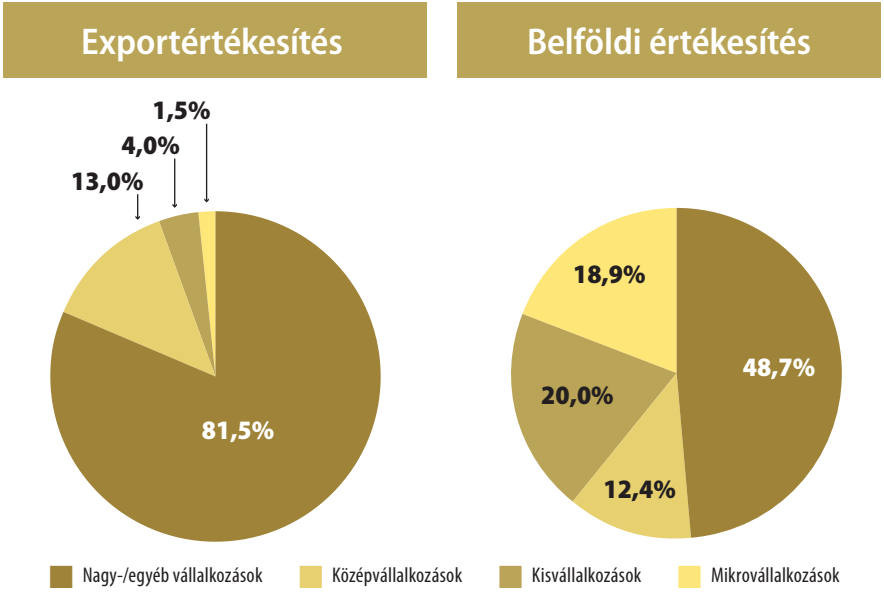
Exportorientáltságuk lényegesen erősebb a megyei szintnél, 2016-ban 1 156,1 milliárd forint bevételük keletkezett, míg belföldi eladásaikból csaknem 1 487 milliárd forintt képződött, mely a megyei több mint háromnegyede. Az első száz cég esetében a belföldi, illetve exportértékesítés csaknem azonos súlyt képviselt.

Az export- és belföldi értékesítés alakulása (milliárd Ft)

6. sz. ábra

A nettó árbevétel értékesítési irányainak megoszlása vállalati kategóriánként 2016-ban Fejér megyében

7. sz. ábra

tében a belföldi, illetve exportértékesítés csaknem azonos súlyt képviselt.

A nettó árbevételen belül közel héttizedes exportarányt képvisel a feldolgozóipar Fejér megyében, melyet – közel egy-negyedes kiviteli megoszlással - a szállításhoz kapcsolódó követ. A harmadik helyen álló szakmai, tudományos, műszaki tevékenység előző évhez képest jelentősen növelte exportarányát, mely a TOP adózói körben

jelentkezett leginkább: az első 500-nál 28,4 százalékot képviselt a kivitel az árbevételben, míg az előző évben 18,7 százalékos volt a részarányuk. Az első 100 adózó esetében még szembetűnőbb a változás, 17,9 százalékról 34,0 százalékra növekedett a külpiaci arány az említett szektorban.

A megyében szintén jelentős kereskedelmi szektor esetében a hazai értékesítések domináltak, bevételük 6 százaléka származott exportból, míg belföldön 872,6 milliárd forintot realizáltak, mely a megyei hazai eladások közel felét jelentette.

Az árbevétel és a vállalatnagyság kapcsolatáról elmondható, hogy a vállalatméret növekedésével jellemzően növekedett az exportértékesítés aránya (7. sz. ábra), 2016-ban 18,5-81,5 százalék volt a KKV-szektor, illetve az egyéb vállalkozások részesedése. A belföldi értékesítés esetében nem volt ekkora szórás, csaknem fele-fele arányban részesedtek.

A megyei árbevétel közel negyztizede koncentrált a KKV-szektorban, az egyéb vállalkozások – csaknem 3 százalékos csökkenés nyomán – 1 891,6 milliárd forinttal adtak számot. Legnagyobb mértékű növekedés (+6,1 százalék) a megye kisvállalkozásait érintette, értékesítéseik csaknem azonos mértékben emelkedtek.

nem 430 milliárd forint bevételt eredményeztek. A legnagyobb, mintegy tízszeres csökkenés a közép- és nagyvállalatoknál mutatkozott, aminek hatására részarányuk 1,3 százalékponttal mérséklődött a megelőző évhez képest.

A foglalkoztatotti létszám nagysága tekintetében a megyei árbevétel több mint héttizedét az 50-nél több alkalmazottal működők érték el. Ugyanakkor a 0-1 fős cégek tudtak csak a bevétel bővüléséről beszámolni, kéttizedes növekményük felülmúlta régiós szintű dinamikájukat (+8,3 százalék), mindez akkor is figyelemre méltó, ha az árbevétel csupán 4 százalékkal rendelkeztek (121,8 milliárd forint).

2. Költségek és ráfordítások

Fejér megyében a költségek és ráfordítások (anyagjellegű, személyi jellegű és egyéb ráfordítások, értékcsökkenések) összege 2 996,2 milliárd forint volt 2016-ban, 4 százalékos csökkenés nyomán, mely kismértékben, de meghaladta a bevételek mérséklődési ütemét. Mindez kedvezően hatott a későbbiekben bemutatásra kerülő üzemi eredményre, mely mind a megyében, mind az élvonalbeli cégek esetében bővülni tudott egy év alatt.

Az elszámolt költségek és ráfordítások megyében lejártszódó mérséklődése ellentétes irányú elmozdulás a közép-dunántúli térség egészét tekintve, ahol 2,5 százalék növekedés hatására 7 681,3 milliárd forintot tettek ki (8. sz. ábra).

A nettó árbevétel alapján első 500 vállalkozás a megyei csaknem 85 száza-

lékát lefedte, 2 544,8 milliárd forint üzemi költséget számoltak el, mely 97 százaléka az előző évinek. Az első 100 helyezett körében a megyeit is meghaladó, 4,8 százalékos volt a költségcsökkenés.

Elemeket tekintve a költségek legnagyobb hányadát az anyagjellegű ráfordítások tették ki a megyében, súlyuk közelítette a nyolctizedet, mérséklődési ütemük pedig hasonló volt az üzemi költségek egészéhez. A megyei társas vállalkozások csaknem 8 százalékkal kevesebb anyagköltséggel (1 039,9 milliárd forint) működtek, így ez az elem jelentősen hozzájárult az összes költség csökkenéséhez. Az 500 legnagyobb árbevételt elérő vállalkozás anyagköltségében jelentkező mérséklődési üteme valamivel alacsonyabb volt a megyeinél, részarányuk így 91,6 százalékra emelkedett (953 milliárd forint). Az eladott áruk beszerzési értéke 788,5 milliárd forint volt a megyében, közel 85 százalékat a TOP 500-as kör mutatta ki.

A személyi jellegű ráfordítások az üzemi költségből 10 százalék feletti részaránnyal bírtak, Fejér megyében a régiósnál 3 százalékponttal alacsonyabb növekedési ütem mellett. E kategóriában meghatározó volt a bérköltség, megyei szinten 263,2 milliárd forintot képviselt, ami mintegy 7 százalékkal nőtt az előző évhez képest. A legnagyobb vállalkozások 78 százalékos részesedése (205,2 milliárd forint) a bérköltségben jelentős, körükben 8,8 százalékos a növekedés, de nem érték el a közép-dunántúli 9,5 százalékos dinamikát.

Az értékcsökkenési leírás és egyéb ráfordítások a ráfordításokon belül 4 százalék körüli részaránnyal bírtak.

Arányaiban a feldolgozóipari és a kereskedelmi szektornál jelentkezett a legnagyobb költségigény. Bár mérséklődés jellemezte, a megyében kimutatott üzemi költségek csaknem fele (1 451,1 milliárd forint) kapcsolódott a feldolgozóipari cégekhez, s a kereskedelmi szektorban tevékenykedők további háromtizedes súlya mellett a többi nemzetgazdasági ág csekély mértékben osztozott.

A megye 2 358,6 milliárd forint anyagjellegű ráfordításából szintén a feldolgozóipar és a kereskedelem részaránya emelkedett ki (49-34 százalék). Érthető módon azonban, míg előbbinél az anyagköltség volt a meghatározó elem, addig a kereskedelemnél az eladott áruk beszerzési értéke képviselte a legnagyobb hányadot.

A személyi jellegű ráfordítások mintegy 21 milliárd forinttal növekedtek összegében, a feldolgozóiparban 6 milliárd forinttal többet mutattak ki, mint a 2015-ben. Legnagyobb mértékű (20,5 százalékos) növekedési ütem azonban a szakmai, tudományos, műszaki tevékenységüket érintette, így 3,9 százalékos súllyal 14,7 milliárd forintról adtak számot. Körükben növekedett leginkább a bérköltség is, de a szállítás, raktározás ág 14,2 százalékos dinamikája is erőteljesnek mondható.

Az árbevétel alapján meghatározó ötszáz vállalkozás feldolgozóiparban és kereskedelemben koncentrálódása még érzékelhetőbb (85 százalékos), mely a rangsor alapján első 100 adózó esetében tetőzött, 90 százalék feletti részarányt képviselt a két ág az üzemi költségben 2016-ban.

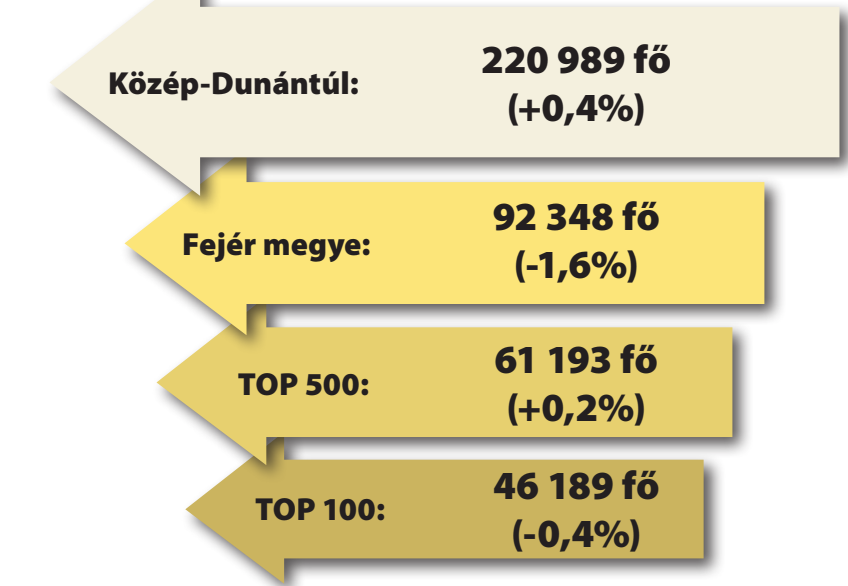
A kiemelt 500 vállalkozásnál a feldolgozóiparon belül a fémalapanyag-gyártás, fémfeldolgozás volt a domináns, melyet a gumi-, műanyagtermék-gyártás követte, együttesen több mint 60 százalékkal bírtak, s ugyanezen ágazatok voltak meghatározóak az anyag-, valamint bérköltségben is. Ha súlya miatt nem is – az egy százalékot sem éri el a feldolgozóiparban –, változásai miatt említésre méltó a textil-, bőrtermékgyártás: az anyagköltség a legnagyobb mértékben ezen ágazatban emelkedett, a bérköltségek viszont egyedül itt mérséklődtek a feldolgozóiparon belül.

Az üzemi költségek és ráfordítások elemeinek alakulása és megoszlása (milliárd Ft)

Megnevezés	Közép-Dunántúl		Fejér megye		TOP 500		TOP 100	
	2016	Megoszlás	2016	Megoszlás	2016	Megoszlás	2016	Megoszlás
Anyagjellegű ráfordítás	6 139,2	79,9%	2 358,6	78,7%	2 032,8	79,9%	1 711,3	80,5%
Személyi jellegű ráfordítás	886,7	11,5%	378,2	12,6%	299,3	11,8%	236,9	11,2%
Értékcsökkenési leírás	313,7	4,1%	131,0	4,4%	110,2	4,3%	91,8	4,3%
Egyéb ráfordítás	341,7	4,5%	128,4	4,3%	102,5	4,0%	84,7	4,0%
Üzemi költség, ráfordítás összesen	7 681,3	100,0%	2 996,2	100,0%	2 544,8	100,0%	2 124,7	100,0%

8. sz. ábra

A 2016. évi átlagos állományi létszám alakulása és változása az előző évhez képest

9. sz. ábra

3. A foglalkoztatottak száma és az átlagbérek

Fejér megyében a foglalkoztatottak átlagos állományi létszáma 92 348 fő volt 2016-ban, mely közel 1,5 ezer fős mérséklődés a megelőző üzleti évhez képest (9. sz. ábra). A közép-dunántúli foglalkoztatottak száma lényegében nem változott, aminek eredményeként a térségben foglalkoztatott 220 989 fő 41,8 százaléka Fejér megyéhez kapcsolódott.

A megyei TOP 500 gazdálkodó 2015-ről 2016-ra nem kényszerült kevesebb létszámmal működni, így részarányuk 61 193 fővel kétharmadosra nőtt a megyében, s ebben a tekintetben is hangsúlyos szerep jut a rangsor szerinti első száz adózónak, ugyanis körükben koncentrálódott a megyében dolgozók fele.

A megyei foglalkoztatottak 53,3 százalékát a KKV-szektor cégei alkalmazták, 46,7 százalékuk az egyéb vállalkozásoknál helyezkedett el. Átlagos állományi létszámát egyedül a kisvállalati szektornak (17 894 fő) sikerült növelnie. Legnagyobb mértékben az egyéb vállalkozások dolgozói létszáma mérséklődött, 2016-ban 4 százalékkal szűkebb, 43 166 fős állományi létszámmal tevékenykedtek.

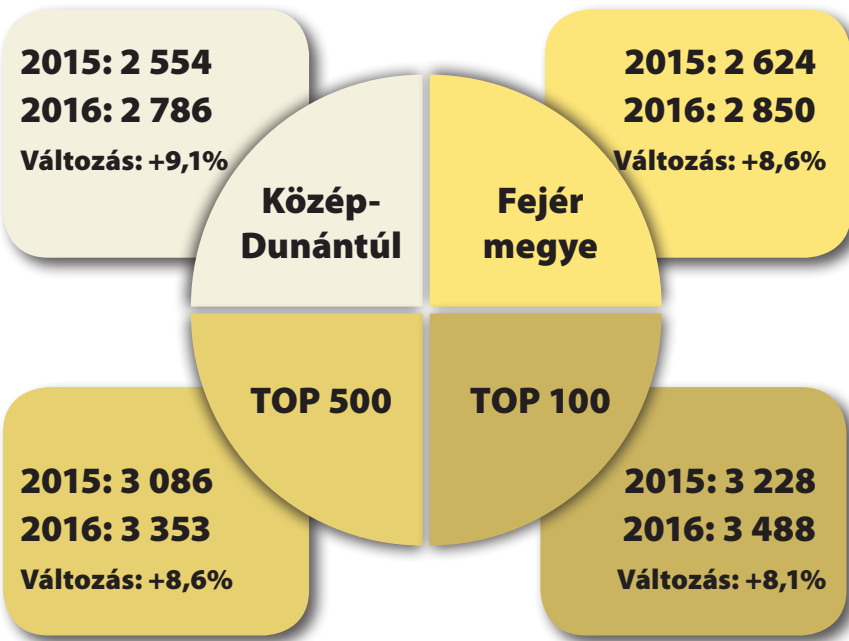
Nemzetgazdasági ágak vonatkozásában a meghatározó feldolgozóipar és

lag nagy létszámú foglalkoztatóról. Az összlétszámból körülbelül 5-5 százalékot képviselő szakmai, tudományos, műszaki tevékenység és a szállítás, raktározás ágak bővítették foglalkoztatottaik számát, az előző évhez képest – hasonló mértékben – 6 százalékos volt növekedési ütemük.

A legnagyobb árbevételt elérő cégek változásai szinte kivétel nélkül a megyei dinamikát követték. Míg megyei viszonylatban az építőipari vállalkozások csökkenő átlagos létszámról adtak számot, addig az első ötszáz cég 9,5 százalékkal tudta növelni e nemzetgazdasági ágban a foglalkoztatottainak számát (1 153 fő). Ezt a dinamikát csupán a pénzügyi, biztosítási tevékenység (258 fő) 10,7 százalékos, illetve a szállítás, raktározás (2 368 fő) 10,9 százalékos növekedési üteme múlta felül. Ez utóbbi bővülése a TOP 100 körben tovább fokozódott, 16,2 százalékos volt. Az összeségében 46 189 átlagos foglalkoztatott fele a feldolgozóiparban kapott munkát, ahol 325 fővel csökkent az alkalmazottak száma, míg a második legnagyobb foglalkoztató kereskedelmi ág esetében 463 fővel.

A foglalkoztatotti létszám csökkenése, valamint a bérköltség emelkedése az egy foglalkoztatottra jutó bérköltség növekedését eredményezte 2016-ban Fejér megyé-

Az éves átlagbérek alakulása és változása az előző évhez képest (ezer Ft/fő)

10. sz. ábra

ben (10. sz. ábra). Az éves átlagbér (2 850 ezer forint/fő) 64 ezer forinttal meghaladta a közép-dunántúli értéket, annak ellenére, hogy a régióban a megyeinél magasabb, 9,1 százalékos növekedési ütem mutatkozott.

Szűkítve az adózói kört az eltérés még szembetűnőbb: az ötszáz legmagasabb árbevételű realizáló vállalkozásnál foglalkoztatottak átlagosan 3 353 ezer forintot kerestek, a 8,6 százalékos növekedés a megyeivel megegyező mértékű volt. Az itt dolgozók átlagosan 567 ezer forinttal kerestek többet évente a Közép-Dunántúltól egy munkavállalójához képest, mely a 2015. évi különbséget is meghaladja 35 ezer forinttal. Ennél is magasabb átlagbért tudhattak magukénak a TOP 100 vállalkozásnál alkalmazásban állók, mely 3 488 ezer forint volt 2016-ban.

Fejér megyében – a pénzügyi, biztosítási tevékenység kivételével – minden nemzetgazdasági ágban emelkedtek az éves átlagbérek. A bányászat dolgozói keresték a legtöbbet 2016-ban, 5 172 ezer forintot, de megyei átlagot meghaladó volt az energiaipar (3 665 ezer forint) és a feldolgozóipar (3 570 ezer forint) munkavállalóinak átlagbére is, míg a legalacsonyabb bérek a szálláshely-szolgáltatást, vendéglátást (1 504 ezer forint/fő) jellemezték. A megyei összesítésben az utolsó előtti helyen álló építőipar a TOP 500 cég dolgozóinak körében már a hatodik volt az átlagbérek sorában, a TOP 100 között már a képzeletbeli dobogó harmadik fokán is helyet kapott.

Az ötszáz legnagyobb árbevételű elerő vállalkozás alkalmazottainak bére minden nemzetgazdasági ágban meghaladta a megyei átlagokat, a legnagyobb eltérés a körükben is első helyen álló bányászattal érintette: a TOP körben bányászattal foglalkozók évente átlagosan csaknem 3,9 millió forinttal kerestek többet, mint az első ötszázba nem jutott, de ugyanezen nemzetgazdasági ágban dolgozó társaik. Legalacsonyabb bérek a pénzügyi, biztosítási tevékenységhez kapcsolódtak, itt alig kerestek többet, mint a TOP körön kívüli pénzügyi alkalmazottak.

A száz legnagyobb árbevételű elerő cégnél alkalmazásban állók közül a legnagyobb összegű és egyben legdinamikusabb (56,6 százalékos) átlagbér-emelkedést a már említett építőiparban tapasztalhatták a munkavállalók, 2016-ban átlagosan 3 487 ezer forintot kerestek.

III. VÁLLALKOZÁSI EREDMÉNYEK

1. Az adózás előtti eredmény összetevői

A Fejér megyében székhellyel rendelkező társas vállalkozások üzemi nyeresége 2016-ban közel egytizeddel bővült, mely hatást tovább erősítette, hogy veszteségeik több mint 20 százalékkal maradtak el az előző évitől, így üzleti eredményük 241,3 milliárd forint volt 2016-ban, összességében csaknem 16 százalékos növekedés eredményeként (11. sz. ábra). Ez a dinamika meghaladta a közép-dunántúlit, így a térség eredményéhez 53,4 százalékkal járultak hozzá.

Az árbevétel alapján élen járó 500 vállalkozás a megyei folyamatokat e tekintetben is nagyban befolyásolta. Azon cégek, melyek nem érték el az 503 millió forintos határt nettó árbevételükben, vagyis nem kerültek az ötszáz vállalkozás közé, üzemi eredményüket mérsékeltebb ütemben, 5 százalékkal tudták növelni, míg a legnagyobbak 18 százalékos növekményről adtak számot. A megye üzemi eredményéből 84 százalékkal részesedtek, míg a rangsor alapján első száz gazdálkodónál 173,8 milliárd forint üzemi eredmény képződött, a nyereség 14 százalékos növekménye, valamint a veszteség egyharmadot meghala-

dó mérséklődésének eredőjeként. A koncentráltág e körben is magas, több mint 70 százalékos volt a megyei üzemi eredményből.

Fejér megyében minden nemzetgazdasági ág pozitív üzemi eredménnyel zárt, a 2015. évben veszteséges energiaipar, valamint pénzügyi, biztosítási tevékenység is javított pozícióján. A legnagyobb súlyt a feldolgozóipar képviselte (153,9 milliárd forint), melyet a kereskedelmi szektor (32,7 milliárd forint) üzemi eredménye követett, együttesen több mint háromnegyedes részarányral bírtak. Legnagyobb összegben, 20 milliárd forinttal előbbi növelte eredményét, bár utóbbi is csaknem 9 milliárd forintot gyarapodást tudhatott magáénak. A vízellátás dinamikája miatt érdemel említést, az itteni cégek csaknem hatszorosára növelték üzemi eredményüket, míg a szintén csekély súlyú bányászat üzemi eredménye az előző évi 44 százaléka esett vissza.

Az ötszáz legnagyobb árbevételű vállalkozás feldolgozóipari pozíciója több mint héttizedes volt e kör üzemi eredményében (148,3 milliárd forint), de a kereskedelmi szektor növekedési üteme is meghaladta a megyei mértéket, a 2015. évben realizált összeg csaknem felével 26,3 milliárd forintra növekedett üzleti tevékenységük eredménye. Az első száz gazdálkodó üzemi

eredményéből e két meghatározó szektor együttesen 93 százalékkal részesedett.

A megyében elért 32,7 milliárd forint eredménynövekmény közel tíz százaléka fűződött a KKV-szektorhoz, a fennmaradó 29,9 milliárd forint az egyéb vállalatokhoz kapcsolódott, aminek hatására súlyuk 64,4 százalékra gyarapodott az üzemi eredményben. A közép-vállalkozások eredménye nem érte el a 2015. évi szintet, így részarányuk 9,5 százalékra csökkent, míg a mikro-, illetve kisvállalkozások a fennmaradó részen azonos arányban osztoztak.

Foglalkoztatotti létszám tekintetében a két szélsőértéket a 0-1 főt foglalkoztatók, illetve a több mint 250 fő munkavállalót tömörítő vállalkozások jelentették Fejér megyében. Előbbi kategória a legintenzívebb bővülést tudhatta magáénak (+52,7 százalék), utóbbi 30,6 milliárd forinttal a legnagyobb összegű növekedésről adhatott számot.

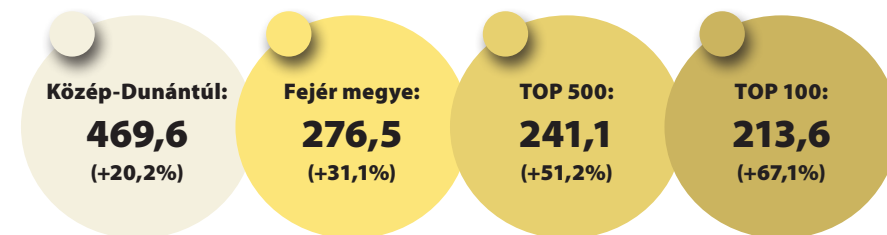
A számviteli törvény egy korábbi módosítása értelmében a 2016. üzleti évtől az eredménykimutatás nem tartalmazhat rendkívüli bevételeket és ráfordításokat, így az adózás előtti eredmény az üzemi tevékenység- és a pénzügyi műveletek eredményéből áll össze. A korábban a rendkívüli eredmény kategóriában elszámolt tételek a már említett egyéb bevételek és ráfordítások kategóriájához mellett a pénzügyi műveletek bevételei és ráfordításai között is kimutatásra kerülhetnek. A pénzügyi műveletek eredményének 2015. évvel való összehasonlítása magában hordozná e változás miatt bekövetkezett torzító hatást, így ettől jelen elemzésben eltekintünk.

Az összehasonlíthatóság érdekében az adózás előtti eredmény a bázisévben szokásos vállalkozási eredmény és a számvitelről szóló 2000. évi C. törvény módosításával megszüntetésre került rendkívüli eredmény összegeként került előállításra.

2016-ban Fejér megyében a pénzügyi műveletek 56,1 milliárd forint nyereség és 20,9 milliárd forint veszteség eredőjeként 35,2 milliárd forint pozitív egyenleg keletkezett. A TOP 500 vállalkozás pénzügyi eredménye is pozitív volt, melyet 53,9 milliárd forint nyereség és 16,2 milliárd forint veszteség eredményezett.

Az említett folyamatok kedvezően hatottak az adózás előtti eredményre, mely több mint 30 százalékos növekedés nyomán 276,5 milliárd forint volt 2016-ban Fejér megyében (12. sz. ábra). A régió vál-

Az adózás előtti eredmény alakulása 2016-ban és változása az előző évhez képest (milliárd Ft)

12. sz. ábra

lalkozásait mérsékeltebb növekedési ütem jellemezte, így az általuk elért 469,6 milliárd forintból a megye által realizált összeg megközelítette a hattizedes lefedettséget.

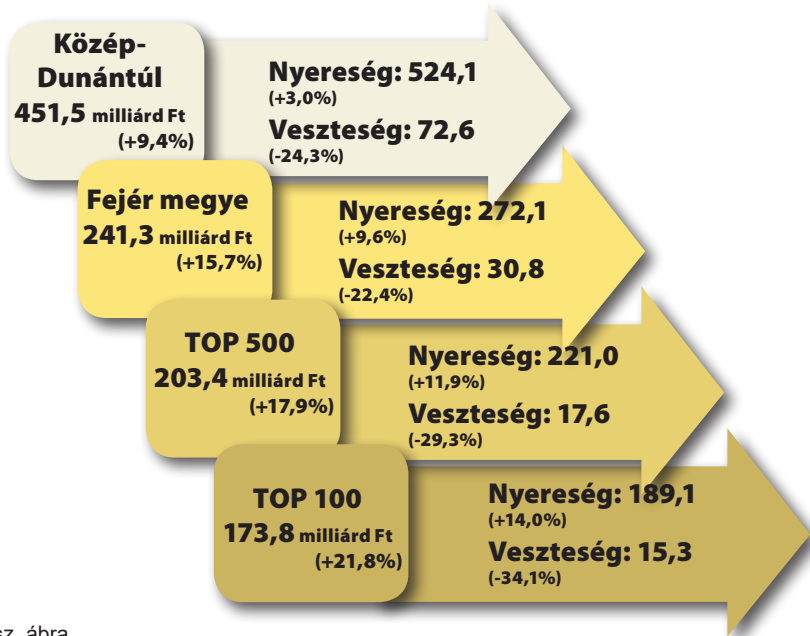
A legnagyobb ötszáz vállalkozás a megyeit is meghaladó mértékű növekedést ért el, így megyén belüli pozíciója 75,6 százalékról 87,2 százalékra erősödött. A legmarkánsabb változások viszont az első száz adózó körében mentek végbe. Negyettizeddel növelték előző évhez képest nyereségüket, miközben veszteségüket közel felére szorították vissza, aminek eredményeként az előző évi 127,8 milliárd forinttal szemben 213,6 milliárd forint adózás előtti eredményt mutattak ki bevallásaikban.

Minden nemzetgazdasági ág pozitív adózás előtti eredménnyel zárta a 2016-os üzleti évét a megyében, a megelőző évben

veszteséges energiaipar is nyereségre váltott. A meghatározó szerepet játszó feldolgozóipari és kereskedelmi szektor is növelte adózás előtti eredményét, előbbi nagyobb mértékben, így megyén belüli pozícióját 14 százalékponttal növelve részaránya 67,9 százalékos lett, 187,6 milliárd forintot eredményezve.

Vállalkozási kategóriák alapján a KKV-szektor 42, az egyéb vállalkozások 58 százalékos arányban járultak hozzá a megye adózás előtti eredményéhez (13. sz. ábra). Előbbi adózás előtti eredménye úgy tudta meghaladni az egy évvel korábbi, hogy a közép-vállalkozások körében megduplázódott az eredmény (56,4 milliárd forint), így ellensúlyozta a mikro- és kisvállalkozások 13 milliárd forintot közelítő eredménycsökkenését. Növekményüknek köszönhetően a megyei közép-vállalkozások

Az üzemi eredmény és összetevőinek alakulása 2016-ban és változása az előző évhez képest (milliárd Ft)

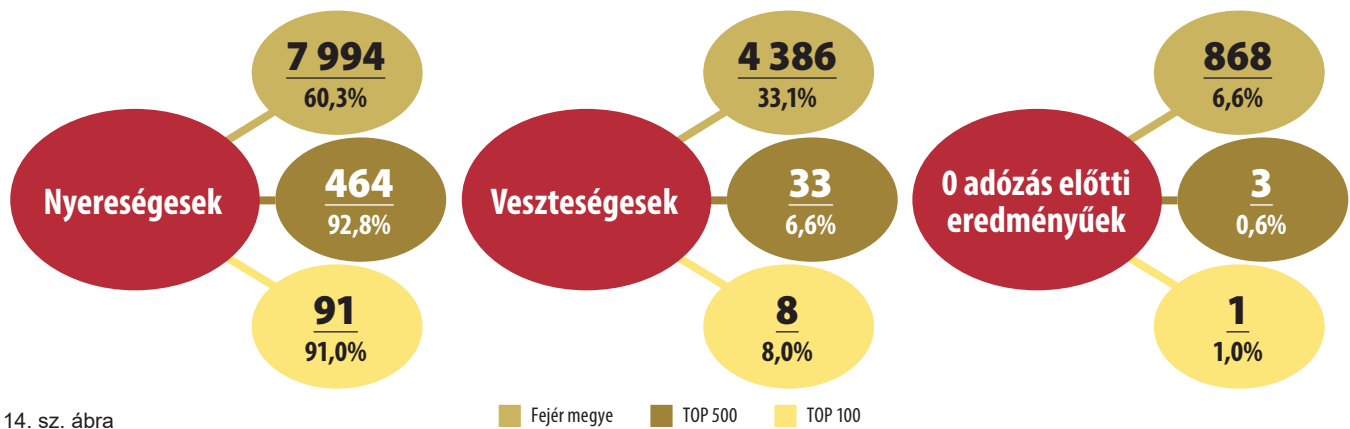
11. sz. ábra

Az adózás előtti eredmény vállalati kategóriák és foglalkoztatotti létszám szerinti részaránya Fejér megyében 2016-ban

13. sz. ábra

A vállalkozások száma és megoszlása jövedelempozíció szerint 2016-ban (db)

14. sz. ábra

súlya 40,4 százalékról 57,2 százalékra ugrott a Közép-Dunántúl középvállalkozásainak viszonylatában. Az egyéb vállalkozások 161,2 milliárd forinttal járultak hozzá a megye adózás előtti eredményéhez, mely 43,7 százalékkal haladta meg a 2015. üzleti évben kimutatott összeget.

A foglalkoztatottak számát alapul véve az 50 fő feletti foglalkoztatók érték el eredménynövekményt a 2016-os üzleti évükben, ami a Közép-Dunántúl egészét is jellemezte, azonban eltérő mértékben. Míg a megyében összességében 59,5 százalékkal nőtt az adózás előtti eredményük, s az alacsonyabb létszámmal működőké két-tizeddel csökkent, addig a közép-dunántúli dinamika négytizedes növekmény és 8 százalékos csökkenés volt.

A 13 248 feldolgozott bevallást alapul véve Fejér megyében a vállalkozások hattizede nyereséges volt 2016-ban (14. sz. ábra). A vállalkozások jövedelempozíció szerinti megoszlását tekintve megyei viszonylatban érdemi változás nem történt, ugyanakkor mind a nyereséges, mind a veszteséges s a nulla adózás előtti eredményt kimutató vállalkozások száma is csökkent.

Ennek ellenére a közel 8 ezer nyereséges vállalkozás magasabb összeget könyvelhetett el, mint az előző évben, 315 milliárd forint volt adózás előtti nyereségük, így a megyéhez kapcsolódott a Közép-Dunántúl nyereségének közel 56,8 százaléka. Összességében 38,5 milliárd forint veszteségről a vállalkozások egyharmada számolt be. A nulla eredményt kimutatók száma 937-ről 868-ra csökkent a megyében.

Az árbevétel alapján rangsorolt első 500 cég körében a nyereséget elérők szá-

ma 3 százalékkal nőtt, a 464 cég 92,8 százalékos részaránya kiemelkedő. Nyereségnövekményük (30,5 százalék) is meghaladta a megyei mértéket, ezáltal 75,5 százalékról 84,2 százalékra nőtt a megyén belüli pozíciójuk. Az általuk kimutatott 265,1 milliárd forint adózás előtti nyereségből 235,1 milliárd forint a TOP 100-ból 91 nyereséges vállalkozásához kapcsolódott. Az ötszáz listából 33 cég 24,1 milliárd forint veszteségről vallott, mely mintegy 20 milliárd forinttal lett kevesebb a megelőző évinél.

2. Adóalap, adókedvezmények, adófizetési kötelezettség

Az adózás előtti eredményt módosító tételek figyelembe vételével számított pozitív adóalap Fejér megyében 231,8 milliárd forint volt, 4,6 százalékos növekedés következtében, ami több mint 3 százalékponttal haladta meg a Közép-Dunántúl növekedé-

si ütemét. Ennek következtében a térség értékéből 50 százalék feletti súlyt képviselt (15. sz. ábra).

A számított társasági adó 35,8 milliárd forintot tett ki a megyében, 1,7 milliárd forinttal haladta meg az egy évvel korábbit.

A pozitív adóalap 82 százaléka az 500 legnagyobb árbevétellel bíró társasághoz kötődött, 9 százalékos növekedése mellett a 31,7 milliárd forint számított adó ennél is magasabb, mintegy kilenctizedes koncentrátságot jelentett.

A megyében a 2016. évi számított adót összesen 12,9 milliárd forinttal csökkentették az igénybe vett adókedvezmények, a mentesség és a visszatartott adó. Utóbbi két tétel súlya elhanyagolható, 24,3 millió forintot tettek ki mindösszesen.

A Közép-dunántúli régió adókedvezményeinek (18,6 milliárd forint) több mint kétharmadát a Fejér megyei cégek érvé-

Az adóalap, számított adó, az adókedvezmények és az adófizetési kötelezettség alakulása (milliárd Ft)

Megnevezés	Közép-Dunántúl			Fejér megye			TOP 500		
	2015	2016	Változás	2015	2016	Változás	2015	2016	Változás
Pozitív adóalap	425,3	430,5	+1,2%	221,7	231,8	+4,6%	174,5	189,9	+8,8%
Számított adó	60,6	61,6	+1,6%	34,1	35,8	+5,0%	29	31,7	+9,3%
Adókedvezmények	18,4	18,6	+1,1%	12,6	12,9	+2,4%	11,7	12,7	+8,5%
Adófizetési kötelezettség	42,2	43	+1,9%	21,5	22,9	+6,5%	17,3	19	+9,8%

15. sz. ábra

Az igénybe vett adókedvezmények megoszlása 2016-ban

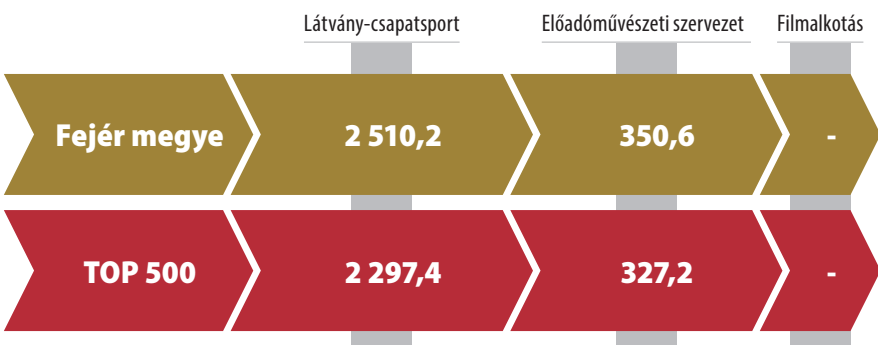
16. sz. ábra

nyesítették, hasonlóan a 2015. évihez, s továbbra is alapvetően két adókedvezményi formát részesítettek előnyben (16. sz. ábra): számított adójukat 10 milliárd forint fejlesztési adókedvezménnyel és 2 milliárd forintot meghaladó látvány-csapatsport (labdarúgás, kézilabda, kosárlabda, vízilabda, jégkorong) támogatására fordított összeggel mérsékeltek.

A megyei adókedvezmények 98,5 százalékát a toplistába került 500 társaság érvényesítette, az első száz cég részaránya 96 százalékos. A megye fejlesztési adókedvezménye teljes egészében ez utóbbi körhöz kötődött, de a látványcsapatsport-támogatásra fordított összeg döntő hányada is tőlük származott.

A Fejér megyében érvényesített adókedvezmények döntő többségét, 12,2 milliárd forintot az egyéb vállalkozások vették igénybe: a fejlesztési adókedvezmény, valamint az elhanyagolható súlyú filmgyártás-támogatás címén igénybe vett összeg 100

A társasági adó kedvezményezett célokra történő felajánlásának alakulása 2016-ban (millió Ft)

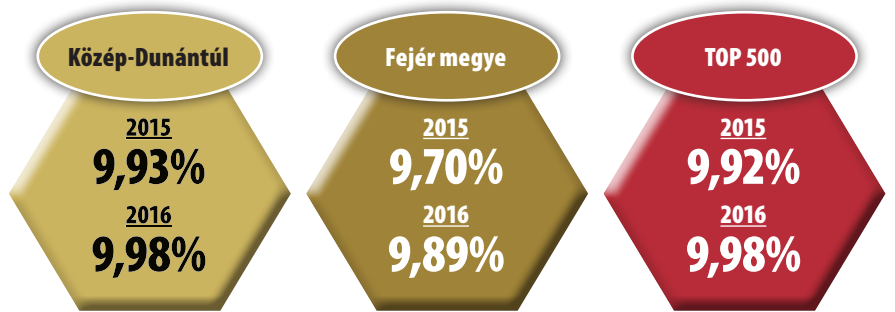

17. sz. ábra

százalékát lefedték. A fennmaradó 5 százalék fűződött a mikro-, kis- és középvállalkozásokhoz, akik a látványcsapatsport-támogatásban, a KKV-kamatkedvezményben, valamint az előadóművészeti szervezetek támogatásában voltak érdekeltek.

Figyelmet érdemel, hogy 2015-től nem csak az adókedvezmény lehetősége áll a vállalkozások rendelkezésére. Ettől az évtől kezdve ugyanis fizetendő adójuk terhére felajánlást tehetnek látvány-csapatsport, filmalkotás és előadóművészeti szervezet támogatására, a „Rendelkezés az adóról” jogintézmény keretein belül. A két rendszer ugyanazon évben egyszerre nem alkalmazható, így erről a társaságnak kell döntenie. A korábban is működő rendszer adókedvezményre jogosít, míg ez utóbbi esetben jóváírásban részesül a felajánló. Fejér megyében 2016-ban ezek az úgynevezett kedvezményezett célú támogatások mintegy 2,9 milliárd forintot tettek ki összeségében. A megyei támogatók elsősorban

Az átlagos adóterhelés alakulása

18. sz. ábra

a látvány-csapatsportot segítették (87,7 százalék), filmalkotásra azonban sem a megyében, sem a régióban nem történt felajánlás.

A megyei felajánlások 91,7 százaléka a TOP 500 kör részéről történt, ezzel adójóváírásra váltak jogosulttá.

2016-ban 22,9 milliárd forint adófizetési kötelezettség keletkezett 10 097 céget érintően, vagyis a megyei vállalkozások 76,2 százalékánál. Számuk bázisszintűnek tekinthető, a társasági adó összege azonban 6,5 százalékkal meghaladta az egy évvel korábbit. Mérsékelt növekedési ütem jellemezte a Közép-Dunántúl társas vállalkozásait, ahol 43 milliárd forint volt az adófizetési kötelezettség, amiből a megyei adózók több mint 50 százalékkal részesedtek. Az árbevétel alapján meghatározó 500-as körben összességében mintegy 10

százalékos növekedés nyomán 19 milliárd forint adófizetési kötelezettségről számoltak el, mely a megyei 83 százaléka.

A pozitív adóalap és az éves adófizetési kötelezettség eltérő mértékű emelkedésének hatására ezek hányadosa, az átlagos adóterhelés Fejér megyében 9,89 százalékra emelkedett (18. sz. ábra), míg a közép-dunántúli és TOP kör átlagos adóterhelése hasonlóan alakult (9,98 százalék).

A nemzetgazdasági ágak tekintetében meghatározó feldolgozóipar (10,0 százalék), valamint kereskedelem (11,64 százalék) adóterhe is meghaladta a megyei átlagot, előző évhez képest a legnagyobb mértékű növekedés az építőipar esetében jelentkezett, 7,30 százalékról 9,55 százalékra változott.

IV. MÉRLEGADATOK

A Fejér megyei székhelyű, kettős könyvvizetésű vállalkozások tevékenységét szolgáló eszközök és források mérlegének főösszege 2016-ban a régióst (-3,9 százalék) meghaladó mértékben, több mint 15 százalékkal 2 868,8 milliárd forintra mérséklődött, ezáltal a megye régión belül részaránya 47 százalékról 41 százalékra csökkent. Itt kell megjegyeznünk, hogy a negatív irányú változást egy kiugróan magas összegű - a befektetett pénzügyi eszközöket és a hosszú lejáratú kötelezettségeket érintő - egyedi tranzakciós tétel okozta, mely nélkül a vagyonnövekedés 7 százalék körüli lett volna.

A megye eszköz- és forrásállományának több mint háromnegyede a TOP 500 vállalkozáshoz kötődött. A vagyon koncentrációját jól jellemzi, hogy a 100 legnagyobb társaság részesedése majdnem kétharmados volt a megyén belül. Ugyanakkor a mérlegfőösszegben éppen ebben a körben következett be a legjelentősebb, több mint egyötödös mérséklődés.

A vállalkozások vagyonának mérséklődése egyben azt is jelentette, hogy 2016-ban összességében nőtt az eszközhatékonyság, mivel kevesebb eszközzel közel ugyanannyi nettó árbevételt sikerült realizálni, mint egy évvel korábban.

Meg kell jegyeznünk, hogy a mérlegadatokat esetében a tárgyidőszaki adatok egy évvel korábbival történő pontos összevetését – előbbi nagy összegű mérlegtételen túl – az is nehezítette, hogy az osztalékelszámolási szabályok meg-

változása következtében osztalék elszámolására 2016-ban nem került sor, ezért a forrásoldalon bizonyos adatok – az eredménytartalék, az adózott eredmény, valamint a rövid lejáratú kötelezettségek - nem összehasonlíthatók a bázissal. Ezen tételek esetében tehát a bázishoz viszonyított változás nemcsak az évközi gazdasági események, hanem a jogszabályváltozás hatását is tartalmazza.

1. Eszközök

Az eszközök legnagyobb részét, több mint felét az elemzésben vizsgált minden – megye összesen, TOP 500, TOP 100 - vetületben a vállalkozások tevékenységét egy éven túl szolgáló befektetett eszközök tették ki az összegük csökkenése ellenére, míg a forgóeszközök esetében épp ellenkezőleg, növekedés volt megfigyelhető (19. sz. ábra).

Az eszközök megoszlása 2016-ban

Kör	Forgóeszközök	Aktív időbeli elhatárolások	Befektetett eszközök
Fejér megye	52,4%	1,0%	46,6%
TOP 500	52,3%	0,9%	46,8%
TOP 100	53,0%	0,7%	46,3%

19. sz. ábra

Az üzemi költségek és ráfordítások elemeinek alakulása és megoszlása (milliárd Ft)

Megnevezés	Fejér megye		TOP 500		TOP 100	
	2016	Változás	2016	Változás	2016	Változás
Befektetett eszközök	1502,3	-29,3%	1172,1	-33,0%	968,1	-38,4%
ebből: immateriális javak	49,9	-5,3%	39,8	-4,1%	36,4	-7,1%
ebből: tárgyi eszközök	1208,0	+2,1%	972,3	+8,4%	786,4	+7,2%
ebből: befektetett pénzügyi eszközök	244,4	-72,5%	160,0	-80,3%	145,3	-81,8%
Forgóeszközök	1337,2	+7,4%	1048,9	+12,8%	844,6	+11,2%
ebből: készletek	361,8	+5,0%	306,4	+4,2%	251,3	+1,3%
ebből: követelések	720,4	+10,5%	582,9	+18,4%	481,9	+17,5%
ebből: értékpapírok	16,2	+49,4%	10,8	+129,4%	8,3	+470,4%
ebből: pénzeszközök	238,8	+0,5%	148,8	+7,2%	103,1	+3,4%
Aktív időbeli elhatárolások	29,3	-11,1%	20,7	+11,8%	12,6	+6,0%
Mérlegfőösszeg	2868,8	-15,7%	2241,7	-16,9%	1825,3	-22,1%

20. sz. ábra

A régióban hasonló irányú folyamatok zajlottak, a befektetett eszközök 11 százalékos mérséklődését a forgóeszközök megyeinél kisebb ütemű növekedése kísérte (+5,7 százalék).

A befektetett eszközök között a tárgyi eszközök elsöprő dominanciája érvényesült - mivel itt jelennek meg többek között a vállalkozások elsődleges tevékenységét szolgáló termelőeszközök -, a megye minden adózói körében egyötödöt meghaladó súlyt képviseltek. A pénzügyi befektetések súlya a befektetett eszközökön belül a TOP adózói körökben a megyeinél alacsonyabb volt, továbbá a megyeit meghaladó mértékben csökkent értékük is. Ugyanakkor az immateriális javak, azaz a szellemi termékek a megyeinél nagyobb részarányt képviseltek a TOP körökben, és ez fokozottan érvényesült a TOP 100 esetében (20. sz. ábra).

A TOP 500-as körbe tartozó társaságok mintegy egyötödös súllyal részesedtek mind az összes megyei befektetett eszközből, azon belül a tárgyi eszközökből és az immateriális javakból, míg a befektetett pénzügyi eszközök megyei állományából kétharmadot birtokoltak. A megyei immateriális javak majdnem háromnegyede a 100 legnagyobb árbevételt realizáló társaság kezében összpontosult, míg e cégek befektetett pénzügyi eszközökből való részesedése megközelítette a hattizedet.

Az eszközök másik nagy csoportjába a forgóeszközök, azaz a vállalkozások tevékenységét jellemzően egyéves időtartamon belül szolgáló aktívák tartoznak. Ezek teljes állománya Fejér megyében több mint 7 százalékos növekedést követően 1 337,2 milliárd forintot tett ki. A TOP 500 vállalkozáshoz kötődött 12,8 százalékos bővülésnek köszönhetően a forgóeszközök közel egyötöde. A 100 legnagyobb vállalkozás forgóeszközeinek növekedési dinamikája megközelítette a TOP 500-as körét, a 844,6 milliárd forint a megyén belül kétharmad körüli súlyt képviselt.

A forgóeszközök túlnyomó részét, több mint felét a követelések tették ki – ezeken belül a vevőkkel szembeni követelések aránya a TOP 500 és az összes megyei adózó körében nagyjából négytized, a 100 legnagyobb árbevételt elérő társaságnál 35 százalék volt -, részarányuk a TOP 100-as körben volt a legmagasabb, a 481,9 milliárd forint 57 százaléka volt az összes forgóeszköznek.

Körülbelül háromtizedes súlyával a következő meghatározó eszközcsoport a gyártás során felhasznált anyagokat, illetve félkész- és késztermékeket is tartalmazó készletek volt.

Az értékpapírok összege ugyan elenyésző volt a megyei társaságok körében, érdemes azonban megjegyezni, hogy a legnagyobb mértékű növekedés ebben a csoportban ment végbe, megyei szinten másfélszeres, a TOP 500 esetében több mint kétszeres, míg a TOP 100 adózó körében közel hatszoros bővülést figyelhattunk meg.

A pénzeszközök megyei állománya szinte megegyezett a 2015. évivel, a legnagyobb árbevételt realizáló társaságok körében azonban 7, illetve 3 százalékkal bővült, ennek ellenére a pénzeszközök forgóeszközökön belüli mintegy 18 százalékos súlya a megyei társas vállalkozások körében jelentősen – 3,7, illetve 5,7 százalékponttal

– felülmúlta a legnagyobbaknál mutatkozó részarányt. A megyei adózók körében tehát a forgóeszközökön belül a TOP adózóknál magasabb részarányt képviseltek a legmagasabb fokú likviditást biztosító pénzeszközök és a gyorsan pénzzé tehető értékpapírok, míg az olykor nehezebben értékesíthető, „beragadó” készletekbe vagyonuk kisebb hányadát fektették.

2. Források

Fejér megyében 2016-ban a források között a saját tőke súlya volt a legnagyobb, mindegyik vizsgált vetületben a mérlegfőösszeg közel felét tette ki, ami azt jelenti,

hogy a vállalkozások nagyobb részben támaszkodtak saját, mint idegen forrásokra. A források elemei közül ez volt az egyetlen, ahol növekedés történt az előző évhez viszonyítva (21. sz. ábra).

A saját források összege a megyében 1 445,2 milliárd forint volt, és közel háromtizeddel nőtt 2015-ről 2016-ra. A TOP 500 társaság birtokolta a megyei saját tőke több mint háromnegyedét, 1 109,3 milliárd forintot és több mint négytizeddel bővítette saját forrásait. A 100 legnagyobb árbevételt elérő cég esetében a saját tőke növekedési dinamikája még ennél is magasabb, 45 százalék feletti volt (22. sz. ábra).

A források megoszlása 2016-ban

Kör	Kötelezettségek	Passzív időbeli elhatárolások	Saját tőke	Céltartalékok
Fejér megye	1,2%	3,7%	50,4%	44,7%
TOP 500	1,2%	3,6%	49,6%	45,3%
TOP 100	1,7%	3,7%	49,4%	45,2%

21. sz. ábra

A vállalkozások forrásainak alakulása és változása az előző évhez képest 2016-ban (milliárd Ft)

Megnevezés	Fejér megye		TOP 500		TOP 100	
	2016	Változás	2016	Változás	2016	Változás
Saját tőke	1445,2	+29,6%	1109,3	+41,4%	901,6	+45,4%
ebből: jegyzett tőke	320,6	-1,8%	239,6	+4,0%	205,6	+1,9%
ebből: jegyzett, de be nem fizetett tőke	-1,2	+120,2%	-0,5	+497,0%	-0,5	+529,4%
ebből: tartalékok	872,8	+23,7%	648,3	+31,3%	500,0	+34,7%
ebből: adózott eredmény	253,0	+202,0%	221,9	+266,5%	196,5	+318,8%
Céltartalékok	34,9	-3,9%	34,5	-2,5%	31,1	-4,4%
Kötelezettségek	1283,5	-39,9%	1016,6	-43,1%	825,8	-48,8%
ebből: rövid lej. kötelezettségek	1012,1	-7,2%	821,5	-3,7%	693,7	-6,3%
ebből: hosszú lej. kötelezettségek	247,3	-75,7%	175,0	-81,0%	122,1	-86,0%
ebből: hátrasorolt kötelezettségek	24,1	-12,0%	20,1	+50,1%	10,0	+199,6%
Passzív időbeli elhatárolások	105,2	-10,5%	81,3	-10,4%	66,8	-12,8%
Mérlegfőösszeg	2868,8	-15,7%	2241,7	-16,9%	1825,3	-22,1%

22. sz. ábra

A saját tőkén belül a megyében minden adózói körben a tartalékok (tőke, eredmény, lekötött, általános, értékelési) képviselték a legnagyobb súlyt, a megye egészében hattizedet, a TOP 500 esetében 58,4, a TOP 100 vállalkozás körében 55,5 százalékot.

A 2016. évi bevallásban kimutatott, a mérlegben is szereplő adózott eredmény nemcsak megnevezésében, hanem tartalmában is eltért a mérleg szerinti eredménytől, mivel ebből osztalékfizetés nem történt. Az 500 legnagyobb árbevételű cég adózott eredménye a saját tőke egyötödét tette ki, a megye egészét tekintve ennél valamivel alacsonyabb, míg a TOP 100 adózó körében kissé magasabb részarányát mérhettük. A TOP 500 részaránya a megyei adózott eredményből majdnem elérte a kilencztizedet, a TOP 100 vállalkozás részese-dése is magas, közel 78 százalék volt.

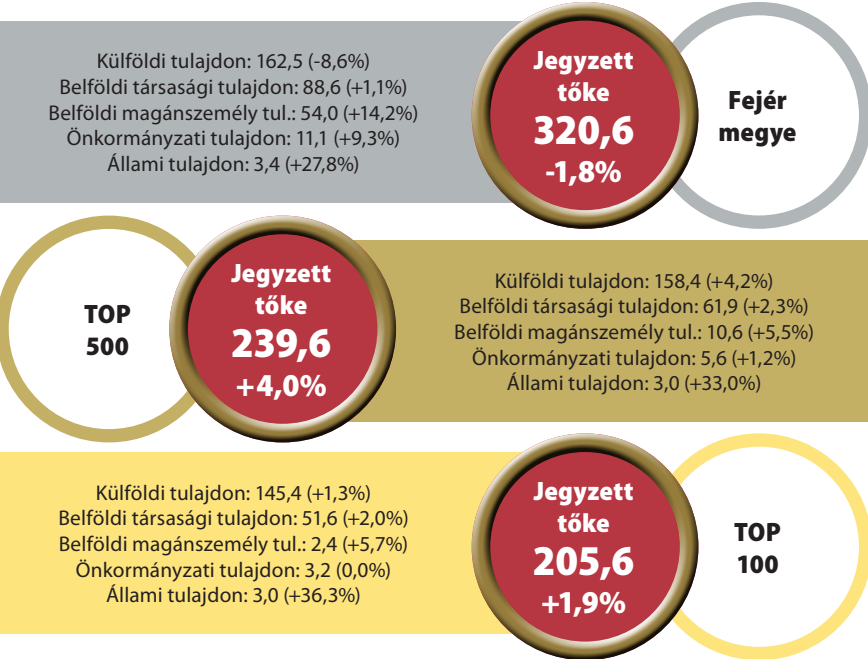
Fejér megyében a 320 milliárd forintot elérő jegyzett tőke, azaz a tulajdonosok által alapításkor vagy a későbbiekben a vállalkozás rendelkezésére bocsátott vagyon a saját tőke összegének több mint egyötödét jelentette. Fejér megye egészét tekintve a jegyzett tőke összege kissé mérséklődött, míg a TOP köröknél enyhe emelkedést figyelhettünk meg.

Ha a megyei társaságok 2016-os jegyzett tőkéjének összegét tulajdonosi szerkezet szerint vizsgáljuk, az látható, hogy már megyei szinten is a külföldi tulajdon dominanciája volt jellemző, mivel az alapítói vagyon több mint felét külföldi tulajdonosok birtokolták. A TOP 500 körében ez az arány közel kétharmados volt, míg a TOP 100-as körben már a jegyzett tőke több mint héttizede volt külföldi tulajdonban. A megye egészét tekintve a külföldi tulajdon összegében mérséklődés történt, ezzel szemben mindkét TOP körben enyhe növekedést tapasztalhattunk (23. sz. ábra).

A megyében a belföldi társasági tulajdon szintén jelentős részarányt képviselt az alapítói vagyonon belül, súlya mindhárom szegmensben meghaladta az egynegyedét, és összege kissé bővült az előző évhez képest.

Megyei szinten még a belföldi magánszemélyek is jelentős hányadát, közel 17 százalékát birtokolták a vállalkozások jegyzett tőkéjének, a belföldi magánszemélyi tulajdon azonban a legnagyobb adózók körében már nem jutott ilyen nagy szerephez, a TOP 500-as körben 4,4, a 100 legnagyobb társaság között 1,2 százalékos részesedéssel bírt.

A jegyzett tőke tulajdonosi szerkezet szerinti megoszlása és változása az előző évhez képest 2016-ban (milliárd Ft)

23. sz. ábra

A legnagyobb növekedés Fejér megye és a TOP vállalkozások jegyzett-tőke-összegében is az állami tulajdonban következett be. Ennek részaránya mind a TOP 500, mind a TOP 100 adózó körében meghaladta a megyei 1,1 százalékot, egyharmados, illetve azt meghaladó növekedés mellett.

Bár az alapítói vagyon összegének jelentős hányada volt külföldi tulajdonban, mégis kiemelendő, hogy a megyei társaságok több mint 97 százalékát kizárólag belföldi tulajdonosok birtokolták, akik a jegyzett tőke összegéből közel 48 százalékkal részesedtek. A megyében számukat tekintve alig két százalékot (274 db) jelentettek a kizárólagos külföldi tulajdonú vállalkozások, rendkívüli tőkeerejüket jól jellemzi, hogy az alapítói vagyon közel négytizede hozzájuk kötődött. A egyes tulajdonú cégek száma 89 volt, mégis ezek birtokolták a megyei jegyzett tőke több mint 13 százalékát (24. sz. ábra).

A TOP 500 vállalkozás jegyzett tőkéjének több mint felét kizárólag külföldi tulajdonban lévő társaságok birtokolták, s ebben a körben is jelentős, 80 százalék feletti volt a csak belföldi tulajdonú vállalkozások aránya.

A TOP 100 társaság kétharmada volt 100 százalékos belföldi tulajdonban, része-

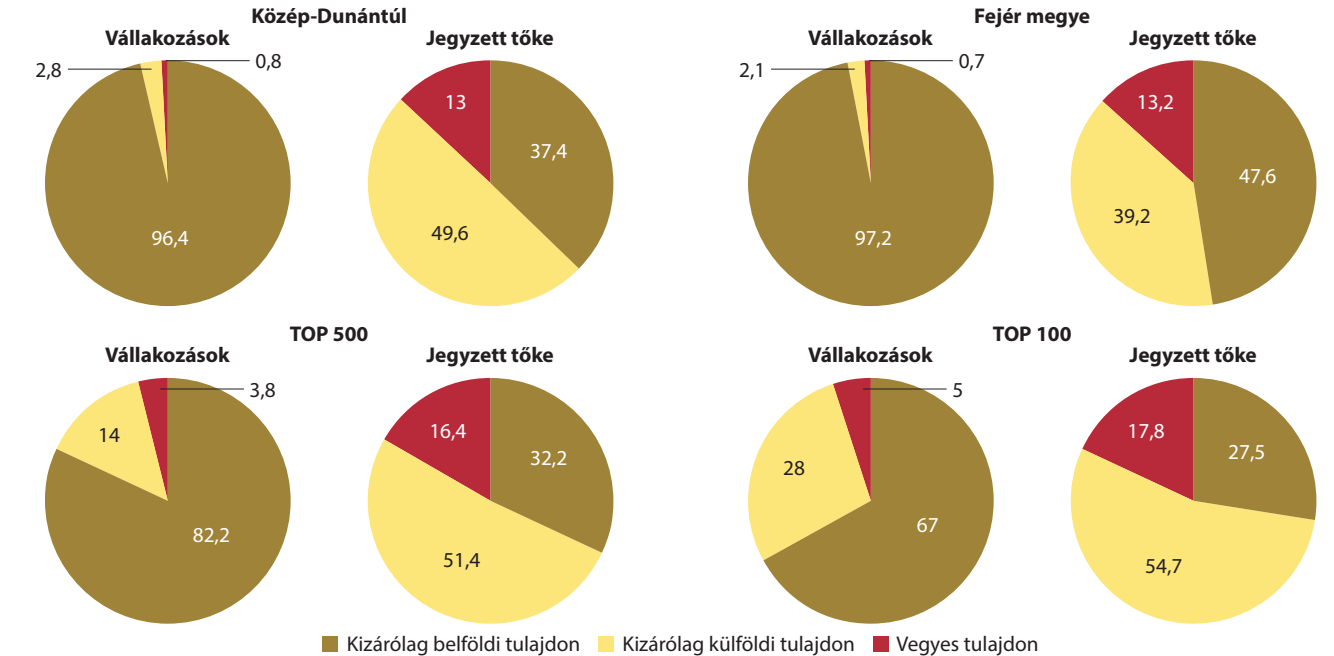
sedésük a jegyzett tőke összegéből egynegyedét fedett le.

A saját tőke után a forrásokon belül Fejér megyében a legnagyobb részarányt az idegen források, azaz a kötelezettségek képviselték. Súlyuk ugyan 2016-ban is jelentős maradt, összegükben azonban nagymértékű mérséklődés történt, megyei szinten négytizedes, a TOP 100 társaság körében viszont a kötelezettségek összege alig fele volt a bázisnak (ebben szintén szerepe van a korábban már említett, a mérlegadatok között szereplő, jelentős összegű tranzakciós tételnek).

A kötelezettségeken belül az úgynevezett hátrasorolt kötelezettségek aránya Fejér megyében elenyésző volt, összegét tekintve azonban az 500 legnagyobb társaság körében másfélszeres, a TOP 100-as körben pedig közel háromszoros növekedés mutatkozott.

A hosszú lejáratú kötelezettségek aránya a megye egészét tekintve sem érte el az egyötödöt, a TOP 100 adózó körében pedig már kevesebb, mint 15 százalékot tett ki. A csökkenés mértéke ugyanakkor a TOP 100-as körben volt a legerőteljesebb, a hosszú lejáratú kötelezettségek

A vállalkozások számának és jegyzett tőkéjének belföldi, külföldi és vegyes tulajdon szerinti megoszlása 2016-ban (%)

24. sz. ábra

összege mindössze 14 százaléka volt a bázisnak, de az 500 legnagyobb árbevételű realizáló társaság körében sem érte el a bázis egyötödét, megyei szinten egynegyedét. Ennek megítéléséhez azonban meg kell említeni, hogy az előző évben pedig kimagasló növekedésnek lehettünk tanúi a már említett egyszeri tranzakciós tételnek köszönhetően.

A kötelezettségek között egyértelműen a rövid lejáratúak dominanciája érvényesült, részarányuk megyei szinten megközelítette, míg a TOP körökben meg is haladta a négyötödöt.

3. Egyes kiemelt nemzetgazdasági ágak részaránya a főbb mérlegtételeken belül

Fejér megyében egyértelműen érvényesült 2016-ban is a feldolgozóipar túlsúlya mind a vállalkozások számát, mind a főbb gazdasági mutatókat tekintve. Ez a dominancia megjelent az egyes mérlegtételekből való részesedésében is, ugyanis megyei szinten a feldolgozóipar súlya a mérlegfőösszeg nagy részét lefedő eszköz- és forrás elemek esetében jellemzően 50 százalék feletti volt. A TOP 500 társaság esetében

még nagyobb koncentrátság volt jellemző, a feldolgozóiparban tevékenykedő társaságok részaránya minden kiemelt mérlegtétel esetében meghaladta a 60 százalékot, a 100-as körben pedig héttized közelében alakult (25. sz. ábra).

A másik meghatározó nemzetgazdasági ág Fejérben a kereskedelem volt, súlya azonban minden tétel esetében kisebb volt a feldolgozóiparnál, és kevésbé egyenletes megoszlást mutatott. A kereskedelmi főte-

vékenységgű vállalkozások esetében jelentős készletekkel kell számolni, amik a forgóeszközök között jelennek meg, ugyanakkor jellemzően nem rendelkeznek például azokkal a nagy értékű gyártósorokkal, berendezésekkel a befektetett eszközök között, melyek a gyártótevékenységet folytató feldolgozóipari cégeket jellemzik. Ezért képviselhetett a kereskedelem mind a megyében, mind pedig a TOP cégek esetében viszonylag magas részarányt a forgóeszkö-

A feldolgozóipar és a kereskedelem részaránya a főbb mérlegtételek esetében 2016-ban

Megnevezés		Forgóeszközök	Befektetett eszközök	Saját tőke	Kötelezettségek
Fejér megye	Feldolgozóipar	51,4%	51,6%	51,1%	51,2%
	Kereskedelem	17,4%	11,9%	12,2%	16,9%
TOP 500	Feldolgozóipar	62,0%	62,9%	63,0%	61,5%
	Kereskedelem	17,1%	12,8%	12,5%	17,0%
TOP 100	Feldolgozóipar	70,0%	70,8%	70,9%	69,9%
	Kereskedelem	15,7%	13,4%	11,5%	17,2%

25. sz. ábra

zökből. Ugyanakkor a kereskedelem részesedése jellemzően magasabb volt a kötelezettségek, mint a saját tőke esetében, holott a megyében a feldolgozóipar ezekből is nagyjából hasonló részt fedett le.

A két általunk kiemelt nemzetgazdasági ág megyei jelentőségét az is jól mutatja, hogy együttes súlyuk magasan az országos felett volt mindegyik mérlegtételt tekintve – különösen a feldolgozóipar megyei részesedése múlta felül az országost – és a TOP 500 legnagyobb társaság körében egyes tételekből akár 80, míg a TOP 100 esetében már több mint 85 százalékot lefedett csak ez a két nemzetgazdasági ág.

V. BERUHÁZÁSOK

A beruházási kedv Fejér megyében töretlenül növekedett, hiszen az előző évinél 3,4 százalékkal több, 4 975 társaság – az összes bevallást benyújtó több mint egyharmada - nyilatkozott a társasági adó bevallásában a tárgyévben aktivált beruházásról. A beruházásra fordított összeg ellenben jelentősen mérséklődött – a megelőző évi ki-magasló, 38 százalékos dinamikának is köszönhetően -, mintegy kétharmadát tette ki az egy évvel korábbinak. A beruházók számának növekedése és a beruházásra fordított összeg csökkenése együttesen az átlagos beruházási érték 37,5 százalékos mérséklődését eredményezte, azaz 2016-ban a Fejér megyei beruházó társaságok átlagosan 29,1 millió forintot fordítottak eszközeik fejlesztésére, bővítésére (26. sz. ábra).

Az 500 legnagyobb árbevételt elérő társaság körében a beruházást végrehajtották száma a megyeinél kevésbé, 2,2 százalékkal nőtt, a beruházó cégek aránya azonban ebben a körben meghaladta a négyötödöt. A 412 társaság összesen 101,8 milliárd forint értékben végzett beruházást, ez az összeg alig valamivel több, mint fele volt a bázisévinek, és a megyei beruházási érték héttizedét tette ki. A TOP 500-as körben az átlagos beruházási érték a bázisnál 46,8 százalékkal kevesebb, 247,1 millió forint volt, ez az összeg azonban még így is a megyei átlag nagyjából 8,5-szeresét jelentette.

A szűkebb, 100-as kiemelt körben a vállalkozások 87 százaléka volt érintett beruházásban 2016-ban. A beruházásra fordított összeg körükben majdnem felére, 73,4 milliárd forintra mérséklődött, de még ezzel együtt is elmondható, hogy a megyei

A 2016-ban üzembe helyezett beruházások alakulása és változása az előző évhez képest

Beruházók száma (db)	Közép-Dunántúl: 12 607 (+3,6%)	
	Fejér megye: 4 975 (+3,4%)	
	TOP 500: 412 (+2,2%)	
	TOP 100: 87 (-1,1%)	
	Közép-Dunántúl: 456,6 (+0,3%)	
	Fejér megye: 144,9 (-35,4%)	
	TOP 500: 101,8 (-45,6%)	
	TOP 100: 73,4 (-49,1%)	
Átlagos beruházási érték (millió Ft/db)	Közép-Dunántúl: 36,2 (+3,8%)	
	Fejér megye: 29,1 (-37,5%)	
	TOP 500: 247,1 (-46,8%)	
	TOP 100: 843,7 (-48,6%)	

26. sz. ábra

beruházási érték több mint fele ehhez a 87 társasághoz kötődött. Az egy vállalkozásra jutó beruházásra fordított összeg ebben a körben a bázisidőszakinak a fele volt, de még így is 29-szer nagyobb volt a megyei átlagnál, sőt, a TOP 500 átlagos beruházási értékének is majdnem 3,5-szeresét tette ki.

VI. A NAPTÁRI ÉVTŐL ELTÉRŐ ÜZLETI ÉVET VÁLASZTÓ GAZDASÁGI TÁRSASÁGOK GAZDÁLKODÁSI JELLEMZŐI

Legutóbbi bevallásuk alapján Fejér megyében az előző évinél eggyel kevesebb, 37 gazdasági társaság választott a naptári évtől eltérő üzleti évet. Ezen vállalkozások 2016-ra vonatkozó társaságiadó-bevallásának a benyújtása az elemzés alapját képező Gyorsjelentés lezárása után válik esedékesé, ezért gazdasági teljesítményüket a 2015. évi bevallásuk alapján elemezhettük.

A naptári évtől eltérő üzleti évet választó adózók gazdasági jelentőségét Fejér megyében jól mutatja, hogy közülük 14 társaság még a 2015. évi árbevétele alapján is bekerült volna a megyei TOP 100-as körbe, míg a TOP 500 legnagyobb árbevételt elérő cég közé 27-en tudtak volna bekerülni, sőt, a vállalkozásokat összevontan tekintve közülük került ki a megye egyik legnagyobb árbevételt elérő társa-

sága. A megye gazdaságában meghatározó szerepet betöltő nemzetgazdasági ágak a naptári évtől eltérően működő társaságok esetében is jelentős részarányt képviseltek, 16 társaság a feldolgozóiparban, 10 a kereskedelem területén végezte tevékenységét, így a vállalkozások héttizedét ez a két nemzetgazdasági ág fedte le.

Bár a naptári évvel azonosan működő vállalkozások 2016-os nettó árbevétele kissé mérséklődött a megelőző évhez viszonyítva, az eltérő üzleti év szerint működőké – igaz, itt a 2015-öt tekintjük - 17 százalékkal, 810,9 milliárd forintra bővült. Amennyiben a két gazdálkodói kör (nap-tári évvel azonosan és attól eltérően működők) Gyorsjelentésben szereplő legfrissebb adatait összevontan vizsgáljuk, az így számított megyei nettó árbevételen belül az eltérő üzleti éves adózók részesedése növekedett, meghaladta az egyötödöt, exportértékesítései pedig ennél is nagyobb, közel négytizedes súlyt képviseltek (27. sz. ábra).

Az eltérő üzleti év szerint működő adózókat a megyében nagyfokú exportorientáltság jellemezte, az exportból származó árbevétel súlya 92 százalékos, míg a naptári év szerint működők körében - még mindig az országosnál magasabb - 38 százalékos volt. A feldolgozóipar részaránya az exportból még magasabb, 93 százalék feletti volt.

A naptári év szerint működő társaságokkal ellentétben az eltérő üzleti évesek körében mind az összes üzemi bevétel, mind az üzemi költségek összege mintegy egyötöddel növekedett, de mivel a be-

A naptári évtől eltérően működő társaságok kiemelt adatainak alakulása és változása előző az évhez képest Fejér megyében (milliárd Ft)

Megnevezés	2015	Változás	Feldolg. ip. részaránya	Keresk. részaránya
Összes üzemi bevétel	867,2	+21,8%	85,3%	3,0%
ebből: nettó árbevétel	810,9	+16,9%	90,1%	3,2%
ebből: export	745,6	+17,9%	93,1%	0,4%
Üzemi költségek és ráfordítások	835,4	+19,8%	86,3%	3,0%
ebből: anyagköltség	481,0	+12,9%	92,0%	0,1%
Üzemi (üzleti) eredmény	31,8	+120,9%	60,7%	2,3%
Pénzügyi műveletek eredménye	0,5	-93,9%	-852,1%	-8,1%
Rendkívüli eredmény	-0,1	-	17,5%	70,0%
Adózás előtti eredmény	32,2	+43,4%	47,2%	1,9%
Fizetendő adó	3,6	+114,0%	64,6%	2,3%

27. sz. ábra

vételek növekedésének dinamikája kissé meghaladta a költségeket, összességében a vállalkozások 96,3 százalékos költség-szintje a naptári évvel azonosan működő-

dőkénél jobban, 1,7 százalékponttal mérséklődött.

Az összes költség és ráfordítás 58 százalékát az anyagköltség tette ki e körben,

ami jórészt a feldolgozóipari vállalkozásoknak volt köszönhető, az anyagköltség 92 százaléka hozzájuk kötődött.

A bevételek költségeket meghaladó növekedési üteme az üzemi eredmény több mint kétszeresére történő bővülését vonta maga után, mely így 31,8 milliárd forintot tett ki. Az adózás előtti eredmény másik két összetevőjét tekintve ugyanakkor jelentős mérséklődés következett be az előző évhez képest: a pénzügyi műveletek eredménye 0,5 milliárd forint, a bázisévinek mindössze 6,1 százaléka volt, a rendkívüli eredmény (az eredménykimutatás 2016-ban változott meg, így 2015-ben még szerepelt a társaságiadó-bevallásban rendkívüli eredmény) pedig előjelet is váltott az előző évhez képest, 2015-ben 0,1 milliárd forint veszteséget jelentett. Ezek eredőjeként az eltérő üzleti éves társaságok adózás előtti eredménye több mint 43 százalékkal 32,2 milliárd forintra bővült, melynek majdnem fele a feldolgozóiparban tevékenykedő vállalkozásokat gyarapította. Az eredmény növekedése az adófizetési kötelezettség összegében is növekedést generált, mely több

Kóstolj bele az édes életbe!
Dolgozz velünk!

Az alábbi pozícióra várjuk a jelentkezőket
székesfehérvári üzemünkbe:

GÉPKEZELŐ
munkatársakat keresünk.

Amit kínálunk:

- versenyképes fizetés bruttó 150 000–185 000 Ft,
- átlagon felüli műszakpótlék: 20% délután, 60% éjszaka,
- jelenlétosztönző: évi bruttó 120 000 Ft (havi 10 000 Ft),
- negyedéves bónusz: maximum 42%,
- bónusz belső dolgozói ajánlás esetén: bruttó 50 000 Ft,
- dolgozói ötletek jutalmazása/hónap dolgozója (negyedévente bruttó 10 000 Ft),
- élet- és balesetbiztosítás.

Elvárások:

- minimum 1-2 éves gépkezelői tapasztalat a termelés területén,
- önállóság, csapatszellem,
- többműszakos munkarend vállalása.

**Ha hirdetésünk felkeltette
érdeklődését, küldje el önéletrajzát az
allasfehervar@mdlz.com
e-mail címre vagy a Győri Keksz Kft.
8000 Székesfehérvár, Holland fasor 8. postacímre.**

Győri Keksz: izgalmas munka, családias légkör, megbecsültség

Tankó Ervin, műszakvezető, nyolc évvel ezelőtt csatlakozott a Győri Keksz székesfehérvári üzeméhez. Arról kérdeztük, miért szeret itt dolgozni, miért ajánlaná szívesen munkahelyként másoknak a gyárat.

Hogy indul az Ön személyes története a Győri Keksszel?

Nyolc évvel ezelőtt a Fejér Megyei Hírlapban olvastam a Győri Keksz álláshirdetését, amire jelentkeztem és fel is vettek.

Mi volt az első beosztása?

Egyszerű sori melósként, gépkezelőként kezdtem, de már akkor tudtam, hogy idővel szeretnék előrébb lépni. Négy-öt évvel ezelőtt lettem műszakvezető a keksz soron.

Élvezi a műszakvezetői munkakört?

Minden nap rengeteg kihívással szembesülünk, izgalmas a munkám, a monotonia egyáltalán nem jellemzi.

Nagyon elkötelezettnek tűnik, nem csábították máshová?

Dehogynem! Én viszont nagyon szeretek itt dolgozni. A Győri Keksz egy „nagy múltú multi”, ez stabilitást és kiszámíthatóságot jelent. A Győri Keksznél megbecsülnek bennünket, korrekten, időben kifizetnek és nagyon versenyképes a cég csomagja.

Milyen juttatási csomagot kapnak a gyártót?

Jó a fizetésünk, s a közelmúltban háromszor is jelentősen emelték a bérünket. Nekem az is tetszik, hogy a cég többféle sportolási lehetőséget is támogat. A műszakpótlék szintén korrekt.

Mi az, amit a Győri Keksz legnagyobb értékének tart?

Ez egy emberséges gyár. Értelmes a munka, családias a légkör, jó a bérezés és stabil jövőt látok magunk előtt.

Apropó, mik a kedvenc ropogtatnivalói?

A hagyományos Győri termékek közül a Vaníliás karika a kedvencem, a nemzetközilekből pedig a sima, sós TUC.

mint kétszeresére történő bővülést követően 3,6 milliárd forint lett. A megyei adózás előtti eredmény egytizede, az adófizetési kötelezettségnek közel 14 százaléka kötődött a naptári évtől eltérően működő cégekhez. Az igénybe vett adókedvezményeik összege a naptári év szerint működőkhöz képest elenyésző volt, azonban ez a kör 2015-ben óriási összegű, 2,9 milliárd forint adófelajánlást tett látvány-csapatsport támogatására, mely körülbelül megegyezett a naptári év szerint működő adózók összes 2016-os adófelajánlásával.

A naptári évtől eltérő üzleti év szerint működő vállalkozások mérlegfőösszege egytizedes növekedés eredményeként 836,6 milliárd forintot tett ki, ami azt jelenti, hogy a megyei vagyontól növekedett a részesedésük, mely így meghaladta az egytizedet (28. sz. ábra).

A társaságok aktívái között a befektetett eszközök domináltak, 52 százalékat tették ki a vagyonnak. A mérlegfőösszeg növekedéséhez a forgóeszközök és a befektetett eszközök egyaránt hozzájárultak.

A források között legnagyobb, 58 százalékos súllyal a kötelezettségek szerepeltek, összegük 9 százalékkal történő emelkedést követően 485,4 milliárd forint volt. A saját tőke részaránya közel negyted volt a forrásokon belül és a kötelezettségeket meghaladó dinamikával, 41,7 százalékkal 327,6 milli-

A naptári évtől eltérően működő társaságok mérlegadatainak alakulása és változása az előző évhez képest Fejér megyében (milliárd Ft)

Megnevezés	2015	Változás
Befektetett eszközök	437,1	+17,4%
Forgóeszközök	395,6	+22,8%
Aktív időbeli elhatárolások	3,9	-15,5%
Saját tőke	327,6	+41,7%
ebből: jegyzett tőke	78,3	+4,9%
jegyzett tőkéből külföldi tulajdon	78,1	+5,2%
Céltartalékok	2,1	-27,0%
Kötelezettségek	485,4	+9,0%
Passzív időbeli elhatárolások	21,5	+8,7%
Mérlegfőösszeg	836,6	+19,7%

28. sz. ábra

A naptári évtől eltérően működő vállalkozások foglalkoztatásának főbb jellemzői Fejér megyében

MEGNEVEZÉS		
Bérköltség (ezer Ft)	Átl. áll. létszám (fő)	Átlagbér (ezer Ft/fő/év)
2014.		
38 551 921	10 993	3 507
VÁLTOZÁS		
+7,2%	+7,9%	-0,7%
2015.		
41 310 462	11 865	3 482

29. sz. ábra

árd forintba növekedett. A társaságok alapítói vagyona a saját tőke közel negyedét adta és szinte teljes egészében külföldi tulajdonban volt, a 78,3 milliárd forintból 78,1 milliárd forintot külföldi tulajdonosok birtokoltak.

Az eltérő üzleti évesek bérköltsége 7,2 százalékkal 41,3 milliárd forintba bővült. Ebben a körben a foglalkoztatotti létszám is jelentősen, 7,9 százalékkal nőtt. A létszám és a bérköltség közel azonos mértékű növekedésének következményeként az egy főre jutó éves átlagbér - az egy évvel korábbihoz hasonlóan - 3,5 millió forintot tett ki. Az eltérő üzleti évet választó társaságok által foglalkoztatottak átlagbére több mint 22 százalékkal haladta meg a naptári éves cégek által fizetettét. A feldolgozóipari cégek esetében az éves átlagbér 5,3 százalékos emelkedésnek köszönhetően még többet, 3,8 millió forintot jelentett (29. sz. ábra).

ÖSSZEGZÉS

Fejér megye társas vállalkozásainak 2016-os gazdasági mutatói jellemzően pozitívan alakultak: bár a nettó árbevétel kissé elmaradt az egy évvel korábbtól, Fejér megye régió belüli súlya változatlanul a legmagasabb, 40 százalékos. Megyei sajátosság a külpiaci értékesítések országost meghaladó, 38 százalékos részaránya.

A gazdálkodás eredményessége különösen figyelemre méltó, hiszen az üzemi eredmény 16 százalékkal növekedett, köszönhetően a nyereség közel egytizedes bővülésé-

nek, valamint a veszteség egytizedet meghaladó mérséklődésének. Ennél is dinamikusabb lendületet vett az adózás előtti eredmény, mely több mint háromtizeddel bővült a megelőző évhez képest. A vállalkozások több mint hattizede volt nyereséges, az egy vállalkozásra jutó nyereség összege is nőtt.

A foglalkoztatottak száma nem, a bérköltség viszont emelkedett, aminek hatására 2016-ra az éves átlagbér több mint 8 százalékkal lett magasabb.

A legnagyobb 500 árbevétel eléré válalkozás meghatározó szerepét hűen tükrözték eredményeik. A megye nettó árbevételéből 85 százalékkal részesedtek, az exportbevételhez való hozzájárulásuk ennél is erőteljesebb, 98 százalékos koncentrátságot ért el. Üzemi eredményük növekedése meghaladta a megyei dinamikát, s ez még érzékelhetőbb volt az adózás előtti eredményben, mely az előző évhez képest másfélszeresére nőtt. A megyében foglalkoztatottak kétharmadának biztosítottak munkalehetőséget, a megyeinél közel 20 százalékkal magasabb éves átlagbér mellett.

A beruházási kedv is töretlen volt, ezt jól szemlélteti az, hogy minden harmadik vállalkozás hajtott végre fejlesztést Fejér megyében, átlagosan 30 millió forintos értékben, ezzel is megalapozva a jövőbeni sikeres működést.

Összeállította:

Nemzeti Adó- és Vámhivatal

Fejér Megyei Adó- és Vámigazgatóságának

Tervezési és Elemzési Osztálya

Economic performance

of Fejér District's TOP 100+400 in 2016

Our analysis aims to offer a comprehensive picture of the economic performance for the running calendar year concerning companies with double-entry bookkeeping and with corporate seats in Fejér Country. The basis of the selection for the 100+400 was reliant on highest net turnover on the basis of the corporate income tax Quick Report of 2016.

The main qualification criteria for the TOP 500 in 2016 was having achieved at least a 503 million HUF net turnover, while for the TOP 100 it was 2 814 million HUF.

Economic activities of companies that have opted for a different fiscal year - due to the later deadline for the balance sheet submissions - rely on the comprehensive report based on the 2015 tax cumulative tax returns. Their key economic role and net turnover figures however, clearly indicate that out of the 37 of these companies, 27 would make the list of the TOP 500 in 2016 and moreover, 14 of them would even make the cut for the TOP 100.

The number of the national industrial branches which's significance have achieved or surpassed the 10 percent mark, has

decreased (2nd. graph). Just as in 2015, one fifth of the county's enterprises have indicated commerce and trading and car repair as their main area of activity. The importance and significance of the manufacturing industry has increased within the TOP 500, 134 companies being involved in this area of activity, thus approaching the 32,4 percent concentration of the trading and commerce and car repair industries.

The bulk part of the county's enterprises were made up of self-employed entrepreneurs or who employed one person in the past two years, while companies employing less than 10 people has surpassed 90 percent, making them very significant economic players in the district and region (3rd. graph). Companies selected based on their net turnover, more than four hundred have indicated a workforce higher than 10 employees, while only five of the TOP 100 enterprises are operating with an even smaller number. There was a total of 40 companies in the county employing more than 250 employees, all of which belong to the TOP 500.

Év végi készlet-tisztító akció!

ÚJ AUTÓJA MELLÉ most vezetéstechnikai tréninget adunk ajándékba!

Az akció 2017. november 10-től a készlet erejéig, vagy visszatérig tart. A kép illusztráció. A tájékoztatás nem teljes körű. A modellválaszték, az ajándék vezetéstechnikai tréning és az 5 év garancia részleteivel kapcsolatban kérjük, érdeklődjön márkakereskedéseinkben! A Hyundai modellek vegyes üzemanyag-fogyasztása: 3,5-7,6 l/100 km, vegyes CO₂-kibocsátása: 92-175 g/km.

The core activity affecting the operating income of the enterprises in Fejér county, amounted to a total of 3 237,5 billion HUF, meaning an increase of 2,9 percent (4th. graph). Further to that, as far as the net proceeds are concerned, the most significant percentage has been achieved by the trading and commerce industry and as per the 2016 corporation tax report, the county's total of 10 364 corporations have realized a total of 3 090,7 billion HUF in revenue, 85,5 percent of which can be attributed to the TOP 500 companies.

As far as the net income ranking of the industrial branches are concerned, the manufacturing industry has ranked first in the county. Trading and commerce and car repair comes second with 927 billion HUF, while showing a strong increase in income indicators as well. The trend is not different for the TOP 500 either, the biggest turnover having been realized by the manufacturing and trading companies.

Almost four tenth of the county's revenues can be attributed to the SME sector, while other businesses account for 61 percent of the total with an amount of 1 891,6 billion HUF.

The average number of the workforce in Fejér county has amounted to a headcount of 92 348 in 2016, indicating a slight decrease of 1,5 thousand when compared to the previous year (9th. graph). Companies in the TOP 500 have not been forced to undertake any lay-offs in 2016 and thus their share has increased to two thirds, while half of the county's workforce has concentrated at the TOP 100 companies.

53,3 percent of the county's total workforce has been under employment at the SMEs, while 46,7 percent are employed by other companies. The manufacturing and trading industries have provided employment for 60 percent of the workforce.

The decrease in the number of employees and the increase in labour costs have resulted in higher wage costs per employee in Fejér county (10th. graph) and thus the average yearly wages amount to 2 850 thousand HUF/capita. Employees working at the five hundred companies with the biggest revenue, earn an average of 3 353 thousand HUF, while those employed by the TOP 100

earned even more with an average of 3 488 thousand HUF.

More than three quarters of the county's assets and liabilities are held by the TOP 500 companies. This concentration of assets is well characterized by the fact almost two thirds are held by the county's TOP 100 businesses.

Investment levels for 2016 have further increased, having grown by 3,4 percent when compared to the previous year due to the fact that more than 4 975 companies- more than one third based on the tax report- have capitalized on investments during the fiscal year. The amount spent on investments has shown a decrease- which was to be expected when considering the staggering 38 percent of the previous year's dynamics-, reaching only two thirds when compared to 2015. Thus companies in Fejér county have spent an average of 29,1 million HUF on the development and increase of their assets (26th. graph).

Concerning their latest tax report, 37 companies in Fejér county have opted for a different fiscal year. Their corporate tax submission for 2016 was based on the Quick Report, while the analysis of their commercial activities rely on the comprehensive report based on the 2015 tax returns.

Although having opted for a different fiscal year, their economic importance becomes obvious since 14 companies would have qualified for the TOP 100 even based on their revenues in 2015, while another 27 businesses would have made the cut for the TOP 500.

Net income figures for these companies have increased by 17 percent- amounting to a total of 810,9 billion HUF.

When analyzing together the latest data for companies opting for the same fiscal year and the ones opting for a different fiscal year, as per the Quick Report, the significance of the latter companies, from the perspective of the county's net revenues, has increased and surpassed the one fifth mark. Export revenues have constituted almost four tenth of their total turnover (27th. graph). Noteworthy as well is the fact that they are to the greatest part export oriented since 92 percent of profits come from foreign markets.

Fejér megye gazdasága

2017. I. fél év

Fejér megye főbb gazdasági mutatói javultak 2017 I. fél évében az egy évvel korábbihoz képest. A megyei telephelyű ipar termelési értéke meghaladta az előző év azonos időszakait.

A beruházások volumene kismértékben bővült, ezen belül a feldolgozóipari vállalkozásoké a tavalyi magas bázistól elmaradt.

A megyei székhelyű építőipar teljesítménye az országos átlagot meghaladóan nőtt, ugyanakkor az időszak során megkötött új szerződések értéke összehasonlításon jelentősen csökkent. A használatba vett új lakások száma nagymértékben emelkedett. A megye turizmusát a belföldi vendégforgalom határozza meg. A vendégéjszakák száma elsősorban az élénkülő belföldi keresletnek köszönhetően nőtt. A megye munkaerőpiaci mutatói javultak. A II. negyedévben a foglalkoztatottak száma nőtt, a munkanélkülieké pedig jelentős mértékben csökkent az egy évvel korábbihoz képest. A megye foglalkoztatási és munkanélküliségi rátája az országosnál továbbra is kedvezőbb. Az I. fél évben a versenyszférának köszönhetően az egy évvel korábbinál többen álltak alkalmazásban, és a havi bruttó átlagkereset az országos átlaggal közel megegyező mértékben nőtt.

A fontosabb jelzőszámok Fejér megyében

Megnevezés	Ország összesen	Fejér megye	A megye helye a területi rangsorban (Budapestet is beleértve)			
			2017. I. fél év	2014. I. fél év	2015. I. fél év	2016. I. fél év
Az ipar termelési értéke ^{a)} ; milliárd Ft	12 769,4	1 306,3	5.	3.	3.	3.
Az ipari termelés volumenindexe ^{a)} ; 2016. I. fél év=100,0 %	103,8	108,1	16.	6.	8.	8.
Egy lakosra jutó ipari termelési érték ^{a)} ; ezer forint	1 401,3	3 138,6	3.	3.	3.	3.
A beruházások teljesítményértéke; milliárd forint	2 101,5	81,2	4.	6.	4.	5.
A beruházások egy lakosra jutó értéke; ezer forint	195,1	214,5	2.	6.	4.	6.
Egy lakosra jutó építőipari termelés; ezer forint	67,2	48,7	14.	15.	12.	10.
Június végi szerződésállomány az építőiparban; milliárd forint	1 299,3	22,5	19.	12.	5.	10.
A teljes munkaidőben alkalmazásban állók átlagos nettó keresete; forint/hó	193 064	184 637	4.	4.	4.	4.
A nettó kereset indexe; 2016. I. fél év=100,0 %	112,5	112,8	18.	10.	2.	16.
Egy lakosra jutó GDP; ezer forint	3 454 ^{b)}	3 585 ^{b)}	5. ^{c)}	3. ^{c)}	—	—
Ezer lakosra jutó regisztrált vállalkozások száma	175	140	17.	16.	17.	16.
Vendégéjszakák száma; ezer vendégéj ^{d)}	16 482,4	372,6	16.	16.	13.	13.
Ezer lakosra jutó regisztrált vállalkozások száma	173	137	16.	17.	16.	17.
Vendégéjszakák száma; ezer vendégéj ^{d)}	10 979,5	189,9	15.	15.	16.	15.

1. tábla

a) Telephely szerinti megfigyelés alapján b) A 2015. év adata c) Éves adatok alapján d) Január-július adata

FORD FOCUS most ajándék TÉLIGUMI SZETTEL!

Raadásként most minden készletről vásárolt autó mellé **vezetéstéchnikai tréninget** adunk ajándékba!

FORD FOCUS TREND 5 ajtós 1.6Ti-VCT (125LE) M5 modellek már 3 999 000 Ft-tól, FordCredit finanszírozással.

Az esetleges elírásokért nem vállalunk felelősséget, a változás jogát fenntartjuk. Ford Focus modellek vegyes átlagfogyasztása: 3,4 - 6,8l/100 km, átlag CO₂ kibocsátás: 88-250 g/km. A kedvezmény céges, flottamegrendelésekre nem terjed ki! Az akció nem vonható össze más kedvezménnyel. Tájékoztatásunk nem teljes körű és ajánlatnak nem minősül! A modellválaszték, a finanszírozás és az ajándék vezetéstechnikai tréning részleteivel kapcsolatban érdeklődjön márkakereskedéseinkben. Az akció 2017. november 2-tól visszavonásig, vagy a készlet erejéig érvényes. A képek illusztrációk.

IPAR

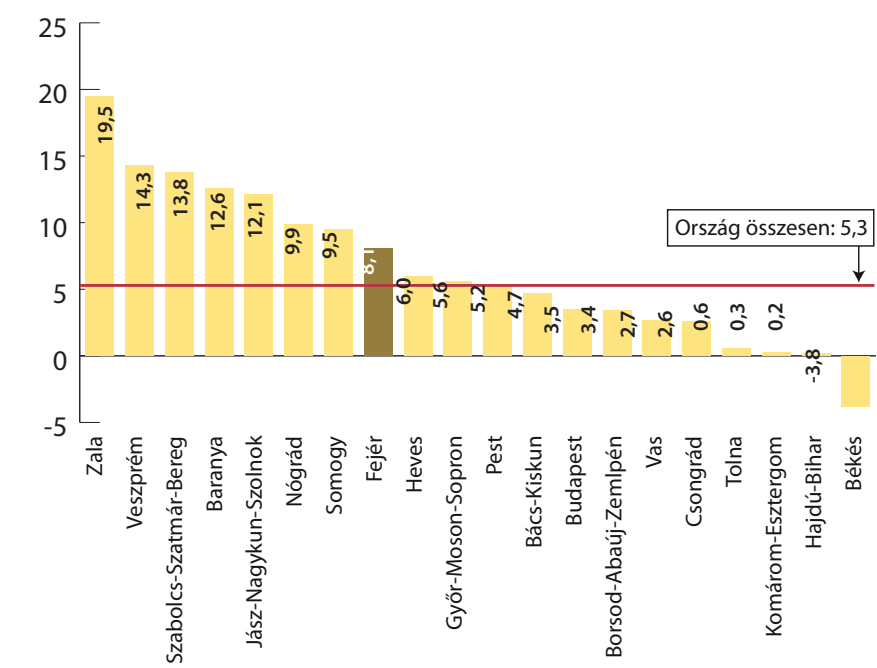
2017. I. fél évben a 4 főnél többet foglalkoztató, Fejér megyei telephelyű ipari vállalkozások a 2016. I. fél évinél összehasonlításon 8,1%-kal több, 1306 milliárd forint termelési értéket állítottak elő, ez az országos érték 8,8%-a. A termelésnövekedés üteme meghaladta az országos átlagot.

A megye minden egyes lakosára 3,1 millió forint termelési érték jutott, amely az országos átlag kétszerese, és a megyék között Győr-Moson-Sopron és Komárom-Esztergom után a harmadik legmagasabb.

2017 I. fél évében a Fejér megyei székhelyű, legalább 50 főt foglalkoztató ipari vállalkozások termelésének értéke 1215 milliárd forint volt, 9,1%-kal magasabb, mint egy évvel korábban.

A megyei székhelyű ipari termelés szinte teljes egésze, 1193 milliárd forint a feldolgozóiparból származott, amelynek teljesítménye 9,0%-kal emelkedett. Az egy évvel korábbihoz képest a termelési érték csak a villamos berendezések gyártása és a fa- és papíripar területén csökkent. A feldolgozóipari termelés közel felét kitevő gépipar termelési értéke 574 milliárd forintot tett ki, ami 13%-kal meghaladta az előző év azonos időszakait. Ezen belül a fémalapanyag és fémfeldolgozási termék gyártása (kohászat) kibocsátása 8,2%-kal bővült, és meghaladta a 300 milliárd forintot. Az elektronikai iparban 15, a járműgyártásban

Az ipari termelés volumenének változása, 2017. I. fél év*
(előző év azonos időszakához képest)

1. ábra * A 4 főnél többet foglalkoztató ipari vállalkozások telephely szerinti adatai.

12%-kal nőtt a termelés, előbbi értéke 247, utóbbi 240 milliárd forintot tett ki.

Az ipari termelőkhöz az első hat hónapban 1222 milliárd forint nettó árbevétel folyt be, 7,9%-kal több, mint 2016 azonos időszakában. A bevétel 82%-a külpiaci értékesítésből származott, amely 8,7%-kal

bővült. A belföldi értékesítés ennél szerényebb mértékben, 4,7%-kal nőtt.

A feldolgozóiparon belül az elektronikai ipar és a járműgyártás termelése a leginkább exportorientált.

A Fejér megyei székhelyű, legalább 50 fős ipari vállalkozásoknál 39 347-en, az egy

évvel korábbinál 1546 fővel többen álltak alkalmazásban. A növekedés elsősorban a járműgyártásban (+1442 fő) végbement létszámbővülés eredménye. Létszámcsökkenés csak a villamos berendezés gyártása, a gumi-, műanyag és nemfém ásványi termék gyártása és a fémalapanyag és fémfeldolgozási termék gyártása területén történt.

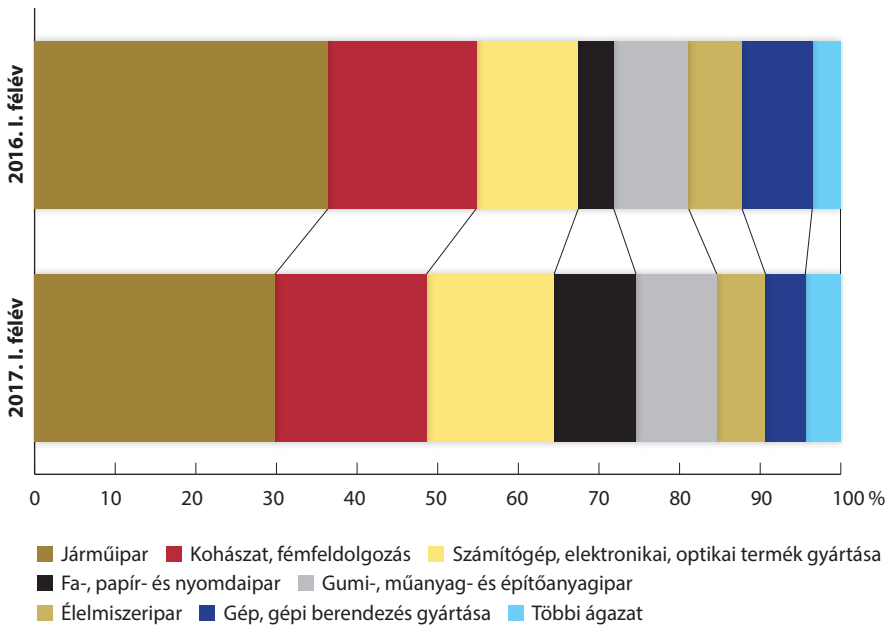
Egy ipari alkalmazottra átlagosan 30,9 millió forint termelési érték jutott, ami 4,8%-kal magasabb a tavaly első fél évinél. A jelentősebb ágazatok közül az elektronikai ipar termelékenysége az átlag kétszerese volt.

BERUHÁZÁSOK

A Fejér megyei székhelyű gazdasági szervezetek 2017 I. fél évében 81 milliárd forintot fordítottak új beruházásokra, összehasonlításon 1,2%-kal többet, mint az előző év azonos időszakában. A megyei fejlesztések az összes magyarországi beruházás 3,9%-át tették ki. Egy lakosra átlagosan 195 ezer forint teljesítményérték jutott, amivel Fejér a főváros és a megyék rangsorában továbbra is az élmezőnyben helyezkedett el (az 5. helyen állt).

A beruházási teljesítményérték legnagyobb hányadát (55%-át) az előző évekhez

A feldolgozóipari beruházások teljesítményértékének megoszlása ágazatonként

2. ábra

hasonlóan a feldolgozóipar adta. A beruházásainak volumene egytizedével csökkent, amiben meghatározó szerepet játszott az egy évvel korábbi jelentős járműipari fej-

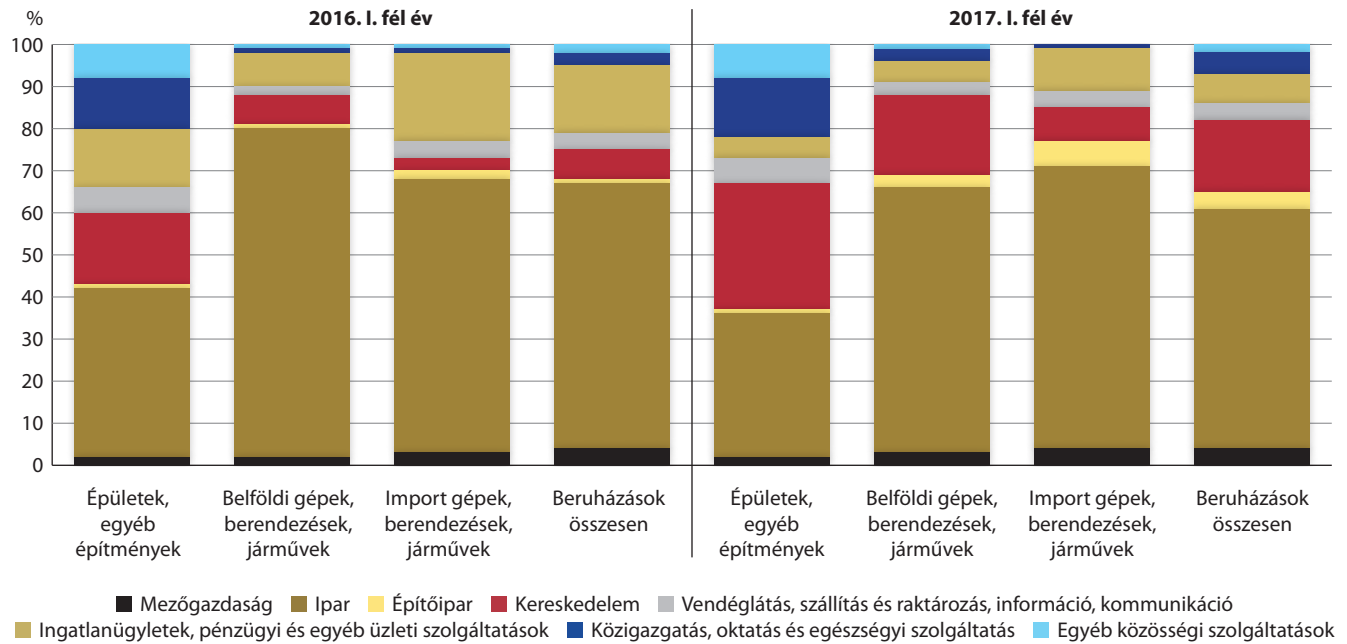
lesztések révén kialakult magas bázisérték. 2017 első hat hónapjában a járműipari vállalkozások 13,3 milliárd forintot fordítottak új tárgyi eszközök beszerzésére, létesítés-

Az ipar főbb adatai Fejér megyében, 2017. I. fél év*

Megnevezés	Termelés	Export- értékesítés	Az export aránya az összes értékesí- tésből, %	Alkalma- zásban állók száma, fő	Termelés	Export- értékesítés	Alkalma- zásban állók
	millió forint				2016. I. fél év = 100,0%		
Ipar összesen	1 215 222	999 076	81,8	39 347	109,1	108,7	104,1
Ebből:							
Feldolgozóipar	1 193 068	998 916	83,7	38 315	109,0	108,7	104,4
Ezen belül:							
Kohászat, fémfeldolgozás	301 256	229 558	77,3	8 351	108,2	103,5	98,0
Számítógépek, elektronikai, optikai termékek gyártása	246 651	243 054	98,1	4 037	114,9	115,1	103,6
Járműipar	240 451	219 744	92,2	10 485	112,3	115,6	116,0
Gumi-, műanyag-, építőanyag-ipar	147 053	131 001	87,1	5 547	101,5	99,5	97,8
Élelmiszeripar	86 276	40 849	46,5	2 613	104,7	112,1	110,2
Gépek, gépi berendezések gyártása	75 026	64 897	87,5	4 187	114,2	114,2	103,9
Fa-, papír- és nyomdaipar	63 838	54 200	83,5	1 092	98,2	96,0	100,6
Villamos berendezések gyártása	11 732	10 447	89,0	697	98,8	94,8	83,0

2. tábla *A legalább 50 főt foglalkoztató, megyei székhelyű ipari vállalkozások adatai.

A gazdasági szervezetek beruházásainak megoszlása nemzetgazdasági áganként

3. ábra

re és a meglévők bővítésére, felújítására. A kohászati és fémfeldolgozó tevékenységű szervezetek 8,4, az elektronikai termékek előállítói 7,1 milliárd forint értékben investáltak. További jelentősebb (4,6, illetve 4,5 milliárd forintos) fejlesztéseket a papír-, papírtermék-gyártó és a gumi- és műanyag termékeket előállító cégek hajtottak végre.

A feldolgozóipar után a kereskedelmi vállalkozások költötték a legtöbbet (a beruházási teljesítmény 17%-át) tárgyi eszköz-állományuk bővítésére. Beruházásaik volumene – új kereskedelmi egység építése és az ahhoz kapcsolódó berendezések, gépek beszerzése miatt – egy év alatt 2,5-szeresével bővült. A fejlesztésekből 3,9–4,7%-kal részesülő nemzetgazdasági ágak közül az építőiparban és a mezőgazdaságban az egy évvel korábbinál nagyobb, az adminisztratív szolgáltatásban kisebb értékű beruházások történtek.

A beruházások 27%-át építések, 71%-át gépek, berendezések és járművek beszerzéséhez kapcsolódó kiadások adták, a fennmaradó részt pedig egyéb célra (első-sorban tenyész- és ígásállatok vásárlására) fordították. A gépek, járművek 57%-a importból származott.

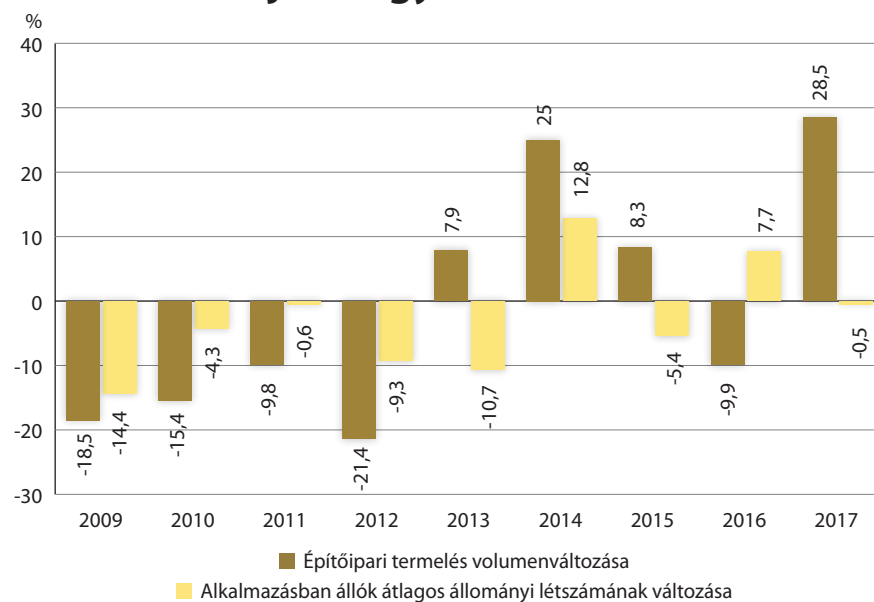
ÉPÍTŐIPAR, LAKÁSEPÍTÉS

2017 első fél évében a Fejér megyei székhelyű, legalább 5 főt foglalkoztató építőipari vállalkozások termelési értéke 20,3 milliárd forint volt, ami a magyarországi építőipari termelés 3,1%-át jelentette. A megyei építőipari vállalkozások termelésének volumene az országos átlagot (23,6%) meghaladóan nőtt (28,5%) az előző év azonos időszakához képest.

A termelési volumen jelentős növekedése ellenére az építőiparban alkalmazásban állók száma gyakorlatilag az egy évvel korábbi szinten maradt (3,9 ezer fő), ami 335 fővel kevesebb a 2010. I. fél évében regisztrálnál.

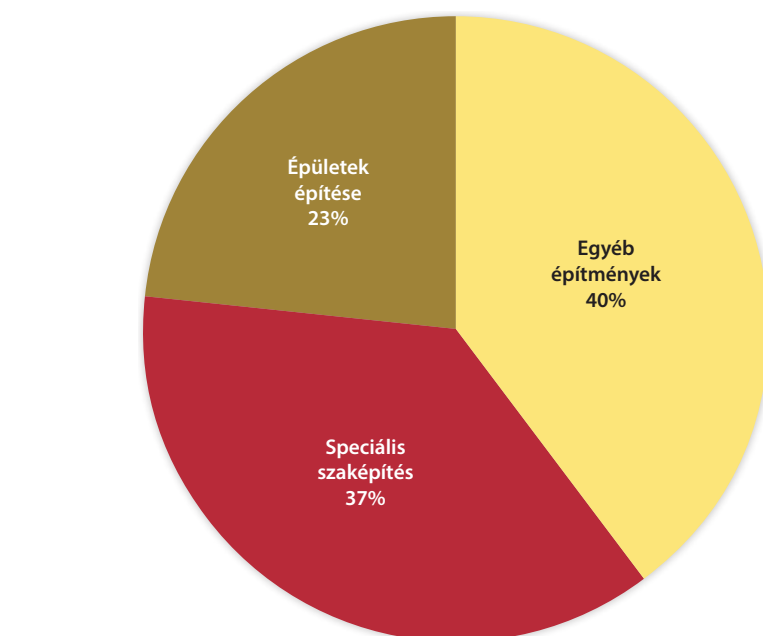
A megyei építőipari vállalkozások termelésén belül a speciális szaképítés ágazatban tevékenykedő vállalkozások (épületgépészeti szerelések, befejező építés, bontási munkák) a termelési érték 37%-át állították elő, az egyéb építmények (utak, vasút, közművek) építésének aránya ezt kissé meghaladó (40%) volt. A termelés fennmaradó több mint egyötöde épületek

Az építőipari termelés volumenváltozása és az alkalmazásban állók létszámának alakulása Fejér megyében, I. fél év

4. ábra

Az építőipari termelés megoszlása ágazatonként Fejér megyében, (2017. I. fél év)

5. ábra

építése (lakó- és nem lakóépületek szerkezetépítését végző szervezetek) tevékenységéből származott.

A tárgyidőszakban kötött új szerződések értéke 14 milliárd forint volt, össze-

hasznító áron mintegy kétharmadával kevesebb az előző év azonos időszakához viszonyítva, ezen belül épületek építésére 1,2%-kal több, míg az egyéb építményekre háromnegyedével kevesebb új

megrendelés érkezett az építőipari vállalkozásokhoz. A 2017 első fél évi szerződésállomány 22 milliárd forint volt, több mint ötödével kevesebb az egy évvel korábbihoz viszonyítva, szemben a növekvő országos értékkel.

2017. I. fél évében Fejér megyében 106 új lakás épült, közel háromnegyedével több, mint az előző év azonos időszakában. A megyeszékhelyen 83, a többi városban 6, a községekben 17 új otthont vettek használatba. Nagyjából természetesen személyek megrendelésére épültek a lakások (56), de a vállalkozások által épített lakásoké is jelentősen, 3,6-szorosára emelkedett (50). Az új lakások több mint fele saját használatra készült, 50 darabot értékesítésre szántak az építetők. Az építési formák között a családi ház volt a legkedveltebb (60).

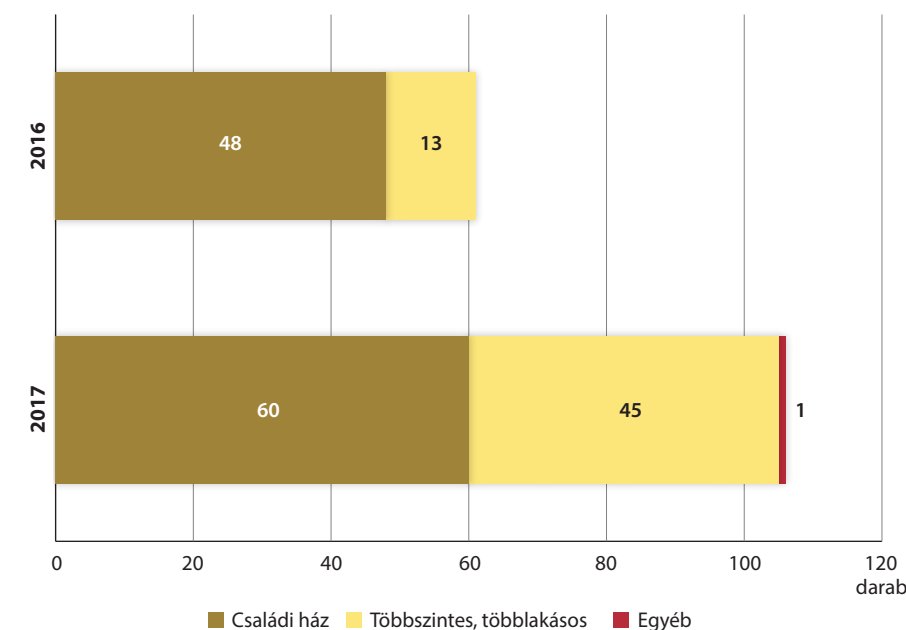
A hatóságok által kiadott új lakásépítési engedélyek és az egyszerű bejelentések száma együtt 679 volt az év első felében, ami 3,2-szerese a 2016. I. fél évének.

A KERESKEDELMI SZÁLLÁSHELYEK FORGALMA, 2017. JANUÁR-JÚLIUS

A megye kereskedelmi szálláshelyein 2017. július végéig 179 ezer vendég 373 ezer vendégéjszakát töltött el. Belföldről mintegy 150 ezer, külföldről pedig 29 ezer fő érkezett. A vendégszám a tavalyihoz képest jelentősen nőtt: a külföldiek több mint 22, a belföldiek közel 17%-kal többen érkeztek. A vendégéjszakák száma is bővült, azonban intenzitása nem érte el a vendégeket (külföldiek 5,7%; belföldiek 11%).

A vendégéjszakák alapján a külföldi vendégforgalmon belül a legjelentősebb küldő országok Németország (13 ezer), Ukrajna (4,8 ezer) és Lengyelország (4,3 ezer) voltak. A német vendégek vendégéjszakái ötödével, az ukránokéi 8,9%-kal, a lengyelekéi 40%-kal nőttek 2016 azonos időszakához viszonyítva. Figyelemre méltó volt továbbá a mintegy 3,8 ezer vendégéjszakát jelentő, Egyesült Államokból érkező vendégforgalom (2,8-szeres) bővülése is. Az osztrák, a román és a szlovák látogatók eltöltött vendégéjszakáinak száma ugyanakkor csökkent, utóbbi kettő esetében jelentős mértékben (-44 és -24%).

A Fejér megyében épített lakások száma építési forma szerint, (2017. I. fél év)

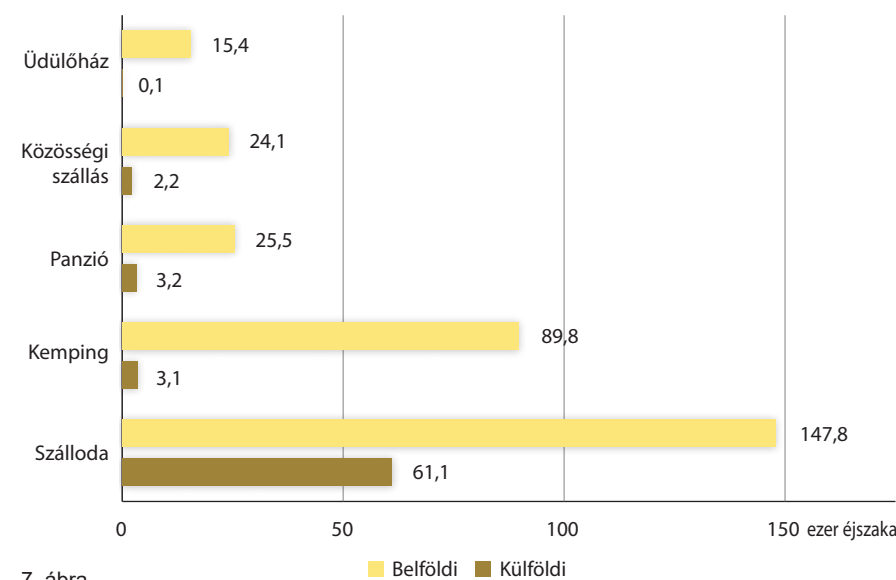

6. ábra

A vendégek tartózkodási ideje a tavalyi 1–7. havihoz képest csökkent: a külföldi vendégek átlagosan 2,4, a belföldiek 2,0 éjszakát töltöttek el a kereskedelmi szálláshelyeken.

Július végén a megyében működő 28 szálloda több mint 3500 férőhellyel – az összes férőhely-kapacitás háromtizedével – rendelkezett. A 2017. január–júliusi szálláshelyi forgalom közel hattizede, azaz

A kereskedelmi szálláshelyeken eltöltött vendégéjszakák száma szállástípusonként, 2017. január-július

7. ábra

A jelentősebb vendégforgalmú Fejér megyei települések kereskedelmi szálláshelyi adatai, 2017. január-július

Megnevezés	vendégéjszaka	Ebből külföldi	A szálláshelyek bevétele, millió forint	Vendég-éjszaka	Ebből: külföldi	A szálláshelyek bevétele
				Külföldi		
Fejér megye összesen	372 515	69 995	4 494,5	109,9	105,7	111,3
Ebből:						
Velence	142 035	5 917	1 442,0	100,1	92,9	100,7
Székesfehérvár	83 135	37 492	1 311,3	121,0	115,8	116,1
Gárdony	61 996	9 623	661,9	108,9	129,3	116,2
Dunaújváros	24 333	5 735	164,3	86,4	62,8	98,1
Mór	10 984	5 338	253,9	90,4	102,3	106,6

3. tábla

közel 209 ezer vendégéjszaka (ezen belül a külföldi vendégéjszakák 87%-a) ebben a szállástípusban jelent meg. A Fejér megyei szállodák júliusban 66%-os szobakihasználtsággal működtek.

A kempingekben regisztrálták a vendégéjszakák egynegyedét. Ebben a szállástípusban mintegy 1,8%-kal csökkent a vendégéjszakák száma. A kempingek férőhelyeinek 85%-a a Velencei-tó partján található.

A panziókban 29 ezer, a 2016. 1–7. havinál harmadával több vendégéjszakát töltöttek el a vendégek.

A vendégforgalom a Velencei-tó és Székesfehérvár szálláshelyeire koncentrálódik. A jelentősebb vendégforgalmat lebonyolító települések közül Dunaújvárosban és Mórban csökkent a vendégéjszakák száma, míg Velencén lényegében nem változott.

A kereskedelmi szálláshelyek az első hét hónapban az előző év azonos időszakánál 11%-kal több, bruttó 4,5 milliárd forint bevételt értek el, ennek közel hatti-zede szállásdíjból, több mint negyede a vendéglátásból származott. A szállásdíj-bevétel és a vendéglátásból befolyt összeg 12%-kal bővült, SZÉP-kártyával pedig 1,3 milliárd forint értékben fizettek a vendégek, ami 13%-kal haladta meg a 2016 azonos időszakit.

BRUTTÓ HAZAI TERMÉK (GDP)

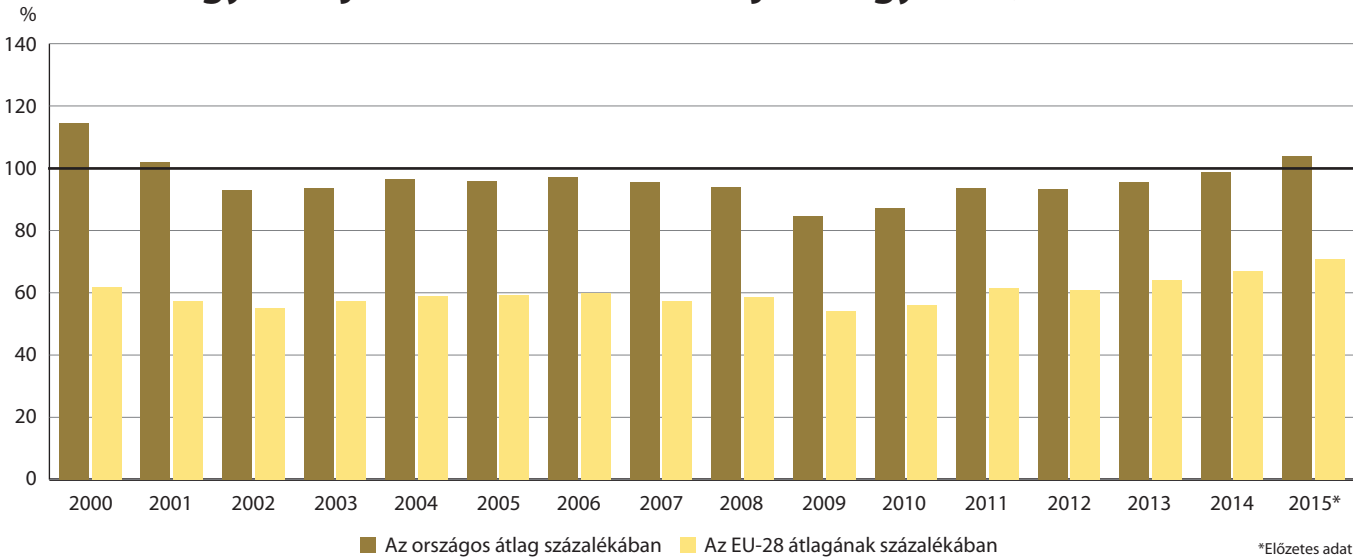
2015-ben Fejér megyében piaci beszerzési áron 1499 milliárd forint bruttó hazai termék képződött. Az országos GDP 4,4%-át a megyében állították elő, amivel

Fejér megye az országos rangsorban az élmezőnyhöz (5. hely) tartozott.

A gazdasági fejlettség területi összehasonlítására leggyakrabban az egy főre jutó GDP-t használják. 2015-ben a fajlagos mutató értéke megközelítette a 3,6 millió forintot, 2000 és 2001 után először haladta meg az országos átlagot. Ezzel Fejér a területi fejlettség megyei rangsorában az előző évihez képest 2 pozíciót javítva Budapest és Győr-Moson-Sopron után a 3. helyet foglalta el.

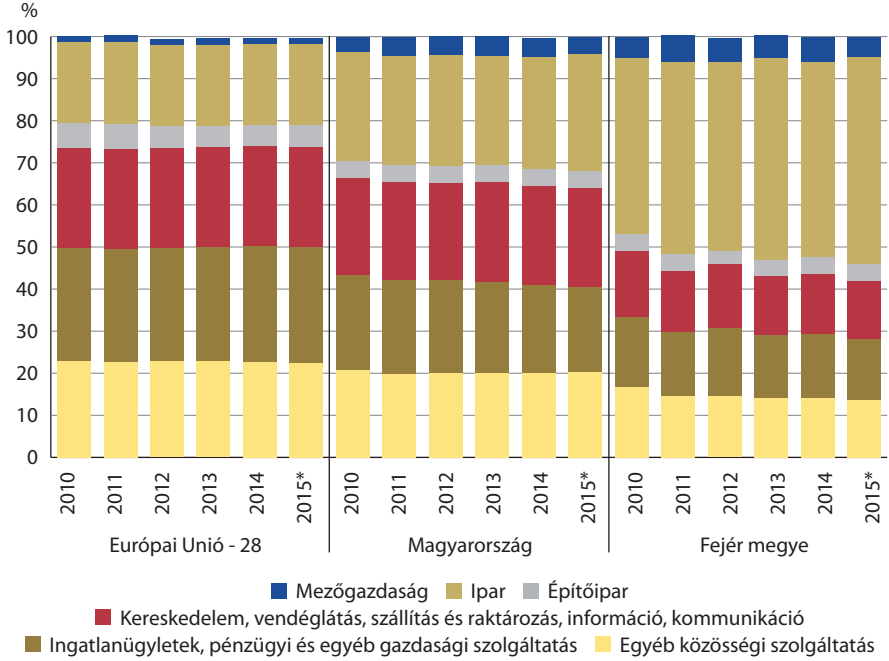
A nemzetközi gyakorlatban az egy főre jutó GDP mutatóját az egyes országok árszínvonalának különbségeit kiküszöbölő vásárlóerő-paritáson (PPS) számítják. 2015-ben a Fejér megyei fajlagos összeg 20 482 PPS-t tett ki, ami az EU-28 átlagának 71%-át jelentette. Ez ugyan elmarad az

Az egy főre jutó GDP alakulása Fejér megyében, 2000-2015

8. ábra

A bruttó hozzáadott érték megoszlása nemzetgazdasági ágak szerint Fejér megyében

9. ábra

unió átlagos fejlettségi szintjétől, de a fejlődést mutatja, hogy a lemaradás mértéke 2010 óta dinamikus, összességében 15 százalékponttal csökkent.

Fejér megyében 2015-ben a nemzetgazdasági ágak alapján számított bruttó hozzáadott értékének (1257 milliárd forint) 58%-át az ártermelő ágazatok adták a

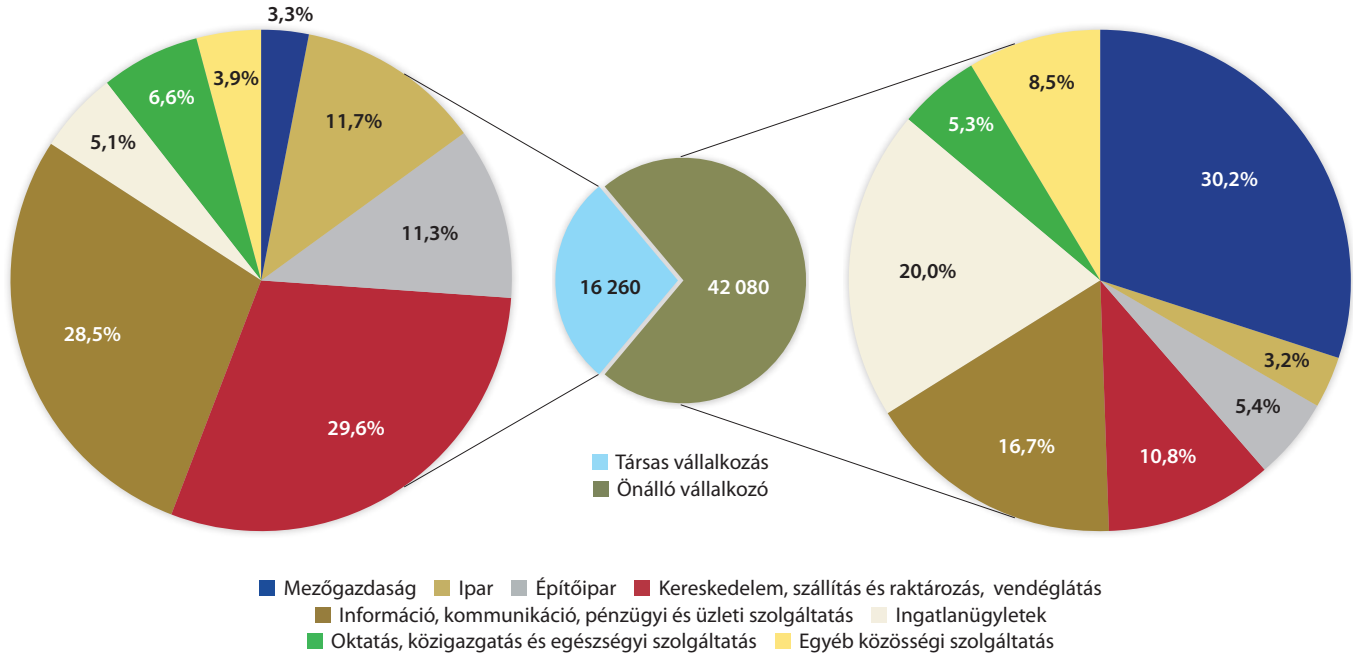
magyarországi 36%-os részaránnyal szemben. Ezen belül az ipar részesedése (49%) 21 százalékponttal meghaladta az országos átlagot. A megye kedvező természeti adottságai miatt a mezőgazdaság hozzájárulása is évek óta magasabb, bár 2015-ben a rendkívül aszályos időjárás miatt aránya és nagysága valamelyest csökkent. Az építőipar a magyarországi átlaggal egyezően a gazdasági teljesítmény 4,1%-át termelte meg.

A szolgáltatási szférában valamenynyí ág részaránya elmaradt az országostól, a tevékenységi szerkezetben a legnagyobb súlyt a kereskedelem, az üzleti szolgáltatások és az ingatlanügyletek képviselték.

GAZDASÁGI SZERVEZETEK

Fejér megyében 2017. június 30-án az egy évvel korábbinál 1,5%-kal több, 63 ezer gazdasági szervezetet regisztráltak. A szervezetek 92%-át vállalkozásként, további 6,9%-át nonprofit, a fennmaradó részét pedig költségvetési és társadalombiztosítási, valamint egyéb szervezetként vették nyilvántartásba. A vállalkozói aktivitást jelző, ezer lakosra jutó vállalkozásszám (140) jelentősen elmaradt az országos átlagtól (175).

A regisztrált vállalkozások megoszlása nemzetgazdasági áganként Fejér megyében; 2017. június 30.

10. ábra

A vállalkozásokat 28–72%-os arányban valamilyen társas gazdálkodási formában, illetve önálló vállalkozóként jegyezték be. Annak ellenére, hogy a társas vállalkozások száma jóval alacsonyabb az önálló vállalkozókénál, az értékteljesítésben és foglalkoztatásban betöltött szerepük meghatározóbb. A társas vállalkozások közül a korlátozott felelősségű társaságok voltak az elterjedtebbek (11 ezer), mellettük 4,5 ezer céget betéti, 162-t pedig részvénytársaságként alapítottak. A munkavégzés jellege szerint a 42 ezer önálló vállalkozó 36%-a fő-, 49%-a mellékfoglalkozás keretében végezte tevékenységét, 15%-a pedig nyugdíj mellett dolgozott.

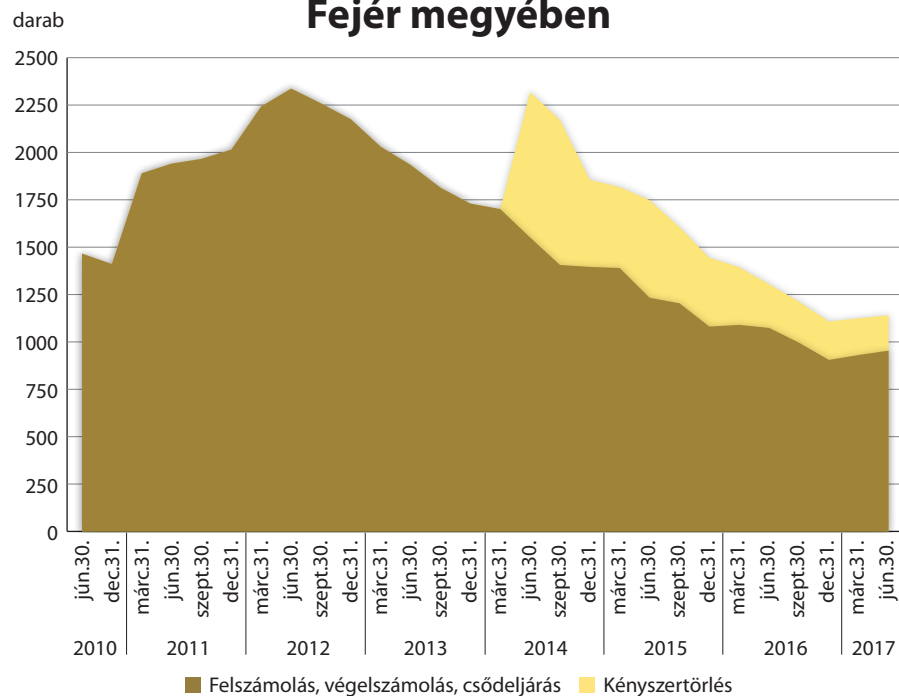
Fő tevékenysége alapján a legtöbb vállalkozás (23%) mezőgazdasági tevékenységet folytatott, döntően (96%) önálló keretek közt. Őket követték az ingatlanügyletek (16%), a tudományos és műszaki tevékenység (11%), valamint a kereskedelem (10%) vállalkozásai. Míg az utóbbi két ágban a gazdálkodási formánkénti részarányok jóval kiegyenlítettebben alakultak, addig az ingatlanügyletekben az önálló vállalkozói forma dominált (91%).

A felszámolási eljárások száma 2012 óta – csakúgy, mint országosan – jelentősen csökkent, nagymértékben a törvényi előírások változásának, illetve a kényszer-törleszt bevezetésének és kiterjesztésének a következményeként. A cégbíráóságok ma már csak abban az esetben kezdeményezik a felszámolási eljárás megindítását, ha a szervezet vagyona nem elegendő a felszámolás költségeinek fedezetére. Fejér megyében 2017. június végén 1141 felelősségi per volt folyamatban (16%-a kényszer-törleszt), 13%-kal kevesebb, mint egy évvel korábban, a 2012. I. fél évének pedig már a felét sem érte el.

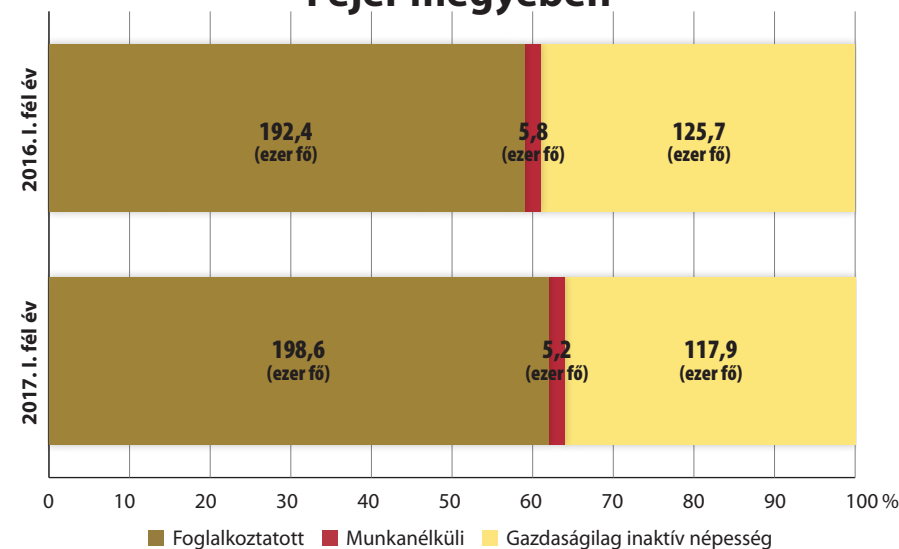
MUNKAERŐPIAC

A KSH rendszeres lakossági munkaerő-felmérésének 2017 II. negyedévi adatai alapján Fejér megye 15–74 éves lakosságából 203,8 ezer fő volt gazdaságilag aktív, azaz olyan személy, aki foglalkoztatott, illetve a munkaerőpiacon belépni képes munkanélküli. A gazdaságilag aktív népesség száma az egy évvel korábbihoz képest 5,6 ezer fővel, a 10 évvel ezelőtti időszakhoz képest viszont 14,4 ezer fővel volt több. Az aktivitási arány 63,4%, 2,2

Fizetéseképtelenséggel kapcsolatos eljárások Fejér megyében

A 15-74 éves népesség gazdasági aktivitása Fejér megyében

százalékponttal magasabb, mint egy évvel korábban.

A gazdaságilag aktív népességen belül a foglalkoztatottak száma nőtt, a munkanélkülieké csökkent egy év alatt. A megye foglalkoztatási aránya 61,7% volt, ami a területi sorrendben Budapest, Győr-Mo-

son-Sopron, Veszprém és Komárom-Esztergom megye után következett. Ezzel párhuzamosan a munkanélküliségi ráta 0,4 százalékponttal csökkenve 2,5%-ot tett ki, ami jóval kedvezőbb volt, mint az országos érték, a megyei rangsorban pedig az 5. legacsonyabb.

A gazdaságilag inaktívak száma mintegy 7,8 ezer fővel csökkenés után 118 ezer fő volt. Ide azok tartoznak, akik valamilyen oknál fogva nem lépnek be a munkaerőpiacra (tanulók, nyugdíjasok, gyeseen lévők).

ALKALMAZÁSBAN ÁLLÓK

Fejér megyében a vonatkozási körbe tartozó szervezeteknél 2017 I. fél évében közel 124 ezren álltak alkalmazásban, 2,2%-kal többen, mint egy évvel korábban. Az alkalmazottak 64%-a fizikai munkát végzett, kilenczizedük teljes munkaidőben dolgozott és 76%-ukat a versenyszféra alkalmazta. A létszám a versenyszférában nőtt (3,5%-kal), a költségvetési szférában csökkent (4,3%-kal). Közfoglalkoztatottként 3435-en dolgoztak, 26%-kal kevesebben, mint 2016 I. fél évében. A létszámváltozások eredményeként 1000 alkalmazásban állóra az egy évvel korábbi 39 helyett 28 közfoglalkoztatott jutott.

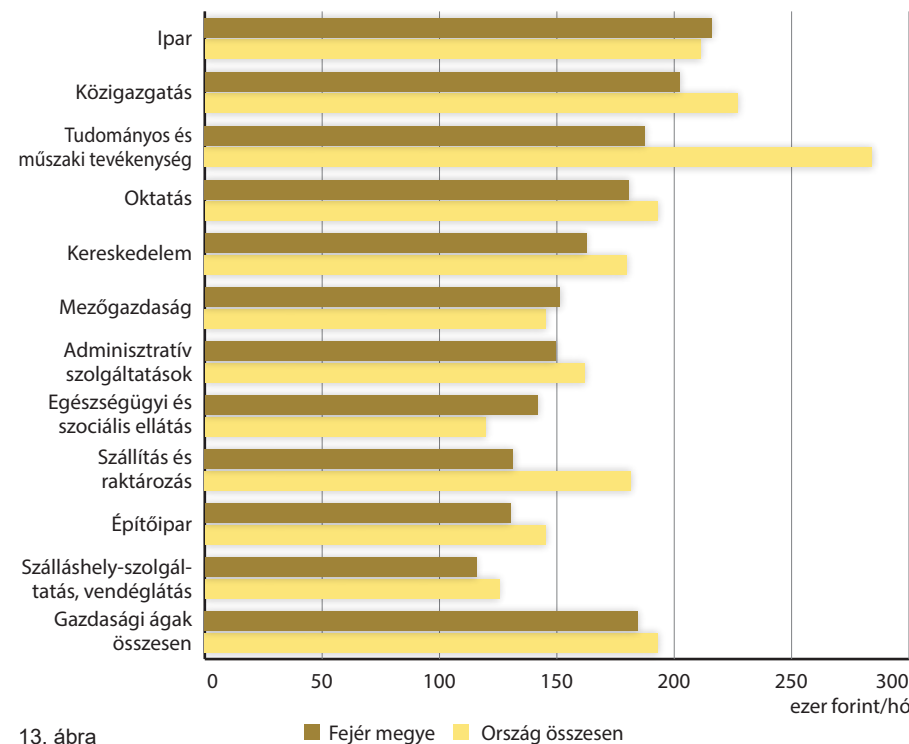
A megye foglalkoztatási helyzetét jelentősen befolyásolja az ipar, ezen belül a feldolgozóipar. Az alkalmazottak 36%-a a feldolgozóiparban dolgozott (közel 45 ezer fő), létszámuk az egy évvel korábbihoz képest 5,4%-kal több volt. A mezőgazdaságban az alkalmazásban állók 3,5%-a dolgozott, számuk 4,3%-kal elmaradt az előző év azonos időszakától, míg az építőiparban alkalmazottak létszáma 0,5%-kal csökkent.

A szolgáltató szektoron belül a kereskedelem, javítás területén közel 20 ezren dolgoztak, a tavaly I. fél événél 1,0%-kal kevesebben. A közigazgatás, védelem, valamint az egészségügy, szociális ellátás területén szintén csökkent a létszám, 6,2, illetve 6,9%-kal.

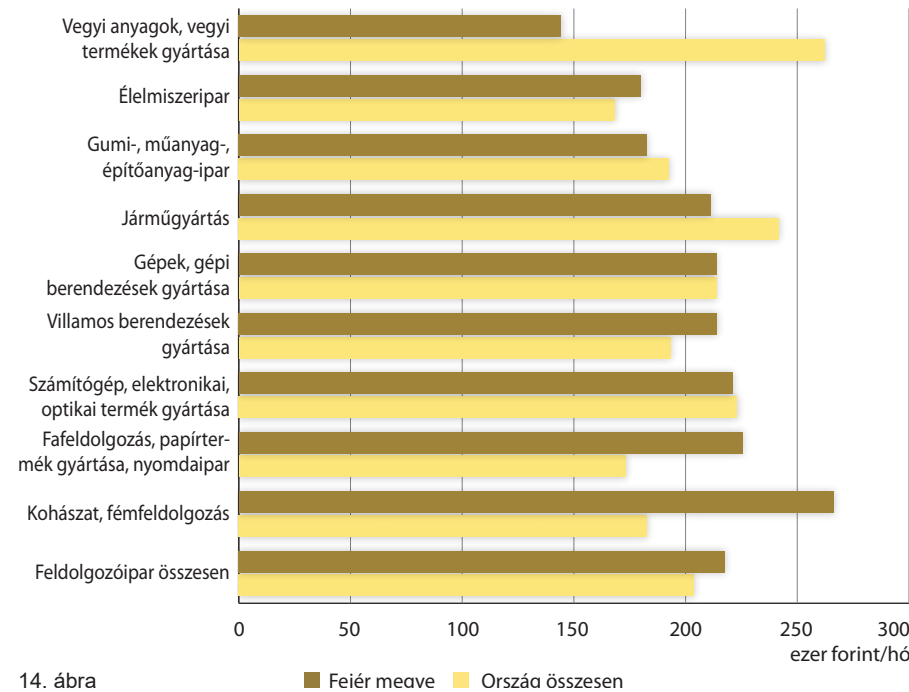
KERESETEK

2017 első hat hónapjában a teljes munkaidőben alkalmazásban állók átlagos nettó keresete 185 ezer forintot tett ki, ami 13%-kal meghaladta a 2016. első fél évit, de még így is mintegy 8500 forinttal elmarad az országos átlagtól. A keresetnövekedés mértéke közel azonos volt az országgal. A keresetnövekedés a fizikai foglalkozásúak esetében nagyobb, 15%-os volt. A megyében az összes nemzetgazdasági ágban nőtt a keresetek. Az egészségügyben 26, a közigazgatásban, védelemben 21, a szálláshely szolgáltatás-vendéglátásban 17,

A teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete nemzetgazdasági áganként, 2017. I. fél év

A teljes munkaidőben alkalmazásban állók havi nettó átlagkeresete a feldolgozóipar egyes ágazataiban; 2017. I. fél év

a kereskedelem, javítás területén 15, az építőiparban 12, a feldolgozóiparban 9,4%-kal kerestek többet, mint egy éve.

A legmagasabb nettó átlagkereset a művészet, szórakoztatás, szabadidő (293 ezer forint), a pénzügyi, biztosítási tevékenységgel (230 ezer forint), a feldolgozóiparban (218 ezer forint) a villamosenergiaiparban (217 ezer forint) volt jellemző.

A feldolgozóipar kereseti rangsorában a megyében jelentős kohászat, fémfeldolgozás áll az első helyen. Itt a nettó átlagkereset az ágazatra jellemző országos érték közel másfélszerese, 266 ezer forint. A második legmagasabb átlagkereset (225 ezer forint) a fafeldolgozás, papírtermék gyártása, nyomdai tevékenység területét jellemezte. Itt, valamint a villamos berendezések gyártásában (214 ezer) és az élelmiszeriparban (180 ezer) a keresetek megyei színvonalára meghaladta az országos értéket.

Az egy évvel korábbihoz hasonlóan átlagosan a legkevesebbet (mintegy 145 ezer forintot) a megye vegyianyag-gyártó vállalkozásainál keresték, ami a megyei feldolgozóipari átlagnál is több mint 73 ezer forinttal alacsonyabb volt, az ágazatra jellemző országos átlagnak pedig csak 55%-a.

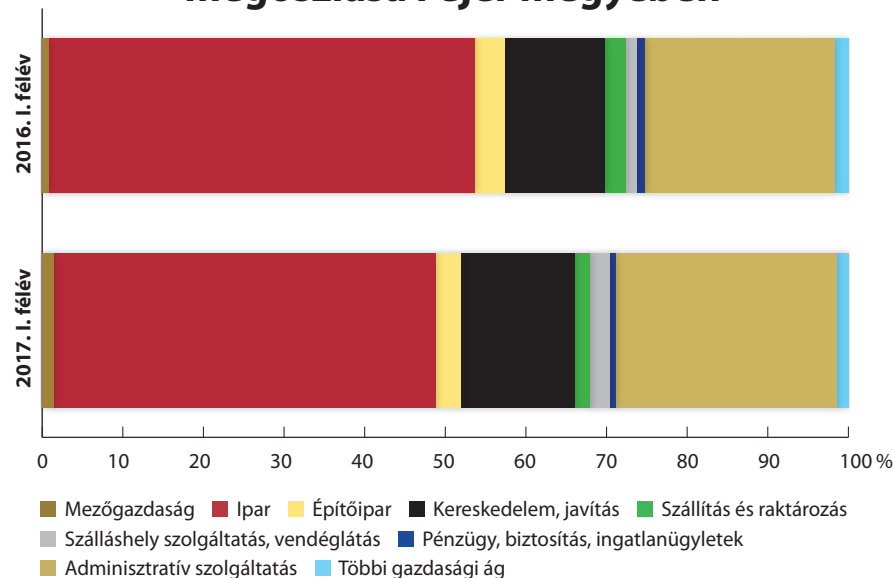
AZ ÜRES ÁLLÁSHELYEK A VERSENYSZFÉRÁBAN

A megye növekvő gazdasági teljesítménye nemcsak az alkalmazásban állók számának bővülésével, hanem a munkaerőpiac kínálati oldalának a bővülésével is együtt jár. 2017 I. fél évében a megye legalább 5 főt foglalkoztató vállalkozásainál 2487 betöltetlen álláshely volt, ami 358-cal több, mint 2016 azonos időszakában, és az elmúlt 5 évet tekintve a legmagasabb érték.

A versenyszférában 2017 I. fél évében havi átlagban 100 álláshelyre 2,6 (egy évvel korábban 2,3) üres álláshely jutott¹. A mutató értéke évről évre nő, ami azt jelenti, hogy a versenyszféra munkaerőigénye az alkalmazottak számánál gyorsabban nő.

A nemzetgazdasági ágak közül a legtöbb üres álláshely (1177) a feldolgozóiparban volt, 5,0%-kal több, mint 2016 I. fél évében. A betöltetlen álláshelyek több mint negyede adminisztratív szolgáltatáshoz,

A versenyszféra üres álláshelyeinek megoszlása Fejér megyében

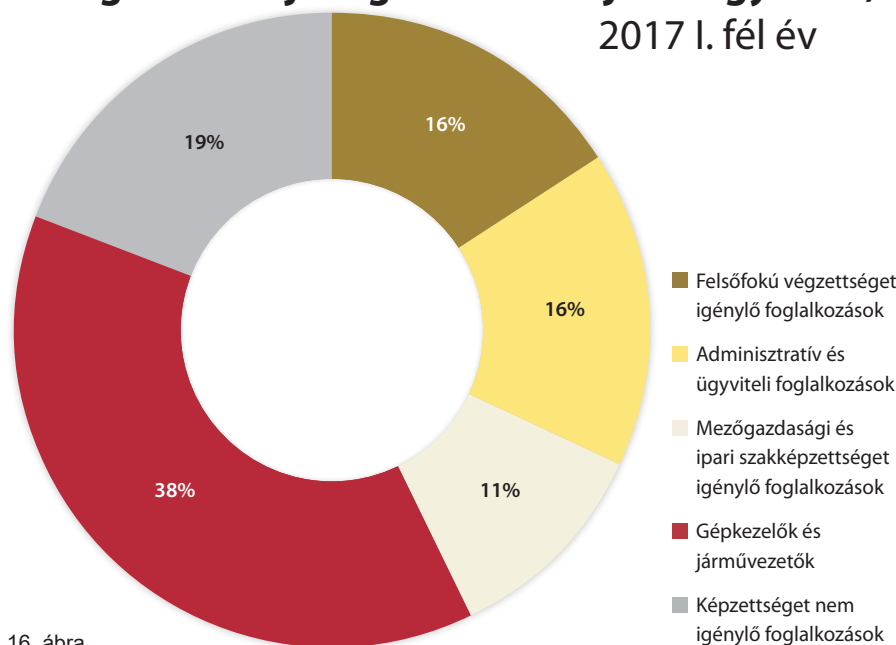
15. ábra

ezen belül munkaerő-kölcsönzéssel foglalkozó tevékenységhez kötődött.

A leginkább munkaerőhiánnyal küzdő területek közül a kereskedelemben harmadával, a szálláshely-szolgáltatás, vendéglátásban kétszeresére nőtt a betöltetlen álláshelyek száma.

A foglalkozás jellege szerint a Fejér megyei vállalkozások üres álláshelyei közül a legnagyobb arányban gépkezelői vagy járművezetői pozíció fordult elő, de jelentős (19%) volt a képzettséget nem igénylő üres álláshelyek aránya is.

A betöltetlen álláshelyek megoszlása a foglalkozás jellege szerint Fejér megyében; 2017 I. fél év

16. ábra

¹ A mutató kiszámítása: üres álláshelyek száma / (alkalmazásban állók száma + üres álláshelyek száma) * 100.

Economic overview

of Fejér county for the first half of 2017

Summary

Fejér county's overall economic indicators have experienced a positive change during the first half of 2017. Figures indicate that the industrial production values and the revenues have surpassed those of the previous year. Investment levels have only slightly increased but this is mainly due to the great base-value of the manufacturing industry for the previous year.

The performance of the construction industry has seen a more dynamic growth than the national average, even though the overall value of the contracts has significantly fallen.

The county's tourism industry remains mostly dominated by national visitors, overnights having increased due a greater demand on the national market.

Employment rates within the county seem rather optimistic, employee numbers for the second quarter having increased, while unemployment numbers have strongly fallen. Employment and unemployment rates show an overall better tendency than the national average.

Industry

During the first half of 2017, industrial companies with branches in the county of Fejér and employing at least 4 people have achieved a production value of 1306 billion HUF, which is an increase of 8,1 percent when compared to the same period of last year and 8,8 percent of the overall national value. During the same period, companies seated in the county of Fejér and employing at least 50 people have achieved a production value of 1215 billion HUF, which is an increase of 9,1 percent when compared to the previous year. The bulk part of the overall industrial production, a total of 1193 billion HUF have been realized by manufacturing businesses, showing an increase in performance of 9,0 percent.

By the end of June, industrial production companies have achieved net revenues of 1222 billion HUF total, which suggests

an increase of 7,9 percent compared to the same period of 2016. Almost 82 percent of the total revenues have been achieved from sales on foreign markets, 8,7 percent more than figures for last year.

Companies seated in the county of Fejér with at least 50 employees, actively employ a total of 39 347 people, an increase of 1546 positions compared to 2016 and mostly due to the increase in workforce concerning the automobile industry (+1442 people).

Investments

During the first half of 2017, commercial companies seated in the county have achieved a total investment level of 81 billion HUF, which shows an increase of 1,2 percent when compared to the same period of 2016. The total amount invested represents 3,9 percent of the overall national investments.

The most significant proportion of investments go to the manufacturing industry with 55 percent. Although overall investment levels have fallen by one tenth, this is mainly due to the unusually big base-value of the automobile industry's asset developments during the previous year.

Commercial companies have also increased their investments (17 percent overall) mostly by purchasing tangible assets. The construction and agriculture industries have only slightly increased their developments but the administrative service sector still lags behind.

Construction industry, apartment buildings

During the first half of 2017, construction companies having their seat in the county of Fejér and employing at least 5 employees have achieved a production value of 20,3 billion HUF, which is the equivalent of 3,1 percent of the national production value.

In spite of the overall increase in production levels, employee numbers in the construction industry have remained at their 2016 levels, numbering 3,9 thousand people.

As far as signed contracts are concerned, their overall value has risen to 14 billion HUF, figures showing a decrease of two thirds compared to the same period last year. During the first six months of 2017, the building of 106 new apartments has been finalized, which is almost three quarters more than during the same period of 2016.

Tourism

Numbers indicate that until the end of July 2017, 179 thousand guests have spent a total of 373 thousand overnights in the county's commercial establishments. Guest numbers have sharply risen compared to the previous year: foreign visitor numbers have increased by more than one fifth, while the number of national visitors has grown by 17 percent, almost 22 thousand more than last year. Overnights have also increased, although not at the same rate as the visitor numbers (for foreigners 5,7 percent and for nationals 11 percent). Based on the overnights, the largest group of foreign visitors is represented by German nationals (13 thousand), Ukraine (4,8 thousand) and Poland (4,3 thousand). For the first seven months, commercial establishments have seen gross revenues totaling 4.5 billion HUF, 11 percent more than for the same period last year, six tenth from overnights and the one quarter from hospitality.

Gross domestic product

In terms of purchase price, in the year 2015 the county of Fejér has produced 1499 billion HUF worth of gross domestic product (GDP), which essentially means that 4,4 percent of the national GDP has been produced in the county, thus placing the county on the 5th place in the national ranking.

The gross domestic product per capita in 2015 has come to a total of 3.6 million HUF, surpassing for the first time since 2000 and 2001 the national average (3,8 percent) and thus the county

managed to climb two positions placing 3rd after Budapest and Győr-Moson-Sopron.

Considering the specific amount of purchasing power parities as per the GDP per capita for 2015, figures reached 20 482 PPS which from the perspective of the EU member states' average means a total of 71 percent. Although still falling short of the EUs average development rate, the dynamic and steady developments seen since 2010 have made this indicator drop by 15 percent.

Commercial companies

According to data reported on June 30th 2017, there have been a total of 62 thousand commercial companies registered in the county of Fejér, an increase of 1,5 percent compared to the previous year, the biggest majority of which being enterprises.

The overall make-up of the companies' (28 to 72 percent) is predominantly composed of joint enterprises and small micro-businesses.

According to their main area of activity, most companies (23 percent) belong to the agricultural branch, mostly within an individual framework. They are closely followed by companies active in the real estate field (16 percent), science and technology (11 percent) and trading and commerce businesses (10 percent).

Labour market

According to the Central Statistics Office (CSO), during the second quarter of 2017 in the County of Fejér 198.2 thousand people were economically active within the population between the ages of 15-74. When compared to the previous year, this number is 5,6 thousand higher and 14,4 thousand higher than 10 years ago.

The participation rate is 63,4 percent, 2,2 percentage points higher than a year earlier. The group of economically inactive people (118 thousand) within the population has fallen by 7,8 thousand.

Employment statistics

The Central Statistics Office (CSO) has collected and published the data regarding companies seated in the county and employing at least 4 people, budgetary institutions and a certain circle of the non-profit organizations. During the first half of 2017 124 thousand people were employed by these organizations, which is 2,2 percent higher than a year earlier. Most are employed

by the manufacturing industry (36 percent) and trading and commerce (16 percent). Nearly 64 percent of employees performed physical labour, nine tenth were employed full-time and 76 percent worked in the private sector. Overall numbers have risen for the private sector (3,5 percent), while the public sector has seen a drop of 4,3 percent.

Wages

For the first six months of 2017, average monthly net earnings for full-time employees in Fejér County was 185 thousand HUF, 13 percent more than during the first half of 2016. Nevertheless, it still falls 8 500 HUF short of the national average. Compared to the previous year, wages have increased 26 percent in the health sector, 21 percent in the administrative, defense sectors, 17 percent in hospitality and catering, 15 percent in commerce and repair, 12 percent in constructions and 9,4 percent in the manufacturing sectors.

Job vacancies in the private sector

The dynamic economic development of the county did not only lead to an overall increase in employee numbers, but also to a wider range and number of available job offers on the labour market.

During the first half of 2017, companies employing at least 5 people had a total of 2487 vacant positions, which is 358 more than during the same period of 2016 and the highest rate of the past 5 years. Based on the number of vacancies, the demand for labor has increased the most in manufacturing industry (1177 vacancies), 5 percent more than during the first half of 2016. Labour shortage also strongly influences the trading and commerce sector with one third of vacant positions, but demand has also increased two-fold in the tourism and catering industry.

ÉV VÉGI KÉSZLETTISZTÍTÓ AKCIÓ!

VÁlasszon TÖBB, MINT SZÁZ
EGYEDI FELSZERELTSÉGŰ,
KÉSZLETEN LÉVŐ
AKCIÓS MODELLÜNK KÖZÜL!

Új autója mellé, most vezetéstechnikai
tréninget adunk ajándékba!

sapa: A jövő egyre fémesebb

A Sapa egy norvég székhelyű alumíniumipari cégcsoport, mely nemrég a Hydro csoport tagjává vált, így együtt 40 országban 35 000 alkalmazottat foglalkoztat. Büszké vagyunk arra, hogy a legtöbb prémiumkategóriás autóra gyártunk alkatrészeket, és nem csak termelünk, hanem fejlesztünk is, például a Land Rover, Jaguar és a Porsche cég is nálunk kifejlesztett technológiát használ.

Fejér megye két mutatóval is országos második helyen

Beszélgetés Molnár Krisztiánnal,
Fejér megye közgyűlésének elnökével

A megyei vezetés a rendszerváltás óta ritkán volt azonos platformon a két megyei jogú város vezetésével. Az elmúlt évek során kedvezőbb a helyzet, vajon ez segít-e a megye elnökének, Molnár Krisztiánnak, többek között ezt tudtuk meg a vele folytatott, megyével kapcsolatos beszélgetésből.

– Mielőtt a megye gazdaságával foglalkoznánk, határozzuk meg, mi a feladata a megyei önkormányzatnak!

– 2012. január 1-je óta módosultak a megye feladatai. Korábban – a választások lebonyolításán kívül – semmilyen középszintű feladata nem volt a megyéknek, alapvetően intézményfenntartással foglalkoztak a megyei önkormányzatok. Ide tartoztak a kórházak, egészségügyi, szociális, gyermekvédelmi, illetve oktatási intézmények. 2010 előtt a központi normatíva az intézmények költségeinek 30-50 százalékát fedezte csak, ezért a megyék kötvénykibocsátásra, hitelfelvételre kényszerültek.

– Jól értem, hogy a központi normatíva és a hitelek túl nem volt más bevétele a megyéknek?

– Sajnos nagyon is jól értem. A megyénél csak az okmányirodák illetékbevételeivel számolhattak, de ezt is elvette a szocialista kormányzat. A szocialisták

kimondott szándéka volt a megyék felszámolása, viszont kétharmados törvényről lévén szó, ez elbukott. Ekkor az aktuális belügyminiszter, Lampert Mónika azt mondta: a megyéket ki kell éheztetni! Ez be is következett, sorra mentek csödbe a megyék és a hozzájuk tartozó intézmények.

– Hogy lehetett ebből talpra állni?

– Arra talán mindenki emlékszik, hogy az új kormány 2010-et követően legelőször a megyéket konszolidálta, majd a települési önkormányzatokat, és vállalta át a tartozásokat. Nálunk, Fejér megyében több mint 10 milliárd forintos adósságállományt vett át a kormány. 2012. január 1-jével tiszta lapokkal kezdtünk. Az intézmények fenntartása elkerült tőlünk, viszont a területfejlesztés középszintű vezetése átkerült a megyékhez. E fejlesztések kapcsán a megye komoly pályázati összegekkel rendelkezik, és az elbírálásokban is közreműködik. 108 település van Fejér megyében, elég távol a központi irányítástól, de a fejlesztések középszintű irányításával a megye közvetlenül segíthet a településeknek. Az első két-három év arról szólt, hogy ezt a rendszert a nulláról, sőt a mínusból kellett felépíteni. A tervezés időszakában elődeimmel, Vargha Tamással és Törő Gáborral (mindketten megyei elnökök voltak) alakítottuk ki a megye működését. Korábban a települések valamilyen kiírt központi pályázatokra adták be ad hoc a pénzügyi igényeiket, aztán vagy nyertek, vagy nem, ma viszont előre felmérjük a legszélesebb társadalmi körben a települési igényeket, majd ebből alakítunk ki fejlesztési koncepciókat, az uniós és a haza források ismeretével.

– Túlzok-e, ha azt mondom, hogy ezzel a megye ezeréves történelmi szerepkörét kapta vissza?

– Kevés olyan tökéletes közigazgatási rendszer van, mint a Szent István által létrehozott megyék. Én inkább úgy fogalmaznék, hogy ismét elindultunk abba az irányba, hogy középszinten irányítva legyenek a beruházások, fejlesztések.

– A rendszer maga egy irányba fejlődik, de a feladatok kitűzésében és megvalósításában a megyék eltérnek egymástól?

– Igen. Magunknak kellett meghatározni a fő fejlődési célokat, programokat, emellett a források területén is magunk határoztuk meg az indikátor- és pontozási rendszereket, ami alapján bizonyos forrásoknál előnyben tudtunk részesíteni megyén belül is egyes térségeket, mint például a déli térséget vagy néhány célcsoportot. Természetesen vannak uniós és központi források, amelyek egyes elemeitől magunk sem térhetünk el, de a források nagy többségét megye-, és azon belül területspecifikussá tudtuk tenni.

– Többször is középszintű vezetésként említette a megyei önkormányzatot, adja magát a kérdés, hogy a többi szinttel, az országos vezetéssel és a településekkel milyen viszonyt tudtak kialakítani?

– 2010 óta konszolidálódott a korábbi helyzet, 2014 pedig vízvonalstó esztendőnek mondható. A megyei elnök munkáját nagymértékben segítik Fejér megye országgyűlési képviselői és a két megyei jogú város. Utóbbit azért is tartom fontosnak megnevezni, mert korábban a megyei jogú városok és a megye vezetése rossz értelemben versengett egymással. Mára jól látható, hogy a városok fejlesztései, jó gazdasági szereplései kihatnak a megyére is, és ez így van fordítva is. Arról nem beszélve, hogy Székesfehérváron nagyon sok nem fehérvári lakos dolgozik, jár be iskolába, óvodába vagy akár könyvtárba, kulturális intézményekbe.

– Azért az feltételezhető, hogy nem minden tökéletes Fejér megyében. Mi az, ami gondként ágaskodik ma is?

– A legnagyobb gondot a megye kétarcúsága okozza. Fejér északi része – Bicske, Mór, Fehérvár, Martonvásár térsége – nagyon fejlett ipari teljesítménnyel bíró terület. A déli térség – Sárbogárd, Enying környezete – pedig jóval elmaradottabb gazdasági, munkaerőpiaci szempon-

tokból. Ezt a kétarcúságot szeretnénk felszámolni, de úgy, hogy az ne menjen az északi rész rovására. Túloznék, ha azt mondanám, hogy a felzárkózást megoldottnak tekinthetjük, de már az ollu nem nyílik tovább, s ez is eredmény.

– Akkor lássuk Fejér megye gazdasági mutatóit!

– A teljesítőképességet általában a GDP/fő megállapításával szokták értékelni. Ez a mutató 2010 előtt mélyesen az országos átlag alatt volt Fejér megyében, 2014-re elértük az országos átlagot, 2015-re meg is haladtuk, a jelenlegi esztendőt már úgy kezdtük, hogy a GDP/fő értéke Fejér megyét az országos eredmények második helyére tette! Nem tartom szégyellnivalónak, hogy csak Győr-Moson-Sopron megye előz meg bennünket.

– Talán az emberek jobban érzik, ha arról tudunk adatot mondani, hogy mennyit visznek haza. A jövedelmek alakulásáról milyen információk vannak?

– Az egy főre jutó bruttó kereslet valóban beszédes mindenki számára. Nos, ez az adat is a második helyre rangsorolja Fejér megyét.

– Az imént említette a kétarcúságot, ami leginkább a munkaerőpiacon látszott. Hogyan alakultak ezek a mutatók Fejér megyében?

– Sajnos ki kell mondani, hogy a Fejér megyei gazdasági mutatók közül a munkanélküliségi ráta volt a leggyengébb 2013 előtt. Itt is felfelé haladunk, a foglalkoztatási mutatókkal az országos ötödik helyre kerültünk. Az aktív népesség 60 százaléka már foglalkoztatott, az északi térségben már a munkaerőhiánnyal kell küzdenünk. De délen is már idényjellegű munkanélküliségről beszélünk, de a mezőgazdaságban már ott is megjelenik az idényjellegű munkaerőhiány.

– Mit tesznek a déli térség gazdasági felemelkedéséért?

– A miniszterelnökség minden megyében egy fejlesztésért felelős miniszteri biztost nevezett ki, nálunk éppen a déli terület országgyűlési képviselőjét, Varga Gábort választották. Ez egyben meghatározta azt is, hogy melyik térséget kell hatványozottabban fejleszteni. Az Enyingi és a Sárbogárdi járást besoroltuk a szabad vállalkozási zónába, ami fontos adókedvezményt nyújt induló vállalkozásoknak.

– Ezt tavaly indították el, látszik-e már valamilyen eredmény?

– Nem beszélhetünk hatalmas növekedésről, de a tendencia egyértelműen javuló. A déli térségbe fordítottuk a Terület- és Településfejlesztési Operatív Program (TOP) pályázati forrásainak nagyobb hányadát. Ennek eredménye lett, hogy az ipar- és az útfejlesztés vonatkozásában átlagon felüli forrásokat biztosítottunk e területnek. A 4-5 számjegyű utak fejlesztésére több mint 2 milliárd forint forrás jutott, de ugyanerre 4 milliárd többletforrást tudtunk kilobbizni a megye déli részére. Ennek azért van jelentősége, mert csak két megye volt, amelyek a TOP-forrásokhoz pluszforrást tudott szerezni.

– A megye összességében mennyi forrással rendelkezett ebben az uniós ciklusban?

– 32 milliárddal számolhattunk, és ehhez jött az a többlet 4 milliárd. Az ipari parkok telepítésére, fejlesztésére ebben az uniós ciklusban közel 4 milliárd forintot szánunk. A helyi piacok fejlesztésére, ösztönzésére 1 milliárd forintot szánunk. Fontos bevételi forrás a turizmus, érthető, hogy csak a TOP-keretből 3 milliárd forintot szánunk ennek a területnek. A megyei foglalkoztatási paktummal kapcsolatosan 2,6 milliárd forintot költünk arra, hogy a képzéseket segítsük, csökkentsük a munkanélkülieket, az inaktív dolgozókat. 900 új munkahelyet szeretnénk az utóbbi összegből létesíteni.

– Többmotoros rendszert dolgoztak ki tulajdonképpen?

– Lehet ezt így is mondani, de a rendszer nagyon sokat köszönhet Székesfehérvárnak is, ahol olyan gazdasági fejlődés indult be, hogy már potenciális munkaerőhiányról beszélhetünk, ám a megyeszékhely ipari teljesítményeinek adatai is hozzájárulnak a megye javuló mutatóihoz – többek között ezért is csatlakoztunk a kulturális főváros fehérvári pályázata mellé.

– A két megyei jogú várossal közösen hány lélekkel számol a Fejér Megyei Önkormányzat?

– 426 ezer jelenleg, de a lélekszámcsökkenés lassul, talán tíz éven belül sikerül megállítani a családtámogatási politikával.

Robotika Székesfehérváron, avagy a világ legkorszerűbb technológiái városunkban

Cser-Palkovics András polgármester szerint csak az előremenekülés segíthet a munkaerőhiányon

A negyedik ipari forradalom, azaz az Ipar 4.0 folyamatának nyertese kell hogy legyen Székesfehérvár – vallja Cser-Palkovics András. Székesfehérvár polgármestere szerint csak egyedül ez a törekvés alapozhatja meg azt a jövőképet, mely szerint Alba Regia hosszú távon is közép-európai gazdasági erőcentrum legyen. Erről szólnak a város képzési fejlesztései, az Alba Innovár projekt, de a jóléti fejlesztések is, a Város Zöld Tüdeje Program vagy a multifunkciós csarnok építése is.

- Úgy tűnik, az iparüzési adóból származó bevétel idén is kiemelkedő lesz Fehérváron.

- Valóban, gazdaságilag sikeres esztendőt zár a székesfehérvári vállalkozások széles köre. Minden esély megvan arra, hogy minden korábbi rekordot megdöntsön a város adóbevétele, s elérjük a 15 milliárd forint fölötti összeget. E teljesítmény mögött egy - véleményem szerint - minden szektort érintő gazdasági növekedés húzódik. Ez adja meg a városnak azt a mozgásteret, hogy saját maga döntsön számos fejlesztésről, esetleg működtetési pluszfeladatok felvállalásáról. És persze az sem mellékes, hogy ennek a bevételnek is köszönhető, hogy magánszemélynek továbbra sem kell Székesfehérváron helyi adót fizetnie. Köszönet ezért a város gazdasági szereplőinek és az ott dolgozóknak, hiszen az ő munkájuk alapozza meg azt a lehetőséget, hogy a város többmilliárd forintnyi saját erős beruházást hajthasson végre idén és jövőre is!

- Az elmúlt években szinte mindig milliárdos nagyságrendű volt az iparüzési adóbevétel növekedése. A munkaerő- és a

kapacitáshiány árnyékában azonban nehéz elképzelni, hogy ez a növekedés fenntartható hosszú távon. Mi lehet a kiút?

- Ez a legfontosabb kérdés, ami egyszerre kell hogy foglalkoztassa az önkormányzatot, a gazdasági szereplőket és a köznevelési, felsőoktatási intézményeket is. Sőt, Fehérvár vonatkozásában, mivel városunk a magyar gazdaság számára is kiemelten fontos központ, azt gondolom, az állam számára sem mindegy, hogy erre a kérdésre közösen milyen válaszokat leszünk képesek adni. A munkaerőhiány számos területen tapasztalható, kiemelten igaz ez a várost érintően az építőiparban, hanem a közsféra esetében is, ezt magunk is tapasztaljuk a pályázatok előkészítésénél, lebonyolításánál.

- Készül-e valamilyen előremenekülési stratégia?

-Mindegy, hogy mi a véleményünk a digitális technológiákról és a robotokról, ez a kérdés a jövő szempontjából megkerülhetet-

len. Az ipar 4.0 korszaka küszöbén állunk, de lehet, hogy be is léptünk már a szobájába: a munkaerőhiány kérdése az ipar a robotika és a digitális technika választ adja. Amelyik munkafolyamatot lehet, robotokkal, automatizálási folyamatokkal oldanak meg. Ehhez persze a robotokat irányító, programozó szakemberek is szükségesek. Az ő képzésük lesz az egyik válasz a munkaerőhiány kérdése. Az Alba Innovár 1. ennek a folyamatnak az első lépcsője, ahol a digitális kompetenciákkal szeretnénk megismertetni a fiatalokat. Ők egyébként készség szinten már használják ezeket a technológiákat az okostelefonokon, tableteken keresztül, ám arról nem biztos, hogy tudnak, milyen egzisztenciális lehetőségek rejlenek mindebben. Ezekkel a lehetőségekkel, az ide vezető, helyben elérhető képzésekkel kell megismertetnünk őket. És nem mellékesen azzal is, hogy a Székesfehérváron termelő technológiák a világ legjobbjai: nincsen korszerűbb technológia sem Dél-Koreában vagy a német iparban, de az amerikaiban sem. Szerintem a következő években ezek a technológiák még inkább elterjednek Székesfehérváron. A cél tehát a közös válaszok adása, ebben kell kérni az állam segítségét is.

- Alba Innovár 1.-ről beszélt, ezek szerint lesz folytatás is?

- Azt gondolom, igen. A fejlesztés második lépcsőjében a robotikával és az iparban működő digitális technológiák használatával kell megismertetni a fiatalokat, részben a szakképzés, részben a felsőoktatás irányában. Ennek elsősorban az Óbudai Egyetem lehet a központja, kisebb részben pedig a Corvinus egyetem fehérvári campusa. A duális képzésnél nincs jobb lehetőség erre: képtelenség és talán felesleges is minden

robotikai technikát egy helyre zsúfolva tanítani, viszont a cégeknél, mint említettem, világszínvonalú gépeken tanulhatnak a hallgatók. Valamilyen típusú, robottechnikával foglalkozó laborrendszert ettől függetlenül létre kell hozni. Ez ügyben tárgyalunk több céggel, akik magát a technológiát adnák. A fiatalok képzésén túl átképzésre is szükség van, hogy az iparban ma dolgozó emberek a robotika korában is tudjanak teljesíteni. Székesfehérvár nyertese kell hogy legyen az Ipar 4.0 korának. Ha így lesz, a város erős gazdasági szerepe a következő 15-20 évre is biztosított lesz. Számos olyan céget ismerünk, akik már eldöntötték, hogy a következő 2-3-4 évben részben vagy szinte egészében áttérnek erre a technológiára. Ez azt is jelenti, hogy a termelési volumen nő, így az iparüzési adó is, amiből fejleszteni lehet a várost. De talán ennél is fontosabb, hogy ez alapozza meg azt a jövőképet, hogy közép-európai szinten hosszú távon is gazdasági erőcentrum legyen Székesfehérvár. Ezúton is kérem a gazdasági szereplőket, hogy a problémák felvetésével, illetve az azokra általuk megfogalmazott javaslatokkal keressenek meg akár személyesen, akár Facebook- vagy Twitter-oldalomon keresztül.

- Fehérvár tavaly az ország keleti részéből óriásplakátokon csábította a munkaerőt. Mi lett ennek az eredménye, különösen annak tükrében, hogy azért 80-90 ezer forintos albérletet nem könnyen fizet ki egy áttelepülő sem?

- Fehérvár valóban magasabb költségű város, de a jövedelmi szint is itt a legmagasabb. A cégek nem vártak az utolsó pillanatig, hanem éveken korábban elkezdtek bizonyos bérfejlesztéseket. Véleményem szerint ezek a jövedelmek még tovább

emelkednek majd, s arányosan magasabbak lesznek az ország más részén jelenlévőnél. A felhívásra több száz érdeklődő volt, de csínján kell bánni az idecsábítással: akit idehívunk, annak irányában azt a felelősséget is vállaljuk, hogy nemcsak a mában adunk neki munkát, hanem hosszú távon is kap feladatot. Nem biztos, hogy látható még pontosan, a robotika milyen változást hoz majd a munkaerő-szükséglet kérdésében! Ez a város átélt már több ipari változást, az átmenetben mindig voltak nehézségek, gondoljunk csak a huszadik század elejére vagy a szocialista nagyipar összeomlása utáni időszakra. Azt gondolom, most is az átmenet korát éljük, de az átmenet nem lesz ennyire drasztikus és nehéz.

- A jó fizetés nem minden, mik azok a beruházások, amelyek az életminőséget javítják?

- A multifunkcionális rendezvénycsarnok, a kórházfejlesztés, a középiskolai campus, a rendelőfelújítási program mind ilyen, de a Fehérvár Tüdeje program, ami 400 hektáros zöldterület-fejlesztést jelent, kifejezetten ezt a célt szolgálja. Uniós támogatásból 18,5 milliárd forint áll a város rendelkezésére a következő években, az idei költségvetés pedig 6,5 milliárd forintos saját erős fejlesztést tartalmazott. A leginkább látszó saját erős beruházásokat a Saára Gyula-program fogja össze: még most év végén is zajlik például a Pozsonyi út felújítása, de számos járda, parkoló épült, újult meg. Jövőre legalább ilyen nagyságrendű saját erős fejlesztést tervezünk, sőt, az iparüzési pluszbevételnek köszönhetően több, 2019-re tervezett fejlesztés is megvalósulhat 2018-ban! A cél az, hogy minden városrészben legyen életminőséget javító beruházás.

- A Modern Városok Program esetében úgy tűnik, nem a források szűkössége, hanem az építőipar kapacitáshiánya határozza be, hogyan haladnak majd előre a nagyszabású fejlesztések. Elkészülnek mindennel időre?

- Jóval több mint száz milliárd forintnyi az a fejlesztés, amit a kormányzat elfogadott Fehérvár vonatkozásában. Ez egy nagyon nagy volumen, amihez az építőipar munkaerőhiánya társul. Ez egészen biztosan felvet kérdéseket a jövőben. Kérdés például az is, hogy mekkora lesz mindennek az árdragító hatása, esetleg jelenti-e ez fejlesztések megvalósulásának időbeli csúszását. Bizakodóak vagyunk, de óvatosak is. Kiértük a multifunkciós rendezvénycsarnok kivitelezési eljárását, várhatóan tavasszal lesz meg a nyertes, s utána az építkezés elkezdődhet. A kórház esetében – amit nem mi koordinálunk – ugyancsak hamarosan elindul a kivitelezési közbeszerzés, és elkészültek a középiskolai campus első ütemének engedélyes tervei is. 2018-ban e projekt esetében is szeretnénk kiírni a közbeszerzést magára az építkezésre. A Fehérvár Tüdeje esetében pedig arra kértük a tervezőket, jelezzék, hol érdemes már akár a jövő évben elkezdni a faültetést a Palotavárosi tavak környékén, ebben ugyanis a város számos cége partner. Összességében tehát azt mondhatjuk, hogy 2018-ban is komoly fejlesztések valósulnak meg, és azok folytatódni fognak a következő években is. Ezúton is köszönöm a fehérvári gazdasági szereplőknek és az ott dolgozó munkavállalóknak az egész éves munkát, hogy együtt fejleszthetjük ezt a várost. Mindenkinek szép adventet, áldott, békés és boldog karácsonyt kívánok, valamint gazdasági értelemben legalább az ideinek megfelelően sikeres új esztendőt!

SZÉKESFEHÉRVÁRI JÓTÉKONYSÁGI ESTÉLY

Miklós Erika

KÖZREMŰKÖDÉSÉVEL

Hotel Magyar Király**** Székesfehérvár, Fő utca 10.
2018. január 6. szombat, 19.00 óra

További információ: Tourinform Iroda Székesfehérvár, Oskola u. 2-4. Telefon: (22) 537-261
Hotel Magyar Király**** Székesfehérvár, Fő u. 10. Telefon: (30) 213-58-59
Szervező: Székesfehérvár Megyei Jogú Város Önkormányzata Székesfehérvár, Városház tér 1.
Telefon: (22) 537-154

Már relatív munkaerőhiány van a megye déli felén is

Beszélgetés Varga Gábor képviselővel, fejlesztési miniszteri biztossal

A megye déli részén a korábbi 20-25 százalék helyett immáron csak 6-7 százalékos a munkanélküliség. A leszakadás rémével évtizedekig viaskodó térség jelenéről, lehetőségeiről kérdeztük Varga Gábort.

Varga Gábor a Miniszterelnökség Fejér megye fejlesztéséért felelős miniszteri biztosa immáron több mint két éve. Feladata a területfejlesztés szereplői közötti koordináció, pénz fölött nem diszponál. Megbízásáért külön juttatásban nem részesül - tisztázzuk az országgyűlési képviselővel rögtön beszélgetésünk elején. A tevékenységéhez jó terepet jelentettek például a TOP-források, amikor a megyei önkormányzat 36 milliárd forintot osztott el a pályázó települések között a területi kiegyenlítés elvét szem előtt tartva.

Korábban sokat tett, sokat lobbizott azért, hogy az Enyingi és Sárbogárdi járás területén szabad vállalkozási zóna jöjjön létre. Ez 2015 végén megvalósult, a képviselő ehhez fűzött reményei azonban máig nem teljesültek teljes mértékben. Azt gondolta – mondja –, hogy a vállalkozások elni fognak a szabad vállalkozási zóna adta kecsegtető lehetőségekkel, melyek az adminisztratív és adókönyvitésekben, munkahelyteremtő támogatásokban nyil-

vánulnak meg. A gazdasági élet szereplői azonban közömbösek maradtak.

Persze ehhez az is hozzájárul – tette hozzá Varga Gábor, aki korábban Cece polgármestere volt –, hogy 2010 óta sokat változott a helyzet. 740 ezerrel többen dolgoznak, és relatív munkaerőhiány jellemzi Fejér megye déli térségét is. A korábbi 20-25 százalékkal szemben már átlagban 6-7 százalékosra csökkent a munkanélküliség. A megváltozott foglalkoztatási helyzetet jól illusztrálja Szabadhidvég példája: az önkormányzat a belügyminisztérium támogatásával a településen is elindította a Start munkaprogramot, melynek keretében négy éve csaknem 110-en dolgoztak. Most alig félszázan – mondja Varga Gábor, akitől megtudtuk: a relatív munkaerőhiány a megye déli felén leginkább a mezőgazdaságot, az építőipart, a szociális ágazatot érinti.

Az ipar nem igazán jellemző ezen a területen a változást a TOP-pályázaton ipari parkok fejlesztésére, létesítésre elnyert támogatástól várható. Ezen pályáza-

tok kedvezményezettjei Enying és Sárbogárd. A megfelelő infrastruktúra azonban önmagában kevés az iparfejlesztéshez. Márpedig a térség nem áll jól a humán erőforrás tekintetében, a szakképzett emberek hiánya a jellemző. Amikor az egyik magyar nagyvállalatnak még működött a termelőüzeme Sárbogárdon, a városban több mint 70 mérnök dolgozott. Most húszat is nehéz lenne összeszedni – fogalmaz Varga Gábor.

A térség számára immáron kézzelfogható kitérési lehetőséget jelent a paksi fejlesztés. Ha megvalósul, számottevő elszívó hatása lehet, amely több települést is érint majd 25-30 kilométeres távolságon belül. Az elszívó hatás mellett azonban az újabb, nagy volumenű paksi beruházás persze lendületet is adhat ennek a déli térségnek. A megye déli részén halad majd át az M8-as, aminek a kiviteli terveire 10,5 milliárd forintot irányzott elő a kormány. Ha megépül, ugyancsak nagy lökést adhat a fejlődésnek – villantja fel a jövőt a Fejér megye fejlesztéséért felelős miniszteri biztos.

Fotó: Pesti Tamás

Varga Gábor szavai szerint a térség számára immáron kézzelfogható kitérési lehetőséget jelent a paksi fejlesztés

Ezen a vidéken egyébként – vagy száz éve – egy másik elszívó erő is érvényesül. Ezt a megyeszékhely gyakorolja az itteni vállalkozókra. Ezt azonban ma már sikerrel ellensúlyozhatja a távmunka. Aki pedig innen dolgozik, az élvezheti azokat az előnyöket, amelyeket a kellemes, szennymentes környezet, a vonzó turisztikai adottságok jelentenek.

Varga Gábor arról is beszámolt beszélgetésünk során, hogy örömdetes mozgolódás, ígéretes pezsgés tapasztalható újabban a szőlőhegyek környékén. Példaként Soponyát, Kálozt, Lajos- és Mezőkomáromot, valamint Enyinget,

Sárbogárdot említette. Kezdi felfedezni a települések határában fekvő szőlőhegyeket, amelyek messze többet jelentenek pusztá ültetvényeknél. Ez a folyamat azzal kecsegtet, hogy az itteniek visszatérhetnek gyökereikhez. S ennek fontos szerepe lehet a népesség megtartásában – tudtuk meg a honatyától.

Varga Gábort persze szűkebb pátriájáról is kérdeztük.

– Már Cecén is az a helyzet, hogy a munkanélküliség inkább szociális kérdés, mintsem foglalkoztatási. Sajnos. Az itteni Start programnak köszönhetően számosan kerültek vissza a versenyszírfára.

A program fontos feladatát teljesíti: átvezeti a munkájukat elvesztő embereket a krikus, közbűlő időszakon, amikor a napi rendszerességgel meglévő elfoglaltság hiánya a feleslegesség érzetét kelti sokakban, s megadja azt a lökést, ami lassanként a család lecsúszásához vezet – mondta el válaszában Varga Gábor, akitől azt is megtudtuk, hogy a családi adókedvezmény áldásos hatásának következtében olyanok is egyre többen vállalnak munkát, akik körében ez korábban nem volt feltétlenül jellemző. Egy építőipari vállalkozó számolt be arról, hogy a lakosság már olyan rétegére is lehet alapozni a munkánál, amelyre korábban nemigen. A segédmunka az építkezéseken aztán lépcsőfok lehet az előrejutáshoz – számolt be a képviselő.

Varga Gábor az általa tapasztaltak alapján egyébként úgy véli: az európai bérszínvonalhoz történő felzárkózást a munkaerőpiac fogja kikényszeríteni. Az, aki nagyvállalatnál két műszakban dolgozik, és legalább két gyerek után veszi igénybe az adókedvezményt, olyan összegű bért kereshet, amelyet – például – egy pedagógus sem.

A megye déli részén a feldolgozóipar, valamint a turiztika fejlesztése kell jelentse a fő csapásirányt. Székesfehérvár és Dunaujváros ipari hegemoniájának megtörése nem fog menni, Sárbogárd és Enying esetében azonban helye van az iparfejlesztésnek is. Ehhez persze jó infrastrukturális feltételek kellenek, amelyek megteremtése most zajlik. Fontos az oktatás és az egészségügy fejlesztése. Ennek érdekében több iskolát felújítanak a térségben. Abán és Enyingen új rendelőt nyitottak, a sárbogárdi felújították. Megépült az abai mentőállomás, az enyingi pedig új helyre költözött, továbbá új épül Sárbogárdon. És megszárdult a közbiztonság is, ami ugyancsak nem elhanyagolható tényező. Ez köszönhető a négy új rendőrsőrnél, melyeket Mezőfalván, Abán, Sárkeresztúron és Cecén hoztak létre. Sárbogárdon pedig új kapitányság épül közel egymilliárd forint értékben. Két-három év múlva már mutatkoznak majd a mostani nyertes TOP-pályázatok gyümölcsei is, s a miniszteri biztos bízik abban, hogy előbb-utóbb – a Modern Városok Programhoz hasonlóan – olyan program is születik, ami a kisvárosok és a vidéki települések további fejlődését segíti – mondta el végezetül Varga Gábor.

Élni kell a lehetőségekkel!

Pannónia Szíve, Velencei-tó, borturizmus, agrárkutató-központ, vidéki kalandozások. Csak néhány azokból a szerteágazó gazdasági fejlesztésekből, amelyek már megvalósultak, és rövidesen számítani lehet rájuk. Fejér megye jó fekvésű járásai képesek élni adottságaikkal, lehetőségeikkel.

Tessely Zoltán országgyűlési képviselő, Etyek, valamint a Szent László- és Váli-völgy területfejlesztéséért felelős miniszterelnöki biztosa hetedik éve képviseli a Fidesz színeiben három járás harmincöt települését a Parlamentben. Fejér megye a számok alapján gazdaságilag a legfejlettebb megye. Az ismert jellemzők – autópályák, főváros közelsége, ipari fejlettség, jó minőségű mezőgazdasági területek – ösztönözték a hazai és külföldi befektetőket. A képviselőt a fejlesztésekről s a tervekről kérdeztük, némi személyességgel megfűszerezve.

- A munkáról nyilatkozik általában, ez természetes. Ezúttal idézhetnénk egy kis személyes múltat?

- Fejér megyéhez kötődöm családom révén, bár édesapám Nagytéténybe való. Kajászói édesanyámat vette feleségül, a Martonvásár-Baracska vasút állomásfőnöke volt, Martonvásáron éltünk az erdőszéli szolgálati lakásban, hat évvel idősebb nővéremmel ketten vagyunk testvérek. Édesanyám tisztviselőként dolgozott negyvenkét éven át a baracscai tanácsnál. A szomszédunkban lakott Spányiel Pali bácsi hivatásos vadász, vele jártam az erdőt, nagyszerű kutyakiképző is volt, onnan a kutyaszeretetem – ma öt kutyánk van, köztük egy rottweiler, vizsgázott munkakutyá. Pali bácsi világrekorder őzbakot lövetett ki 1965-ben, a 80-as évek közepéig tartotta a rekordját. Az ő hatására jelentkeztem a soproni erdészeti szakközépiskolába, de mire érettségiztem, tudtam, nem maradok a pályán, amire úgy vágytam. Kis túlzással: több volt az erdész, mint a fa. A természet tisztelőt és szeretetőt azonban mélyen belém nevelték. Az ELTE biológia-földrajz tanári szakán diplomáztam, megszereztem a néptáncoktatói végzettséget, Martonvásáron tanítottam. 1995-öt irtunk, a Horn Gyula-Magyar Bálint kormány és oktatási kurzus alatt nulla perspektívát láttam magam előtt – mondjuk így. Nőtlenként szedtem a sátorfámat, s Angliában próbáltam szerencsét.

- Ma is sok fiatal megy! Várták ott?

- Ó, hogynem! De félre a tréfát, ez az Európai Unióhoz való csatlakozásunk előtt történt. Akkor még nem volt nyitott a munkaerőpiac, fél éves vízzummal, csekély nyelvtudással kezdtem, fizikai munkásként. Sokat tanultam, nem bántam meg, az ötödik évre középvezetői szintre jutottam. És akkor megijedtem: itt akarok maradni? Nem! A hét évet látom a külföldön eltöltött kritikus időközöbnek. Addigra halványulnak az itthoni emberi kapcsolatok, s a kintiek kezdik felülírni azokat.

- A mai fiatalokra is ez jellemző, ha elhagyják a hazát?

- Sajnos még inkább. Én sajátos nemzedékhez tartozom. 1967-ben születtem, eszmélésem idején párhuzamos hatást gyakorolt ránk a világ popzenéje és a népzene. Led Zeppelint és Rolling Stonest hallgattunk, ám Erdélybe jártunk, kokárdát viseltünk március 15-én, a globalizáció hatása még a rendszerváltás környékén sem volt olyan erős, mint manapság. Még énekeltünk, a nálunk fél generációval idősebbek magyar nótát is, amiről ma már tudom, hogy az is fontos identitás- és kultúrahordozó. A mai fiatalok külföldön mit énekelnek, ha összegyűlnek? Milyenek a kötődéseik itthon? Erre nagy figyelmet kellene fordítanunk. A határon túli magyarok mostanáig az anyaországba jöttek, ha szerencsét próbálni indultak, vagy magyar hazát kerestek, ma lehet, nyugatabbra veszik az irányt. Kárpátalja kiürült, az orosz-ukrán konfliktus, a gazdasági mélyrepülés meggyorsította az ottani magyarok távozását, s messzire menekülnek a gondok elől.

- Nem javasolná a hajdani mesterlegények vándorlásához hasonló próbát az ifjaknak?

- Dehogynem, azt mondom, amit a miniszterelnök szokott hangoztatni fiatalok előtt. Induljanak útnak, szerezzenek tapasztalatokat, tanuljanak nyelvet, s aztán térjenek haza!

- Az ön hazatérését politikai útválasztás és karrier követte.

- A bicskei Szent László Katolikus Általános Iskolában tanítottam 2002-től nyolc éven át. Az iskola gyors fututással lett népsze-

Tessely Zoltán országgyűlési képviselő, miniszterelnöki biztos

rű, ám sajnos az akkori tanítványaimat nem látom ma misén, pedig ennek ma új értelemben van óriási jelentősége. Családot alapítottam, három lányunk van, Eszter, Anna, Borbála, feleségem pénzügyi területen dolgozik, vezető pozícióban. Értékrendem és közéleti irányultságom hatására politikai útra tértem, időközi választáson polgármesternek választottak a Fidesz színeiben 2008-ban. Mellette még két évig tanítottam, 2006-tól a Fejér megyei közgyűlés tagjává választottak, 2010-ben országgyűlési képviselő és polgármester lettem, 2014-ben képviselő, egy év múlva miniszterelnöki biztos. Sok munkám van, de ez korántsem panasz. A határon túli magyarok sorsa pedig minden korábbinál fontosabb számomra.

- Martonvásáron milyen fejlesztések történtek, s mit terveznek?

- Hosszú lenne a felsorolás, nagy léptekkel haladt Martonvásár. Az adóssággal küzdő községi önkormányzatból járási székhely lett, immár városként, jelentős tartalékokkal. Megépült a Brunszvik-Beethoven Kulturális Központ, a sportcsarnok és a sportközpont – jelenleg folyamatban az általános iskola bővítése, kilenc új osztályterem készül. A járási hivatal korszerű, felújították a városházát, utak, járdák épültek, az ország legjelentősebb óvodaműzeuma itt található. A Pannónia Szíve turisztikai program további fejlesztéseket ütemezett Martonvásárra. Megállapodás született a kormány és az MTA Agrártudományi Kutató Központ között, hogy agrárinnovációs központot alakítanak ki - látogatóközponttal. Ipari gazdasági területre 157 hektárt különítettek el, ennek 70 hektárján az állami tulajdonú Nemzeti Ipari Park Üzemeltető és Fejlesztő Zrt. (NIPÜF) csarnokok építésével előkészíti a gazdasági környezetet az új vállalkozások fogadására. Ezen belül húsz hektáron napenergiapark építését tervezi a Magyar Villamosművek Zrt. (MVM), ennek a beruházásnak az elején tartunk.

- Bicskén is látványosan megszépült a városközpont, a belterületi utak, járdák folyamatosan épülnek. Miniszterelnöki biztostként mit emelne ki a tervek közül?

- Európai uniós forrás segítségével teljes árvízvédelmi rendszert kivitelez a Szent László-patak mentén az Országos Vízügyi

Főigazgatóság (OVF), 2018 februárjában indul a beruházás. Kikotorják a medret, megépülnek a vízvédművek, a Tarjáni-tavak és Csabdi között víztározó épül. Fontos az érintett területen a bicskei lakóövezet és ipari terület védelme. A bicskei Batthyány-kastély parkját felújítottuk, további turisztikai célú hasznosítások következnek. A bicskei ipari park új cégeket vár az árvízmentesítés után, ahol eddig az időjárás miatt aggódtak. A Szent László-évnél ez méltó lezárása, ilyen értelemben is ünnep. A Vál-völgye Tájvédelmi és Természetvédelmi Egyesület közreműködik a szóban forgó terület természetvédelmében, a turisztikai vonzerőt növelendő. A Vál-völgyi Kisvasút és a Pancho Aréna jelentőségét nem kell hangsúlyoznom. Bicskén épül az új járási kormányhivatal, különböző közlekedési ágakat összekötő csomópont a nagyalomásnál. Megújult telephelyen sportolhatnak a bicskeiek, a Bicskei Torna Club (BTC) Kerecsendi Kiss Márton utcai sporttelepén.

- A gárdonyi járás kincse a Velencei-tó, a közelség okán ez beletartozik Budapest agglomerációjába. Európa legbiztonságosabb országaként milyen lehetőségek vannak az itteni turizmus bővítésére?

- Tudni kell, hogy a nemzeti forrásokat csak a kiemelt turisztikai területekre lehet allokálni, tehát a cél bekerülni a kiemelt terület kategóriába. A Pannónia Szíve turisztikai program ilyen, Csabditól Ráckeresztúrig, Gánttól Etyekig huszonkét település érintésével. A Velence-tó teljes partfal-rekonstrukciójára tizenöt milliárd forint áll rendelkezésre, 2017 decemberében start! A pákozdai Katonai Emlékpark már most igen látogatott, ahogyan a sukorói arborétum és vadspark is. Hamarosan átadjuk a Bence-hegyen az új kilátót, és nem is olyan régen avattuk Miska huszár óriási szobrát Pákozdon, az M7-es autópálya mellett. Büszkék vagyunk a velencei-tavi kerékpároskór kialakítására is. Gárdonyiban kisebb ipari parkot alakítunk ki – a turizmus a régióhoz, az adott környezethez illeszkedő vállalkozásokkal nem ellenérdekel.

- A Pannónia Szíve program Etyekkel indult útjára, a tervek itt váltak legelőször valóra. A „próba” sikerült?

- Menet közben folyamatosan nőtt a község és a környékbeli szőlőhegyek, a kialakított újhegyi Gasztrosztány látogatottsága. Az Öreghegy, a Körpince, a Kecsegyődor gyönyörű prэшázai, a megújuló szőlőültetvények, a rusztikus épített környezethez és a tájhoz igazodó fejlesztések (útburkolás, közvilágítás, internet-hozzáférés) ötvözik a tradíciókat a mai igényekkel. A Korda Film-park a „ráadás” – Etyek több területen kínál kuriózumokat. 2018 tavaszán négy nagy borászati központ átadását tervezzük, a miniszterelnöki biztost is várjuk az avatásokra.

- Személyes véleményével, élményeivel kezdtük a beszélgetést, ezzel is zárjuk. Mi lenne az?

- Nagyon jó érzés volt az Etyek-Bicske-Csabdi-Tarján kerékpárút átadásán részt venni, tudni, hogy részem volt ebben a nagyszabású beruházásban. A több leágazás és becsatlakozás révén hosszabban lehet folyamatosan és megszakítás nélkül biciklivel eljutni a kiépített kerékpárutakon számos településre – a legszebb tájakat átszelve. Az épülő kerékpárútvonalakkal együtt ez a jövőben megteremti az összeköttetést Etyekről északon Esztergommal, délen pedig Ercsivel. A továbbiakban létrejön a Dunát követő Eurovelo 6 nemzetközi kerékpárút fővárost kikerülő szakasza, bekapcsolva Pannónia szívé, Fejér megye északi részét a nemzetközi kerékpárturizmus legfőbb csatornájába, olyan különleges csomóponttal, ahová befut a Budapest-Balaton kerékpárút is.

Velencei-tó

– a fejlődés az egész megyére kihat

A Velencei-tó térségében az elmúlt években olyan turisztikai fejlesztések valósultak meg, amelyek nemcsak a térségre, hanem egész Fejér megyére komoly hatást gyakorolnak. L. Simon László parlamenti képviselővel, az Országgyűlés Mezőgazdasági bizottságának alelnökével beszélgettünk.

– A közelmúltban milyen – értékkel, forrással – kiemelt turisztikai fejlesztések történtek Fejér megyében, illetve szűkebben a Velencei-tó körzetében?

– A rendszerváltozás óta eltelt két és fél évtizedben a Velencei-tó térsége elvesztette a hetvenes évekre megszerzett turisztikai rangját. Ennek az egyik oka a fejlesztések elmaradása, de ez az ok egyben következmény is, hiszen ha valamely település vagy térség nincs rajta a turisztikai térképen, ha valamely vidéknek nincsen erős képviselője és lobbijereje, akkor egy idő után csökkenni kezdenek a források és elmaradnak a fejlesztések. Szerencsére 2010-et követően a második és a harmadik Orbán-kormány jelentős figyelmet fordít a Velencei-tóra, s a Magyar Turisztikai Ügynökség (MTÜ) életre hívásával további lehetőségekre számíthatunk. Konkrét eredmény például, hogy a 2010-es kormányváltást követően az addigra megfeneklett, anyagilag bizonytalanra vált velencei Korzó beruházást sikerült megmenteni, Velence így el tudta kerülni a csődöt, illetve a sok százmilliós uniós forrás visszafizetését.

– A Korzó építését még az előző ciklusban kezdték el, miképpen az Ön által felavatott pákozdi kerékpárutat is. Mi az, ami már kizárólag a fideszes kormányzati időszakhoz köthető?

– Az általunk kitalált, időközben megvalósult vagy éppen befejezés előtt álló beruházásoknak hosszú a listája, így csak pár dolgot emelek ki az elmúlt hét év eredményeiből: három szakaszban fejlesztettük a tó környéki kerékpárutakat, először a 12 kilométeres déli parti úttal, majd a Sukorót Nadappal összekötő út, illetve a Velence–Kápolnásnyék szakasz következett. Hamarosan haladunk tovább a Korzó körüli áldatlan biciklis állapotok felszámolásával, illetve a Kápolnásnyék–Pázmád útvonal kiépítésével. A kormány 300 millió forintos támogatásának köszönhetően teljesen felújítottuk Kápolnásnyék központját, ez a fejlesztés jól igazodott a Velencei-tavi Kistérségért Alapítvány által csodásan felújított Halász-kastély fejlesztéséhez, a kastélmúzeum megnyitásához. Ne feledjük, hogy Budapest felől a tavunkhoz az autópálya felől Kápolnásnyéken át vezet az út, a tó igazi kapuja valójában Vörösmarty szülőfaluja. Ugyanakkor Sukoró központja is megszépült, értékes köztéri alkotással gazdagodva. Megjegyzem, az el-

L. Simon László parlamenti képviselő, az Országgyűlés Mezőgazdasági bizottságának alelnöke

múlt években több jeles műalkotást állítottunk fel a tó környéki települések közterein, mint az előző két és fél évtizedben összesen. A kormány a gárdonyi városháza felújítását is jelentős összeggel támogatta, az energetikai korszerűsítésnek természetesen pozitív esztétikai, településképi következményei is lettek. Agárdon a Velencei-tavi Vízi Sportiskolát (VVSI) fejlesztettük több mint két-

milliárd forintból, itt új sportszálló és étterem is működik azóta. A sukorói arborétumban az állami erdészeti vállalat, a VADEX Zrt. a Nemzeti Kulturális Alap segítségével teljesen megújította a természetudományi kiállítását, de a cég ugyanitt kis vadasparkot is nyitott, ez nyilván növelni fogja a látogatottságot.

– A velencei kilátó is a VADEX beruházása?

– Majoros Gábor vezérigazgató úr kezdeményezésére együtt írtunk ki pályázatot a kilátóra, amely idén elkészül, így tavasszal felavathatjuk az építésetileg is izgalmas építményt, ami pótolja a régi Bence-hegyi kilátó elbontásával kialakult űrt. Ez is egy olyan, közel százmillió forintba kerülő beruházás, ami a térség turisztikai vonzerejét fogja növelni. Sok fejlesztés történt még, az Orbán-kormány által segített, kisebb-nagyobb önkormányzati és magánberuházásoknak a sorát adhattuk át az elmúlt években.

– Milyen további terveik vannak a térségben?

– 2017 végén indul az Országos Vízügyi Igazgatóság partfal-fejlesztési projektje. Hosszú évekig dolgoztunk az előkészítésén, még az előző ciklusban sikerült 700 millió forintos forrást szerezni a tervezésre. A hetvenes években elkészült partfalak és kikötők, különösen a horgászok által használt csónakkikötők rettentő állapotban vannak, szétfagytak, tönkrementek, balesetveszélyesek és nem egy esetben nem felelnek meg a mai szabványoknak. Arról ne is beszéljünk, hogy rondák, azaz tisztítják a fürdőzni, kirándulni, pihenni vágyókat. Ezen kívül közel bruttó 17 milliárd forintból további óriási fejlesztések fognak megvalósulni. Ki kell emelnünk a VVSI északi evezős pályáját, amelynek a csinosítására ugyan sok pénzt költöttünk, de a versenypályát most fogjuk nemzetközi versenyek rendezésére alkalmassá tenni.

– A kápolnásnyéki kastély műemléki rekonstrukciója a kulturális infrastruktúra jelentős fejlesztését eredményezte. Vannak még hasonló terveik?

– Mikor Kósa Lajos megnyitotta a Halász-kastélyban ma is látható Ferenczy-kiállítást, elmeséltem neki, hogy milyen áldatlan állapotban van nemzetünk nagy költőjének, Vörösmarty Mihálynak az egykori lakóháza. Az osztálykirándulások célpontjának számító Vörösmarty Múzeum és a körülötte levő park a közeljövőben teljesen megújul, erről már a költségvetési törvény elfogadásakor döntött az Országgyűlés. Szeretnénk egy sor további kulturális-turisztikai projektet indítani, melyek nagy részét szakmailag az MTÜ is támogatja. Remélhetőleg hamarosan ezek a tervek is a kormány elé kerülnek.

– A fejlesztéseknek van hatásuk a vendégéjszakák növekedésére?

– Ez egyértelműen látszik. A velencei-tavi számok önmagukért beszélnek. 2008-ban Gárdonyban és Velencén összesen 77 934 vendégéjszaka után fizettek be idegenforgalmi adót, míg ugyanakkor Fehérváron 84 739 vendégéjszakát regisztráltak. 2015-ben már 179 254, 2016-ban pedig 287 367 vendégéjszaka után fizettek be idegenforgalmi adót a két tóparti településen. Hasonlítsa ezt össze a velünk egyébként együtt gondolkodó és kiválóan együttműködő megyeszékhely számaival: 2015-ben 116 499, 2016-ban 130 417 vendégéjszakát regisztráltak Székesfehérvárott. Nem titok: a tóparton 2017-ben még jobb számokra számíthatunk. Ez is mutatja, hogy a turiztika jövőjéről, illetve a turizmust meghatározó fejlesztésekről együtt kell gondolkodnunk Cser-Palkovics Andrásékkal. Ugyanakkor az igazsághoz az is hoz-

zártartozik, hogy a nagy fesztiválok jelentősen javítanak a statisztikáinkon. Nem véletlenül csábítottam a tópartra az EFOTT-ot, Koszti András velencei polgármester pedig ügyesen itt is marasztalta a szervezőket. További nagy fesztiválokra is szükségünk van, dolgozunk is újabbak idecsábításán. De nem elegendőek a fejlesztések és a jó programok, az imázsépítés nagyon összetett feladat, aminek az is a része, hogy 2017-ben idecsalogattuk a Tour de Hongrie kerékpáros körversenyt, ami 2018-ban már várhatóan az Eurosporton is közvetített nagy nemzetközi versennyé alakul, nyilván sokat hozva a mi térségünknek is, hiszen jövőre is Velencéről indul az egyik szakasz, s a kápolnásnyéki szakaszhajrárt követően Székesfehérvárra érkezik. Együttműködünk a Magyar Triatlon Szövetséggel is, ennek volt köszönhető az U20-as Európa Bajnokság velencei megrendezése, de az evezőpálya felújítása után nálunk rendezik az evezős masters világbajnokságot is.

– Milyen más fejlesztéseket érdemes kiemelni az elmúlt két ciklusból?

– A Budapest–Székesfehérvár vasútvonal kormányzati fejlesztése nagyon sokat hozott a térségünknek. Egyrészt az ingázó dolgozók és diákok gyorsabban, kényelmesebben, tiszta, esztétikus, ingyenes wifiszolgáltatást nyújtó szerelvényeken utazhatnak, másrészt a Budapestről érkező turisták, köztük a kerékpárosok könnyen eljuthatnak a strandokra, illetve biciklis célpontokra. Az új helyen, a lakóövezet közvetlen közelében felépített új dinnyési vasútállomás a helyiek sok évtizedes jogos igényének a kiszolgálásán túl a szép dinnyési hagyományörző központot is megközelíthetővé tette a tömegközlekedést preferálók számára. Kiemelhetők továbbá az útfejlesztések is: mind az Agárd–Zichyújfalu, mind a Velence–Pusztaszabolcs közötti szakasz, mind az ezeket összekötő, sokak által cikolainak hívott út korszerűsítése a térségünk, s különösen az agárdi termálfürdő M6-os és 62-es út felőli gyors megközelítését szolgálja, bár az sem mellékes, hogy a zichyújfalui ingatlanok ára örvendatosan emelkedett, s az ottaniak életminőségének javulásához is hozzá tudunk járulni.

– Az Országgyűlés Mezőgazdasági bizottságának nemrég megválasztott alelnökeként és gyakorló gazdálkodóként lát-e kapcsolódásokat a térség turizmusa és mezőgazdasága között?

– Ezen a területen is érzékelhető fejlődés. A Velencei-tó környéke felkerült hazánk borászati térképére, s megyénkben Mór és Etyek mellett már mindenütt jegyeznek bennünket. Ehhez több dolog kellett: a szőlőtermő területek növelése, amihez a kormány szőlőszervezet-átalakítási pályázata jelentős segítséget adott. A volumen növelésén túl technológiai és minőségi javításra is szükség van. Az eddigi jelentős magánberuházásokat folytatni kell, és várhatóan hamarosan döntenek a borászati technológiai fejlesztési pályázatokról is, amely a meglévő tó környéki borászatok korszerűsítését, illetve borturisztikai beruházások megvalósítását segítheti. Tudomásul kell venni, hogy egy fecske nem csinál nyarat, ezért fontos, hogy már öt kereskedelmi forgalmat is generáló borászat működik a térségünkben, valamint az Agárdi Pálinafőzde sikere is töretlen.

– A közéleti munka mellett jut-e ideje az irodalomra?

– Nyilván kevesebb, mint szeretném, de nagyon örültem annak, hogy Schmidt Mária felkérésére és előszavával az idei könyvhétre megjelent egy nagyon szép válogatott esszéketem, Körbejárni a hazát címmel, amit szeretettel ajánlok a megyei olvasóknak is, bőven találnak benne a mi szűkebb hazánkról szóló olvasmányos írást is.

Jelentős erőként képviseli tagjai érdekeit a NAK

Jövőre elindul a jégkármérséklő rendszer

Elismeri a tagság a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara (NAK) eddig végzett munkáját. Ezt a november 3-i megyei küldött-választáson résztvevők magas aránya, valamint a Magosz és szövetségesei közös listájára szavazók nagy száma is igazolja.

– A választáson a kamarai tagság felhatalmazást adott a NAK-nak újabb öt évre a munka folytatására. Fejér megyében egyetlen jelölőszervezetként a Magyar Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetsége (Magosz) állított a mellé felsorakozott 17 szakmai és érdekvédelmi szervezettel közös jelöltlistát, amelyre hetven, a gazdatársadalom, az élelmiszeripar- és -kereskedelem valamennyi rétegét képviselő jelölt neve került fel. (Kilenc megyében a MOSZ listájára is szavazhatott a tagság.) A több mint tízezer Fejér megyei kamarai tag 12 szavazási körzetközpontban voksolt a Magosz zárt listájára, s 11,13 százalékos részvételi aránnyal választotta meg a megyei küldötteket. A legtöbben a megye déli részén, azokon a településeken voksoltak, ahol erős, jól működő gazdakörök vannak: Lajoskomáromban, Mezőfalván, Sárbogárdon, továbbá Szabadbattyánban voltak a legaktívabbak a választók – mondta el az agrárgazdasági kamarai megyei elnöke.

Kiss Norbert Ivó emlékeztetett rá, hogy a NAK megalakulása előtt gyenge volt az agrárium és az élelmiszergazdaság érdekérvényesítő képessége, így a kamara hiánypótló szervezetként jött létre, s eddigi működésével bebizonyította, hogy jelentős erőként képviseli a tagság érdekeit. Kezdetről az agrár- és élelmiszergazdaság erősítéséért, versenyképességének javításáért, s a jólétben gyarapodó vidékért dolgozik. Ennek a munkának a folytatására felhatalmazást is kapott tagságától a november eleji választáson.

– Nagyon sok munkával telt a magunk mögött hagyott ciklus. Az elmúlt időszak egyik legjelentősebb eredménye, hogy újra indítottuk és korszerűsítettük a falugazdász-hálózatot. A megyében huszonhét falugazdász dolgozik, valamennyien jól képzett szakemberek. Bírnák a gazdák bizalmát, s mostanra az agrárium megkerülhetetlen, fontos szereplőivé váltak. Sokrétű munkát végeznek: egyebek között segítenek a támogatási kérel-

mek elkészítésében, benyújtásában, elvégzik a monitoring ellenőrzéseket, s tanácsot adnak a gazdálkodás különböző kérdéseiben is. Abban, hogy a kamarai tagság részben a falugazdász és az alakuló szaktanácsadói hálózaton keresztül az ország minden részén egységes, egyformán színvonalas szolgáltatáshoz jut, nagy része van a kötelező kamarai tagságnak. Bár vannak, akik kardoskodnak a megszüntetése mellett, könnyű belátni, nélküle nem lehetne a mostanihoz hasonlóan gazdag és hasznos szolgáltatásokat nyújtani a tagságnak. A szolgáltatások köre folyamatosan bővült az elmúlt időszakban. Figyelemre méltó eredmény, hogy NAK ügyfélszolgálati központot is létrehozott négy településen a kamara. Fejér megyében a közelmúltban Sárbogárdon nyílt meg a központ, ahol méltó körülmények között dolgozhatnak és tudják fogadni ügyfeleiket a falugazdászok és a szaktanácsadók. Az utóbbiak munkájára nagy szükség van, mivel szántóföldi növénytermesztéssel, kertészettel és állattartással foglalkozó gyakorló gazdaként magam is tapasztalom, hogy megnöttek a gazdálkodók adminisztrációs terhei, s azok egy részét segíthetnek csökkenteni a szaktanácsadók – fogalmazott Kiss Norbert Ivó.

A kamara tájékoztató és szolgáltató tevékenysége mellett egyebek között részt vesz még a termőföld tulajdonjogának megszerzésével összefüggő hatósági eljárásban, s több mint három éve ellátja a helyi földbiztonság feladatait. A munka jelentőségét mutatja, hogy a megyei elnökség ez idő alatt 6099 ügyben foglalt állást a termőföld-átruházási szerződésekről. Az adminisztrációs terhek csökkentésével, illetve a kedvezmények biztosításával, a rendezett piaci kapcsolatok ösztönzésével a gazdálkodók versenyképességének javítását segíti a NAK országos elnökének több, a vízgazdálkodásról, a vadvédelemről, a vadgazdálkodásról, a mezőgazdasági termelést érintő időjárás és más természeti kockázatok kezeléséről, a termőföldről, s egyéb, a mezőgazdaságot érintő törvény módosításával kapcsolatos több kezdeményezése. Jelentős eredmény az is, hogy a Miniszterelnökséget vezető miniszter a közelmúltban írta alá azokat a támogatási szerződéseket, amelyek lehetővé teszik a kamara Tájékoztatói Szolgáltatás (TISZ) elnevezésű programjának elindítását, valamint a jégkármérséklő rendszer kiépítését. Az utóbbi a

Vidékfejlesztési Program keretében 1,8 milliárd forintból, jövő év májusára valósul meg, s az egész országot lefedő védelmet nyújt a jégkárok mérséklésére. Az országban 986 talajgenerátort telepítenek – Fejér megyében harmincat -, közülük 222 automatizált lesz. A pályázat „papírmunkáival” párhuzamosan folyik a műszaki-technikai előkészítés, befejeződött több feltételes közbeszerzési eljárás, s ha elhárulnak a jogi akadályok, már a „jégeső-idény” beállta előtt startra kész lesz a rendszer. Fontos feladata a kamarának annak segítése, hogy minél több fiatal válasszon a mezőgazdasággal kapcsolatos és élelmiszeripari munkát. A cél érdekében már több pályaaorientációs programot rendeztünk a megyében, s hasonlókat a jövőben is tartunk majd – adott számot a végzett és tervezett munkáról a teljesség igénye nélkül Kiss Norbert Ivó.

– A következő időszakban szerencsére nem a nulláról kell indulni, hanem egy ígéretesen működő rendszert kell még tökéletesebbé tenni a tagság segítségével és támogatásával – tette hozzá a NAK megyei elnöke.

(x)

Százhatvan meghívott vett részt a Príma-díj átadásán

A rangos gálát a VOSZ megyei szervezete rendezte

Sikerként könyvelhető el a gála, ahol a megyei Príma-díjat átadták, a taglétszám azonban csak lassan gyarapszik.

Egyfajta öntisztulás zajlott le a Vállalkozók Országos Szövetsége, a VOSZ Fejér megyei szervezeténél az elmúlt egy évben, a kilépők számát azonban meghaladta az újonnan csatlakozóké – mondja László István, akit – több mint három évtizedes vállalkozói múlttal a háta mögött – tavaly februárban választottak meg a szervezet elnökének. Így némileg szaporodott a taglétszám, amely azonban most sem mondható túl népesnek. Hiába van az, hogy a megye az ország harmadik legnagyobb gazdasági potenciált, a harmadik legnagyobb egy főre jutó GDP-t felmutató területe, meglehetősen közömbösek a vállalkozók. Érdekes, hogy ugyanakkor például Békésben, amely gazdaságilag az egyik legelmaradottabb megye, a gazdasági élet szereplői sokkal inkább hajlandók az áldozatvállalásra, és sokkal inkább támogatják a VOSZ-t – számolt be tapasztalatairól László István. Ebben talán egyébként az is közrejátszik, hogy a vállalkozók nem ismerik eléggé a tagsággal járó előnyöket. Pedig a szervezetnek fontos szerep jut az érdekvédelemben. A VOSZ lehetőséget ad a közügyekben való részvétellel, fontos feladatot tölt be a törvények előkészítésében, közvetlenül vagy küldötteken keresztül módot ad a gazdasági kormányzattal történő párbeszédre.

Fotó: Pesti Tamás

A VOSZ évek óta megszervezi a megyei Príma-díjak átadására alkalmas adó gálát. László István megválasztásakor célul tűzte ki, megpróbálja visszaadni a díj rangját, és elérni, hogy a gála a vállalkozók megbecsüléséről is szóljon.

Az idei Príma-díjak átadását november elején tartották, s a gála igazán jól sikerült. A VOSZ megyei szervezete – hét kategóriában – hét jelöltet állított. Bárki szavazhatott, s a több fórumon zajló voksolás eredményeként a gálán Madácsy László, Lovranits József és Závodszy Noémi vehette át a fődíjat, a közönségdíjas Ocskay Gábor lett.

Madácsy László belgyógyász, gasztroenterológus, Lovranits József

a Lánosz Kornél Gimnázium igazgatója, Závodszy Noémi a Vörösmarty Színház színművésze, Ocskay Gábor pedig sportvezető.

A november 11-én, a Magyar Király Hotelben tartott gálán mintegy 160 meghívott vendég vett részt, s ott volt Vargha Tamás országgyűlési képviselő, államtitkár, Simon László, a megyei kormányhivatal vezető kormány megbízott, valamint Cser-Palkovics András, Székesfehérvár polgármestere. A borítékbontásnál, amikor kiderült, hogy kik kapták a fődíjat, a támogatást nyújtó pénzintézetek közül az MKB és a Budapest Bank képviselőjének is jutott szerep, de jelen volt az Eximbank képviselője is a gálán.

B. Kiss László

Pontos adatok hiteles forrásból!

A Központi Statisztikai Hivatal nagy múltú, szakmailag független kormányhivatal

A gazdaság számos dimenziójának leírásához adatokra van szükség, amelyek jelentős része a Központi Statisztikai Hivatalnál (KSH) megtalálható.

Szolgáltató intézményként kiemelt figyelmet fordít arra, hogy az adatok mindenki számára a lehető leggyorsabban és a legjobb minőségben rendelkezésre álljanak.

OSZTÁLYOZÁSOK

TEÁOR'08

ÖVTJ

TESZOR'15, SZJ'03

GFO

ÉJ 2000

ITO

FEOR'08

Területi számjelrendszer

KN

COFOG

NSZOR

BNSOR

Nemzetközi osztályozások

További osztályozások

Fontos, hogy a gazdaság szereplői elsődleges és hivatalos forrásból tájékozódjanak, akár a vállalkozásuk tevékenységének besorolásáról, akár más, számukra fontos információról legyen szó. A KSH honlapján struktúra-leírás, keresőprogram, fordítókulcs, belinkelt magyar jogszabály és nemzetközi osztályozás is támogatja a használatot. Az Információs szolgálat munkatársai pedig további segítséget nyújtanak az érdeklődőknek.

A www.ksh.hu-n a naponta frissülő kiadványtárat és az ingyenesen, bárki által használható adatbázisokat ajánljuk még az érdeklődők figyelmébe.

Látogasson el a KSH hivatalos Facebook-oldalára, hogy a legfrissebb adatokról és a megjelenő, új tartalmakról első kézből tájékozódjon!

KAPCSOLAT

LÉPJEN VELÜNK
KAPCSOLATBA!

TÁJÉKOZTATÁSI NAPTÁR

www.facebook.com/KozpontiStatisztikaiHivatal